

Obsah:

Plant-IS	5
Přehled modulů programu Plant-IS a jejich stručný popis:.....	5
Instalace Plant-ISu	7
Instalované soubory	7
Instalace na samostatný počítač	8
Instalace v síťovém prostředí	9
Konfigurační soubory	9
Konfigurace BDE	11
Konfigurace Plant-ISu	12
Přihlášení do programu	12
Administrátor	12
Odhlášení z programu	13
Přehled aktivních uživatelů	13
Nastavení programu	14
Karta „Uživatelé“	14
Karta „Administrátor“	15
Karta „Prostředí“	15
Karta „Firma“	16
Karta „Přenos dat mezi systémy“	16
Karta „Předvolby“	17
Karta „Kódy EAN“	18
Karta „Přenosné terminály“	19
Karta „Hromadná korespondence“	19
Karta „Export sestav“	19
Karta „Zálohování“	19
Výběr aktuálního střediska	20
Definice textových etiket	20
Odstranění duplicitních detailů o zboží	23
Konec	24
Jazyky	24
Měny	24
Země	25
Jednotky	26

Sazby DPH	26
Výběr sazby DPH.....	27
Typy jiného zboží.....	27
Typy zboží.....	28
Prodejní skupiny zboží	30
Specifikace zboží	31
Kategorie odběratelů	32
Slevy pro odběratele.....	32
Kategorie dodavatelů	33
Standardní velikosti zboží.....	33
Standardní specifikace 3 zboží.....	33
Standardní důvody likvidace zboží	34
Samostatné systémy	34
Směrovací tabulka pro přenos souborů.....	34
Střediska	35
Výběr střediska	38
Lokace.....	38
Výběr lokace	39
Příjem na sklad.....	39
Hlavička příjmu na sklad	39
Tvorba příjmu na sklad.....	40
Transformace a přesun	41
Hlavička transformace a přesunu	42
Tvorba dokladu o transformaci a přesunu.....	42
Likvidace zásob	43
Hlavička dokladu o likvidaci zásob.....	43
Tvorba dokladu o likvidaci zásob	44
Přehled zásoby.....	44
Význam jednotlivých sloupců v přehledu zásoby.....	45
Cenové hladiny	46
Etikety	47
Zboží, Detaily o zboží.....	48

Zboží	48
Detaily o zboží	49
Inventura.....	53
Přecenění zboží.....	55
Nabídkový katalog	57
Hlavička nabídkového katalogu.....	57
Řádky nabídkového katalogu	57
Karta „Výběr položek pro export“.....	58
Karta „Filtr podle skupin“	58
Karta „Filtr podle doby atraktivity“	59
Karta „Řazení zboží, odstraňování chyb“	59
Karta „Ceny“	59
Karta „Doplnění katalogu podle zásoby“	60
Karta „Popisy oddílů“	61
Karta „Export“	61
Karta „Tisk“	63
Interní objednávka	64
Hlavička interní objednávky.....	64
Tvorba interní objednávky	65
Rozdělení interní objednávky	66
Postup při rozdělování interní objednávky	66
Rozdělení vybraného řádku	66
Nabídka pro odběratele.....	67
Hlavička nabídky	68
Řádky nabídky.....	69
Tvorba nabídky.....	69
Objednávka	70
Hlavička objednávky.....	70
Řádky objednávky	72
Tvorba objednávky	72
Převzetí řádků nabídky do objednávky	72
Stavy objednávky	73
Hodnota objednávek	75
Rozdělení objednávky	75
Postup při rozdělování objednávky	75
Rozdělení vybraného řádku	76
Zpracování výsledků rozdělování objednávek	77
Prodej.....	77

Hlavička prodejního dokladu	78
Řádky prodejního dokladu	80
Tvorba prodejního dokladu	80
Maloobchodní prodej	81
Faktura	82
Hlavička faktury	83
Řádky faktury	85
Tvorba faktury	85
Automatická tvorba faktur z dodacích listů	85
Zpracování otevřených faktur	86
Texty na prodejní doklady	86
Odběratelé	87
Popis některých polí v databance odběratelů	87
Dodavatelé	89
Popis některých polí v databance dodavatelů	89
Objednávka pro dodavatele	89
Hlavička objednávky	89
Řádky objednávky	90
Tvorba objednávky	91
Výzva	91
Úprava sestavy	91
Nastavení sestavy	92
O programu	95
Podrobný přehled zásoby	95
Nápověda	97
Přenosné terminály Psion	97
Spuštění Plant-ISu na Psionu	97
Hlavní okno Plant-ISu	97

Plant-IS

Podnikový informační systém Plant-IS je český program pro evidenci pohybu zboží v podniku. Od začátku jeho vývoje je kladen důraz na implementaci prvků charakteristických pro prostředí zahradnických produkčních a obchodních společností, které nespécializovaný software nedokáže ošetřit.

Důkladně navržené jádro programu a struktura jeho databáze poskytují prostor pro vytvoření výkonného a spolehlivého systému. Plant-IS je přizpůsobitelný konkrétním požadavkům uživatele. Ve své nejjednodušší podobě umožňuje přijímat zboží na sklad, přesouvat a transformovat je v rámci podniku a posléze vyskladňovat. První tři moduly zahrnují převážnou většinu operací, které běžný podnik potřebuje sledovat.

Testovací fázi prošly i další funkce, z nichž některé již využijí jen větší podniky (evidence nedokončené výroby a podpora výrobních specifikací a středisek, instalace v počítačové síti s možností současné práce více uživatelů, automatizované přenosy dat do účetnictví, sestavy v různých jazycích v závislosti na dodavateli či odběrateli, označování zboží čárovými kódy, možnost získávat z databáze další výstupy prostřednictvím vlastních SQL dotazů, přenosy dat mezi pobočkami apod.).

Protože různí uživatelé mají rozdílné potřeby a chtějí do podnikového informačního systému investovat různé prostředky, je Plant-IS rozdělen do několika samostatných modulů, z nichž každý je zaměřen na určitou část podnikové agendy a funguje do značné míry nezávisle na ostatních modulech. Každý tak má možnost si Plant-IS "sestavit" v takové podobě, která nejlépe vyhovuje jeho nárokům.

Přehled modulů programu Plant-IS a jejich stručný popis:

Zásoba a prodej

Tento modul musí být obsažen v každé konfiguraci Plant-ISu, neboť zajišťuje jeho základní funkce - evidenci zásoby po střediscích a lokacích, příjem a výdej ze skladu, prodej, inventuru. Modul obsahuje i podporu interních objednávek (jedno středisko objednává zboží u jiného střediska) a tisk etiket pro zboží.

Odběratelé

Modul umožňuje vést databázi odběratelů, zpracovávat odběratelům cenové nabídky či nabídkové katalogy včetně jejich exportu do Excelu či na Internet, zapi-

sovat odběratelské objednávky, tyto objednávky rozdělovat a na základě objednávek prodávat. Hlavní výhodou objednávek je, že po rozdělení je ihned vidět zbývající volná zásoba zboží, kromě toho i prodej na základě dříve zapsané objednávky probíhá rychleji.

Fakturace

Faktury pro odběratele – přímo, jednotlivě z dodacích listů nebo automatickým sloučením dosud nevyfakturovaných dodacích listů.

Dodavatelé I.

Obsahuje databázi dodavatelů, tvorbu objednávek pro dodavatele a příjem na sklad na základě těchto objednávek.

Dodavatelé II.

Tento modul rozšiřuje modul Dodavatelé I. o rezervační objednávky a výzvy z těchto objednávek. Při rozdělování odběratelských objednávek je navíc možno zboží přioobjednat nebo vyzvat (z rezervační objednávky) u dodavatele.

Výroba

Zavádí do systému výrobní specifikace (např. u stromů ve školce, dokud se neví, zda budou prostokořenné nebo s balem) a výrobní střediska (souhrnné zobrazení jejich zásoby prodejním střediskům). Výrobní středisko má svůj vlastní proces zpracování odběratelských objednávek a jejich kompletace pro střediska prodejní.

Jazyky a měny

Dovoluje automaticky tisknout dokumenty pro zahraniční dodavatele či odběratele ve zvoleném jazyce. Ceny mohou být přepočítávány do jiné měny. Přeložit lze i velikosti a specifikace zboží, jejichž české zkratky jinak mohou být pro zahraniční dodavatele matoucí.

Vlastní dotazy SQL

Má-li uživatel specifický požadavek na výstup z programu, můžeme mu zpracovat dotaz, kterým požadované informace ze systému získá, popř. zkušení uživatelé si mohou dotazy psát sami. Tento modul je určen především pro zkušené uživatele s množstvím různorodých atypických požadavků.

Čárové kódy

Tento modul doplňuje program o podporu čárových kódů EAN-13 – přidělování vlastních kódů pro zboží či evidenci kódů cizích, tisk čárových kódů na etiketách. Součástí modulu je aplikace pro přenosné terminály Psion (bez čtečky čárových

kódů i se čtečkou) a programové rozhraní, umožňující výměnu dat mezi PC a přenosnými terminály.

Pobočky

Zajišťuje výměnu dat mezi pobočkami podniku, řeší případné kolize při výměně dat. Výměna dat může probíhat „ručně“ (diskety, elektronická pošta apod.) nebo plně automaticky (pod Windows NT, 2000 či XP) prostřednictvím elektronické pošty.

Vazby na účetnictví

Zahrnuje sestavy sloužící jako podklady pro ruční zápisy do účetnictví a možnost exportu dat pro automatickou komunikaci s účetnickým software (který ovšem musí být schopen data importovat).

Instalace Plant-ISu

Instalace systému není zcela triviální a doporučujeme, aby ji prováděl někdo, kdo je zručný v práci s počítačem (soubory, složky, editace konfiguračních souborů). Instalační program Interbase server, Interbase klient a konfigurační program databázového jádra systému (BDE - Borland Database Engine) komunikují v angličtině.

Pro činnost programu je nutný síťový protokol TCP/IP, a to i v případě, že instalujete jen na jeden samostatný počítač!

Instalace na jeden samostatný počítač je poněkud odlišná od instalace v síťovém prostředí.

Instalované soubory

Pro práci Plant-ISu jsou třeba následující části: vlastní **program** Plant-IS, databázový **server Interbase** a na něm uložená **data, Interbase klient** (pro přístup k Interbase serveru) a dále **BDE** (databázové jádro pro .DBF soubory).

Program stačí nainstalovat jednou, je však možné jej instalovat i vícekrát do různých složek. Program se standardně instaluje na **C:\Plantis\Bin**, je možné jej instalovat na lokální i síťový disk. Při instalaci v síti doporučujeme instalovat program do sdílené složky (snazší instalace, jednotná konfigurace).

Interbase server je samostatný program, který uchovává data a umožňuje manipulaci s nimi. Instaluje se jen jednou a na něm se během instalace nebo kdykoli později vytvoří databáze Plant-ISu.

Data jako taková jsou vždy uložena na Interbase serveru, kromě toho je potřeba několik souborů uložených samostatně, standardně ve složce **C:\Plantis\Data**. Datových prostředí je však možno vytvořit více a při spouštění Plant-ISu pak vybrat, ve kterém z nich chcete pracovat; každé datové prostředí musí být v samostatné složce, např. C:\Plantis\Cvicne apod. V případě, že program i data jsou uloženy na síťovém disku, je třeba, aby na každém počítači byla složka s daty mapována stejně, např. F:\Plantis\Data.

BDE se kopíruje na počítač jen v případě, že ještě není nainstalováno. BDE musí být uloženo na lokálním disku (obvykle C:\Program Files\Borland\Common Files\BDE). Při instalaci na síti se program a data mohou nainstalovat jen z jednoho počítače, BDE však musí být postupně nainstalováno na každý počítač, kde se bude Plant-IS spouštět.

Interbase klient je programová část, která zajišťuje komunikaci mezi Plant-ISem a Interbase serverem. Je třeba jej nainstalovat na každý počítač samostatně (nemusí se instalovat jen v případě, že na stejném počítači je již přímo nainstalován Interbase server).

Při instalaci je třeba zvolit složku, do které se nainstaluje program. Data se uloží do složky **Data** podřízené této složce. Standardně se Plant-IS instaluje do složky **C:\Plantis** (programové soubory do C:\Plantis\Bin) a data do složky **C:\Plantis\Data**.

Složka **C:\Plantis\Template** obsahuje ukázky konfiguračních souborů. Pro práci programu není tato složka potřeba, soubory v ní uložené můžete však využít jako vzor při zakládání nového datového prostředí.

Instalace na samostatný počítač

Instalace se spustí programem **SETUP.EXE** z instalačního CD nebo z první instalační diskety. Instalátor standardně nabízí instalaci do složky **C:\Plantis**.

Instalační program nabízí tři druhy instalace; pro instalaci na samostatné PC použijte volbu **Plná instalace (síťový server či samostatný počítač)**.

Po potvrzení všech možností tlačítkem **Další** instalační program nakopíruje všechny potřebné soubory a standardní konfigurační soubory a spustí instalaci BDE a Interbase serveru (obvykle stačí vždy jen pokračovat tlačítky **Next** či **Finish**). Nezapomeňte, že na počítači musíte mít nainstalovaný a správně nakonfigurovaný síťový protokol TCP/IP; pod Windows 95 je nutné nainstalovat Winsock 2 (opravuje celou řadu chyb, které původní verze TCP/IP ve Windows 95 obsahuje,

bez této opravy nebude Plant-IS zřejmě fungovat), najdete jej na instalačním CD popř. jej můžete zdarma získat na webových stránkách firmy Microsoft.

Instalace v síťovém prostředí

Při instalaci na síťový disk je třeba zajistit, aby uživatelé měli ke složce s programem a daty přístupová práva na čtení. Přístupová práva pro čtení i zápis jsou potřebná pouze ke složce, ve které se připravují data pro přenosné terminály (např. F:\Plantis\Data\ExpTerm).

Instalace se spustí programem **SETUP.EXE** z instalačního CD nebo z první instalační diskety.

Instalační program nabízí tři druhy instalace: při instalaci na serveru doporučujeme použít volbu **Plná instalace (síťový server či samostatný počítač)**, na všech dalších počítačích pak volbu **Minimální instalace (na další počítače v síti)**. Pokud jste zkušenější, můžete na ostatních počítačích již jen přímo spouštět instalaci BDE a Interbase klient.

Konfigurační soubory

Ve složce s programem, tj. ve stejné složce, ve které je soubor Plantis.exe, se nachází soubor **data.ini** (obvykle tedy C:\Plantis\Bin\data.ini). V něm jsou popsána datová prostředí a cesty k nim. Soubor data.ini je společný pro všechna datová prostředí. Dále je uveden příklad tohoto souboru a jiným písmem je pod některými řádky okomentován jejich význam.

Příklad souboru data.ini:

```
[Data]
Default=Std
; určuje, které datové prostředí se má standardně použít

Choose=1
; 1 znamená, že uživatel musí prostředí ručně vybrat; 0 znamená, že se použije standardní prostředí

MasterPwd=kZ5p7xg4rbw
; zašifrovaná podoba hesla pro správu datových prostředí; původní heslo je „start“

DataTemplate=C:\Plantis\Template

[Std]
Name=Standardní datové prostředí
; název datového prostředí - zobrazí se uživateli při výběru prostředí
```

```

Path=C:\Plantis\Data
; cesta ke složce, která obsahuje soubory tohoto datového prostředí

Server=localhost:
; jméno počítače, na kterém běží Interbase server; nesmí být uvedena IP adresa!

Database=c:\Plantis\Data\Plantis.gdb
; název souboru na Interbase serveru, ve kterém je uložena databáze tohoto datového prostředí

LoginName=SYSDBA
; jméno, pod kterým se Plant-IS přihlašuje k Interbase serveru

PasswordNr=63616807
Password=F0B44AC80C8B1B4C72
; šifrovaná podoba hesla, pod kterým se Plant-IS přihlašuje k Interbase serveru

[Cvicna]
Name=Cvičná data
Path=C:\Plantis\Pokusy
Server=localhost:
Database=c:\Plantis\Pokusy\Pokusy.gdb
LoginName=SYSDBA
PasswordNr=63616807
Password=F0B44AC80C8B1B4C72
Color=FFFF00
;poradí barev: B, G, R

```

První sekce [Data] obsahuje především dvě položky: **Default=DataName**. Tato položka určuje, které datové prostředí je považováno za výchozí. *DataName* je krátký název tohoto prostředí, nemůže být víceslovný a nesmí obsahovat znaky s diakritickými znaménky. Druhá položka **Choose=0** určuje, zda má Plant-IS po spuštění nabídnout uživateli výběr datového prostředí (*Choose=1*) nebo zda má automaticky použít výchozí datové prostředí (*Choose=0*).

Dále má každé datové prostředí svou vlastní sekci. Sekce je vždy uvozena řádkem [DataName], kde místo *DataName* je napsán krátký název datového prostředí (smí být jen jednoslovný, znaky bez diakritických znamének). Sekce obsahuje položku **Name=Název datového prostředí**, kde je uveden popis, který se zobrazí uživateli při výběru datového prostředí. Může obsahovat znaky s diakritickými znaménky. Položka **Path=cesta k datům** určuje složku, ve které jsou uložena data daného datového prostředí. Volitelně může být uvedena položka **Color=FFFF00**, která ovlivňuje barvu hlavního okna Plant-ISu - tím se dá při pohledu na obrazovku snadno poznat, které datové prostředí je právě otevřeno, a předejít tak různým nedorozuměním. Barva se zadává pomocí složek modrá-blue, zelená-green a červená-

red jako jedno šestimístné hexadecimální číslo v pořadí BGR. Základní barvy mají tyto kódy: černá 000000, červená 0000FF, zelená 00FF00, žlutá 00FFFF, modrá FF0000, fialová FF00FF, azurová FFFF00, bílá FFFFFFFF.

Ve stejné složce jako data se nachází soubor **config.ini** (tj. každé datové prostředí má svoji kopii tohoto souboru). V něm jsou popsány některé základní parametry datového prostředí.

Část souboru config.ini:

```
[config]
TempDir=c:\temp
```

Položka **TempDir=cesta** určuje, v jaké složce bude Plant-IS vytvářet dočasné soubory. Tato složka by měla být na lokálním disku a neměl by k ní být přístup z ostatních počítačů sítě. Uvedená cesta by měla existovat.

Konfigurace BDE

BDE je po instalaci nakonfigurováno tak, aby fungovalo, jeho výkon je však možné zlepšit změnou některých parametrů. BDE se konfiguruje pomocí programu **BdeAdmin.exe**, který se při instalaci nakopíruje do stejného adresáře jako Plantis.exe.

Doporučené nastavení některých parametrů na záložce *Configuration* v části *Drivers/Native/Paradox*:

NetDir:	f:\plantis\data (resp. ta složka, ve které máte datové soubory)
LangDriver:	pdx ANSI Czech 'CH'
Level:	7

Doporučené nastavení některých parametrů na záložce *Configuration* v části *System/Init*:

LangDriver:	pdx ANSI Czech 'CH'
Local Share:	true (velice důležité při instalaci na síti a používání přenosných terminálů!!!)
MaxFileHandles:	alespoň 200 (větší číslo obvyklelepší rychlost, ovšem operační systém musí takový počet současně otevřených souborů zvládnout; na serverech se obvykle dá nastavit počet souborů, které může mít jedna stanice ote-

vřeny současně. Používáte-li pro připojení na síť klienta Novell, měli byste v jeho vlastnostech nastavit položku „Use extended file handles“ na *true*.)

Konfigurace Plant-ISu

Další parametry se již dají nastavit přímo v prostředí Plant-ISu v nabídce Start, Nastavení. Před používáním programu doporučujeme nastavení zkontrolovat a dle potřeby upravit.

Přihlášení do programu

Po spuštění programu je třeba zadat Vaše uživatelské **jméno** a případně **heslo**. U většiny dokladů, které se v Plant-ISu vytvářejí, se ukládá i informace o tom, který uživatel doklad vytvořil. Tento údaj se ostatně na dokladech může i tisknout.

Pokud jméno uvedené v první řádce dialogového okna neodpovídá Vašemu uživatelskému jménu, přepište je. Máte-li pro vstup do programu nastaveno heslo, musíte je napsat do spodní řádky. (Kvůli bezpečnosti se při psaní hesla na obrazovce zobrazují jen hvězdičky.) V hesle se rozlišují velká a malá písmena, ve jménech uživatele nikoliv.

Z programu je možné se odhlásit příkazem **Soubor, Odhlásit se z programu** nebo pomocí příslušné ikony na panelu. Klávesová zkratka: **F12**.

Jména pro nové uživatele může do programu zadávat jen administrátor. Heslo si po úspěšném přihlášení do programu můžete změnit sami v nabídce **Soubor, Nastavení**. Jméno uživatele, který je právě do programu přihlášen, se zobrazuje v hlavním okně.

Administrátor

Administrátor je osoba, která má na starosti **údržbu** programu, přihlašuje se pod jménem »**admin**«. Mezi jeho úkoly patří především:

- instalace programu na nové počítače
- správné nastavení základních údajů (informace o podniku, jazyky, měny, střediska, samostatné systémy apod.)
- práce s uživateli (administrátor zakládá účty pro nové uživatele a nastavuje jim přístupová práva)

- některé speciální operace, ke kterým ostatní uživatelé nemohou mít přidělena přístupová práva (např. odstraňování duplicitních detailů o zboží)

Při prvním spuštění Plant-ISu má **admin** nastaveno heslo **start**, toto heslo doporučujeme co nejdříve změnit v nastavení programu.

Zatímco uživatelé programu mohou pracovat jen s těmi funkcemi, které jim administrátor zpřístupní, administrátor sám může pracovat se všemi funkcemi programu. Nedoporučujeme však pro běžnou práci s programem používat jméno »admin«, neboť by se mohlo stát, že někdo využije chvíle nepozornosti a ať už z recese nebo ze zlého úmyslu poškodí data. Člověk, který má na starosti údržbu programu, by si pro sebe měl založit běžné uživatelské jméno a pod ním se do programu přihlašovat pro běžnou práci.

Odhlášení z programu

Jestliže bude v práci s programem pokračovat někdo jiný, měl by se přihlásit pod svým uživatelským jménem. Aby se nový uživatel mohl přihlásit, je třeba buď ukončit a znovu spustit celý program, nebo původního uživatele z programu odhlásit, což je rychlejší.

Před odhlášením se z programu je třeba ukončit všechny rozpracované úkoly, tj. nesmí zůstat otevřené žádné dialogové okno.

Z programu je možné se odhlásit příkazem **Soubor, Odhlásit se z programu** nebo pomocí příslušné ikony na panelu. Klávesová zkratka: **F12**.

Přehled aktivních uživatelů

Tento příkaz zobrazí seznam všech uživatelů, kteří jsou v danou chvíli připojeni ke stejné databázi jako vy. Seznam zahrnuje uživatele pracující v Plant-ISu, ale i případné další uživatele připojené pomocí lbconsole či importní/exportní modul na serveru.

Tato informace může být užitečná, pokud je Plant-IS nainstalován na síti a chystáte se provést nějakou operaci, při které by ostatní uživatelé s programem pracovat neměli (např. obnovit data ze zálohy, vypnout server apod.).

V tabulce je zobrazeno jméno každého uživatele přihlášeného k dané databázi na Interbase serveru (pozor, tato jména neodpovídají jednotlivým uživatelům - jedná se o jméno, pod kterým je Plant-IS přihlášen k Interbase serveru, standardně je použit účet SYSDBA). Tlačítkem **Obnovit** můžete tabulku zaktualizovat - podívat

se, zda se právě někdo nepřihlásil nebo neodhlásil. Tlačítkem **Ukončit nečinné uživatele** je možné na dálku ukončit Plant-IS na počítačích v síti, na kterých nikdo nepracuje a nemá otevřená žádná dialogová okna.

Nastavení programu

Chování programu je do značné míry ovlivněno tím, jak jej administrátor nastaví. Dialogové okno pro nastavení programu je rozděleno do několika karet. Všechny karty se však zobrazí pouze administrátorovi, běžní uživatelé mají k nastavení programu zamezený přístup a mohou pomocí tohoto příkazu pouze měnit své heslo.

Karta „Uživatelé“

Na této kartě administrátor nebo správce účtu zakládají nové uživatele, mění jejich vlastnosti a přístupová práva a mohou uživatele ze systému odstranit.

Tlačítkem **Nový uživatel** se do systému zavádí nový uživatel. Plant-IS zobrazí dialogové okno, ve kterém se zadávají vlastnosti uživatele. Nový uživatel získá výchozí přístupová práva.

Tlačítkem **Vymazat uživatele** se označený uživatel vymaže ze systému.

Tlačítkem **Upravit vlastnosti** se zobrazí dialogové okno pro změnu vlastností označeného uživatele. Každému uživateli může být přiřazen tzv. správce, jenž pak může tomuto uživateli upravovat přístupová práva.

Tlačítkem **Změnit heslo** je možné označenému uživateli změnit heslo (třeba v případě, že heslo zapomněl). Každý uživatel však má možnost změnit si své heslo sám.

Tlačítko **Přístupová práva** zobrazí samostatné okno, ve kterém se nastaví, co smí uživatel v Plant-ISu dělat. Přístupová práva se dají nastavit pro větší počet uživatelů současně, k jejich označení podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a na jména uživatele klepněte myší.

Při úpravě přístupových práv pro jednoho uživatele se pouze přepíná, zda uživatel smí či nesmí určitý úkon dělat. Při úpravě přístupových práv několika uživatelům současně mají přepínače tři stavy: zapnuto (všichni uživatelé mají úkon povolen), vypnuto (všichni uživatelé mají úkon zakázán) a nevybráno (někteří úkon provádět smí, jiní ne). Ponecháte-li přepínač ve stavu „nevybráno“, přístupové právo nebude žádnému z označených uživatelů změněno.

Tlačítkem **Výchozí práva** se nastavují standardní přístupová práva, která automaticky získá každý nově založený uživatel.

Karta „Administrátor“

Zde se nastavují cesty ke složkám, které používá BDE při práci s tabulkami, a nastavuje se administrátorské heslo.

Cesta k souboru PDOXUSRS.NET

Přes tento soubor se v síťovém prostředí řídí sdílení datových souborů více uživatelí. Je velmi důležité, aby zvolená složka byla dostupná ze všech počítačů. Doporučujeme zadat stejnou cestu, jako je cesta k datovému prostředí, tedy např. F:\Plantis\Data. Všichni uživatelé musí mít k zadané složce přístupové právo pro čtení i zápis.

Umístění dočasných souborů

Dočasné soubory Plant-IS vytváří při prohledávání některých tabulek, při importu či exportu dat apod. Dočasné soubory musí být umístěny ve složce, do které nepřístupují ostatní uživatelé sítě. Doporučujeme tuto složku umístit na lokální disk, výrazně se sníží zatížení sítě. Obvyklé nastavení bývá C:\Temp nebo C:\Windows\Temp. Zadaná složka by měla existovat.

Tlačítkem **Změnit administrátorské heslo** se mění heslo pro administrátora programu. Při jeho změně je třeba nejprve zadat současné heslo a pak dvakrát napsat nové heslo.

Karta „Prostředí“

Centrála (hlavní systém)

Centrála, tj. jedna z poboček podniku, zodpovídá za vedení některých základních tabulek v Plant-ISu (sazby DPH, měny apod.). Vyberte, který ze samostatných systémů bude vysupovat jako centrála. Toto nastavení musí být na všech systémech stejné.

Tento systém

Zde se nastaví, ve kterém systému je počítač či síť, na kterém právě pracujete. Má-li váš podnik např. tři pobočky, musí každá z nich tvořit samostatný systém. (Dá se říci, že jakmile počítače nejsou přímo propojeny do jedné sítě, jedná se již o jiný systém.) Nesmí se stát, aby na dvou systémech byla tato hodnota nastavena stejně - nefungovala by správně výměna dat mezi všemi systémy.

Základní měna

Zde se vybírá, která z měn je základní. V základní měně jsou evidovány mimo jiné předem stanovené ceny zboží, k základní měně jsou vztaženy všechny kurzy.

Obvyklá sazba DPH

Sazba DPH, kterou zde nastavíte, se automaticky doplní při zadávání nového zboží.

Tlačítko Tisk rovnou tiskne (bez předchozího náhledu) - zapnutím této volby se při tisku ušetří čas, neboť se nezobrazuje náhled sestavy. Standardně je nejprve zobrazen náhled.

Toto nastavení se dá při práci s Plant-ISEm vždy obejít tím, že se při klepnutí na tlačítko **Tisk** podrží stisknutá klávesa **Shift**. V tom případě pokud je nastaveno, že standardně tlačítko tisk rovnou tiskne, Plant-IS zobrazí náhled; a naopak, je-li nastaveno, že standardně se nejprve zobrazuje náhled, Plant-IS sestavu rovnou vytiskne.

Zakázat tisk reklamního textu programu Plant-IS na dokladech - tato volba ovlivňuje, zda se v zápatí dokladů bude uvádět jméno programu, kterým byly doklady zpracovány.

Karta „Firma“

Údaje, které se zde zadávají, se používají hlavně při tisku sestav, na kterých má být uvedena i adresa firmy, která doklad vystavila. Název firmy bývá navíc vytištěn v levé části zápatí všech sestav.

Karta „Přenos dat mezi systémy“

Tato nastavení jsou potřebná jen v případě, že podnik používá Plant-IS na několika pobočkách (je vytvořeno několik samostatných systémů).

Složka pro přípravu exportních souborů

V této složce se připraví soubory, které je třeba rozeslat ostatním pobočkám. Vlastní příprava souborů probíhá ve složce s dočasnými soubory, zde se uloží již jen výsledný soubor určený k odeslání.

Zálohovat odeslané soubory

Plant-IS může všechny soubory, které se připraví pro ostatní systémy, zálohovat, takže např. v případě poškození či ztráty původního souboru lze použít tuto zálohu. Doporučujeme ponechat zapnuté.

Složka s daty importovanými z jiných systémů

Složka, do které se ukládají všechny soubory došlé z ostatních samostatných systémů, odtud jsou pak importovány do místního systému.

Zálohovat přijaté soubory

Přijaté soubory by nemělo být třeba zálohovat, neboť jakmile je soubor jednou importován, jeho další import není žádoucí (a ani možný). Záloha přijatých souborů může být užitečná pouze v případě, že je třeba z nějakého důvodu obnovit stav všech dat ze starší zálohy (havárie serveru, výpadek proudu).

Směrovací tabulka

Směrovací tabulka popisuje, jak a kudy probíhá výměna dat mezi jednotlivými systémy. Podrobnosti jsou uvedeny v samostatné kapitole věnované směrovací tabulce.

Karta „Předvolby“

Standardní hodnoty některých lhůt (počet dní)

Zde se zadávají standardní doby platnosti některých dokladů či standardní lhůta splatnosti faktur. Jestliže bude v políčku zapsána 0, Plant-IS údaj na dokladu ponechá prázdný.

Detaily o zboží

Nastavuje se, zda jsou při zápisu či změně detailu o zboží políčka „Specifikace 3“ a „Typ zboží“ povinná (uživatel je musí zadat, aby mohl detail uložit) a zda má Plant-IS upravovat zadanou velikost zboží (vysvětleno v kapitole věnované detailům o zboží).

Zobrazení zboží v zásobě a detailech o zboží

Zvolte, zda se má zobrazovat všechno zboží nebo jen zboží, u kterého je již zapsán nějaký detail o zboží („aktivované“ zboží). Zobrazením pouze aktivovaného zboží se seznam zboží zpřehlední, ale výběr aktivovaného zboží počítači chvíli trvá a při prvním vstupu do dialogového okna zdrží. Volba **Při výběru zobrazovat aktivované zboží** funguje tak, že při výběru zboží při tvorbě nějakého dokladu se zobrazí jen aktivované zboží (předpokládá se, že hledané zboží již většinou je aktivované), zatímco při otevření zásoby nebo detailů o zboží přímo z nabídky programu se zobrazí všechno zboží (předpokládá se, že se bude zapisovat nová položka).

Standardně nabízet grafické etikety (místo textových)

Volba nastavte podle toho, jaké etikety většinou tisknete. Tyto etikety pak budou standardně vybrány v okamžiku, kdy zvolíte příkaz pro tisk etiket.

Výpočet cenových hladin zaokrouhlit na...

Vyberte, na kolik desetinných míst se mají zaokrouhlovat ceny, které vzniknou aplikací cenových hladin na standardní prodejní cenu zboží (tj. na cenu, která je zapsána u detailu o zboží). Pomocí zaokrouhlování se dá předejít cenám jako 124,36 Kč.

Karta „Kódy EAN“

Kód EAN 13 je používán

Tato volba musí být zapnuta, pokud chcete ve vašem podniku používat pro označování zboží čárové kódy EAN-13.

Ruční zadávání kódů EAN-13 (mimo naši řadu)

Tato volba určuje, zda v Plant-ISu smí uživatelé kódy EAN-13 pro jednotlivé detaily o zboží zadat ručně. Pokud je volba vypnuta, budou používány pouze kódy, které podnik sám přidělí. (Je třeba se zaregistrovat u EAN Česká republika, pak je teprve možné používat vlastní číselnou řadu kódů i pro zboží, které opouští podnik.)

V tomto systému je možné přidělovat nové kódy

Určuje, zda v daném systému je povoleno přidělování nových kódů EAN-13 z vlastní číselné řady. Pokud administrátor povolí přidělování nových kódů EAN-13 ve více systémech, musí věnovat pozornost nastavení číselných řad tak, aby se nikdy nemohlo stát, že dvě pobočky přidělí různému zboží stejný kód.

Formát kódu

Formát kódu se vztahuje jen na kódy EAN-13, které podnik přiděluje z vlastní číselné řady. Formát je třeba nastavit podle registrace u EAN Česká republika.

Kódy pro zboží

Zadáva se nejnižší a nejvyšší kód, který se v daném systému (nikoliv celém podniku!) smí použít. Jestliže je kód výrobce např. 51368 a kód země 859, smí se obvykle používat kódy v rozmezí od 8595136800010 do 8595136899999. Počáteční kód zboží nesmí tvořit samé nuly.

Karta „Přenosné terminály“

Terminály jsou používány

Volba musí být zapnuta, aby uživatelé měli přístup k příkazům týkajícím se terminálů pro sběr dat v terénu.

Typ terminálů

V současné době Plant-IS podporuje pouze terminály Psion WorkAbout. K tomu, aby Plant-IS s terminálem spolupracoval, musí být speciální verze Plant-ISu nainstalována i na terminálu.

Složka pro přípravu souborů, které se kopírují na přenosné terminály

Zde se zadá složka, ve které jsou uloženy soubory, které se pak exportují na jednotlivé terminály. Obvykle tato složka bývá umístěna pod složkou s datovým prostředím.

Karta „Hromadná korespondence“

Cíl pro export databanky odběratelů

Zadává se cesta k souboru včetně názvu souboru, do kterého se exportuje databanka odběratelů ve formátu DBF. Vyexportovaný soubor není chráněn žádným heslem, je proto vhodné, aby do složky měli přístup jen ti uživatelé, kteří jej nezbytně potřebují.

Karta „Export sestav“

Oddělovač polí při exportu do formátu CSV

V souborech ve formátu CSV se standardně používá pro oddělení jednotlivých polí čárka (.). Některé programy zde však vyžadují jiný znak, můžete jej proto buď vybrat z předvolených nebo zadat znak vlastní.

Karta „Zálohování“

Zálohování je důležité preventivní opatření proti ztrátě dat při případné havárii hardware nebo software. V Plant-ISu můžete nastavit automatické zálohování v zadaném intervalu.

Zálohování je dvouúrovňové - nejprve proběhne zadaný počet záloh 1. úrovně, pak jedna záloha 2. úrovně, poté opět všechny zálohy 1. úrovně (které přepíšou

předchozí zálohy), další záloha 2. úrovně atd. Díky dvouúrovňovému systému jsou k případné obnově dat k dispozici záložní soubory i poměrně starého data.

Po zapnutí automatického zálohování dat můžete zadat, po kolika hodinách má zálohování probíhat (chcete-li zálohovat jednou denně, zadejte číslo menší než 24 - např. 20). Dále můžete nastavit, že chcete, aby zálohování probíhalo jen v určitých hodinách (obvykle ráno při přihlášení prvního uživatele do systému). Dále je třeba zadat složku pro záložní kopie. Tato složka by měla existovat a z hlediska bezpečnosti dat je vhodné, aby byla na jiném pevném disku než jsou pracovní data. Důležitý je počet záloh 1. a 2. úrovně.

Je třeba dbát na to, aby na cílovém pevném disku byl dostatek volného místa pro vytváření všech záloh. Pokud např. vaše datové prostředí zabírá na disku 25 MB a chcete vytvářet 4 zálohy 1. úrovně a 5 záloh 2. úrovně, budete pro zálohy potřebovat přibližně $25 \times (4 + 5) = 225$ MB volného prostoru.

Dále je třeba zvolit, zda si přejete, aby zálohování probíhalo na tom počítači, u kterého právě pracujete. Tento údaj se zapíše do registru. Zálohování můžete povolit na více počítačích v síti.

Poznámka: Během zálohování dat s programem ostatní uživatelé nemohou pracovat; při pokusu o přihlášení do systému se jim pouze zobrazí informace o tom, že probíhá zálohování. Teprve po dokončení zálohování mohou pokračovat v práci.

Výběr aktuálního střediska

Tento příkaz slouží k výběru aktuálního střediska. Všechny další úkony prováděné v programu (příjem na sklad, prodej zboží apod.) jsou pak evidovány v tomto středisku. Jednotlivé doklady mají v rámci každého střediska vždy svoji vlastní číselnou řadu.

Administrátor nastavuje, na kterých střediscích mohou jednotliví uživatelé programu pracovat, popř. může uživatelům povolit práci na libovolném středisku.

Definice textových etiket

Textové etikety jsou jednoduché etikety, při jejich tisku není využíváno grafické rozhraní Windows. Díky tomu se tyto etikety zejména na jehličkových tiskárnách tisknou výrazně rychleji než etikety grafické, ovšem nevýhodou je, že není možné snadno využívat různých velikostí písma a nelze tisknout čárové kódy. Mají-li se vytisknout znaky s diakritikou, musí jejich tisk přímo podporovat tiskárna.

Textová etiketa může obsahovat nejvýše čtyři řádky textu, ostatní řádky se vytisknou prázdné. Obsah řádků je možné měnit, standardně se na prvním řádku tiskne první název zboží a jeho cena, na druhém řádku se tiskne druhý název, na třetím řádku velikost, specifikace a množství zboží. Chcete-li některý z řádků vypustit, stačí jej ponechat prázdný.

V Plant-ISu je možné vytvořit několik textových etiket, které se používají pro označování zboží. Etikety se mohou lišit svými rozměry; tisknou-li se na různých tiskárnách, pak i řídicími kódy, které ovlivňují vzhled písma.

Pro listování, přidávání, úpravu a mazání jednotlivých etiket použijte tlačítka navigátoru.

Popis

Zde uveďte název etikety, např. „Balové stromy“ apod. Název není důležitý, podle něj můžete etikety rozlišit v případě, že jich vytvoříte větší množství.

Tiskárna

Napište část názvu tiskárny, na které se etikety mají tisknout. Ponecháte-li políčko prázdné, použije se k tisku výchozí tiskárna, stejně tak v případě, že napíšete název tiskárny, která na počítači neexistuje.

Počet řádků

Velice důležitá hodnota, kterou nastavujete, jak vysoké etikety používáte. Do počtu řádků je třeba započítat i řádky, které zůstávají prázdné (perforace mezi etiketami). Většina používaných etiket je vysoká 3 nebo 6 řádků. Jestliže výška etikety nevychází v celých řádcích (např. 4,5), zadejte pouze číslo před desetinnou čárkou a přesný posun papíru zajistíte pomocí řídicích kódů.

Překódování znaků při tisku

Tato volba má vliv na tisk písmen s diakritikou. Volba **žádné** je vhodná tehdy, když tiskárna podporuje tisk znaků ve stejné kódové stránce, jakou používáte ve Windows (pravděpodobně CP 1250). Při volbě **Latin 2** se znaky před odesláním na tiskárnu převedou do kódu Latin 2 (CP 852); většina tiskáren podporujících diakritiku vyžaduje právě toto nastavení. **Bez diakritiky** použijte v případě, že žádné z předchozích nastavení nefunguje správně; znaky s háčky a čárkami se vytisknou bez nich, ale zůstanou alespoň čitelné.

Odsazení řádků

Údaj se zadává v počtu znaků (celá stránka A4 na jehličkových tiskárnách mívá ve standardním písmu šířku 80 znaků). **Odsazení** je počet znaků, o které je tisk posunut od levého okraje; většinou se používá k přeskočení perforace na etiketě.

Řídící kódy tiskárny

Všechna políčka, která jsou podbarvena, umožňují kromě textu i zadání řídicích kódů.

Protože se etiketa tiskne v textovém režimu, není možné používat různá písma Windows. Většina tiskáren ovšem dovoluje i v textovém režimu používat různá písma, pro jejich výběr je však třeba znát řídicí kódy, kterými se písma přepínají. Řídící kódy jsou zpravidla popsány v příručce tiskárny.

Řídící kódy často obsahují znaky, které se nedají psát na klávesnici. Pro jejich zadání můžete použít jejich hexadecimální tvar, pokud těsně před něj napíšete obrácené lomítko. Např. často používaný znak ESC (kód 27, hexadecimálně \$1B nebo 01Bh) se zapíše „\1B“. Jako příklad řídicího kódu pro některé tiskárny můžeme uvést kódy pro zapnutí a vypnutí dvojnásobné výšky písma: zapnutí „\1Bw1“, vypnutí „\1Bw0“. V řídicích kódech je třeba pečlivě dodržovat psaní velkých a malých písmen tak, jak je uvádí příručka k tiskárně!

Inicializace obsahuje kódy, které se do tiskárny pošlou před tiskem celé etikety (např. výběr písma pro celou etiketu), **Finalizace** naopak obsahuje kódy, které se do tiskárny pošlou po dokončení tisku každé etikety.

Dále můžete zadat **Inicializační kódy** a **Finalizační kódy** pro jednotlivé řádky. Inicializační kód se pošle do tiskárny před začátkem tisku daného řádku (výběr písma pro tento řádek), finalizační kód po jeho dokončení.

Obsah řádku

Zde se uvede, co se na řádku má vytisknout. Do políčka můžete psát statické texty (texty, které se vytisknou vždy stejně - např. název vaší firmy), řídicí kódy tiskárny (umožní vám měnit písmo i uprostřed řádku) a pole (těmi dosazujete na etiketu název, množství apod.).

Výchozí hodnoty pro obsah jsou tyto:

1. řádek: {Nazev1,31,L}{Cena,10,R}
2. řádek: {Nazev2,41,L}
3. řádek: {Velikost,8,L}{Spec1,8,L}{Spec2,8,L}{Mnozstvi,17,R}

Jak vidíte, každé pole musí být uzavřeno ve složených závorkách. Za závorkou následuje název pole (ten je povinný), dále může následovat délka pole (počet znaků) a na závěr je možné doplnit instrukci pro zarovnání textu v poli.

Přípustné názvy polí: Nazev1, Nazev2, Velikost, Spec1, Spec2, Spec3, Cena, Objednavka, Mnozstvi, ID. V názvu polí nepoužívejte diakritiku.

Přípustná délka (celé číslo udávající počet znaků): 1 až 300.

Možnosti zarovnání (1 znak): L (vlevo), R (vpravo), C (na střed).

Odstranění duplicitních detailů o zboží

Tento příkaz je dostupný pouze administrátorovi.

Duplicitní detaily o zboží jsou takové, u kterých se shodují zboží, velikost, spec. 1, spec. 2 a spec. 3. Pokud se takové záznamy v databázi vyskytnou, přinesou pravděpodobně potíže s evidencí zásoby - počítač je totiž vždy vede jako samostatné položky. Doporučujeme je **co nejdříve** odstranit.

Plant-IS dokáže duplicitní detaily o zboží ze všech tabulek odstranit. Tato operace bývá však časově náročná a dá se říci, že při správném používání programu by neměla být potřeba ji používat - duplicitní záznamy by se v databázi prostě neměly objevit. Před každým odstraňováním duplicitních záznamů **zálohujte data!**

Kromě chyb uživatele se duplicitní záznamy mohou do databáze dostat v podnicích, které mají více poboček, a to tak, že určitý detail o zboží zapíše více poboček současně mezi dvěma exporty dat.

Podniky, které mají jen **jednu pobočku**, mohou duplicitní záznamy nechat odstranit bez obav. Jediná nepřekonatelná komplikace může vzniknout v případě, že více duplicitních záznamů již má přidělen kód EAN - takové záznamy není možné odstranit a zůstanou duplicitní trvale.

Podniky s **více pobočkami** musí postupovat mnohem opatrněji. Ideální je, pokud po odstranění duplicitních záznamů na centrále jsou na všechny ostatní pobočky kompletně nakopírována všechna data. Vyloučí se tím velké potenciální nebezpečí nekonzistence dat (projeví se chybami při importech z ostatních poboček).

Pokud je třeba duplicitní záznamy odstranit v průběhu sezóny a není možné kompletně překopírovat data na ostatní pobočky, je nutné dodržet následující postup: všechny pobočky udělají export dat a odešlou jej. Od této chvíle nesmějí v Plant-ISu pořizovat **žádná** nová data. Následně si naimportují exporty od všech ostatních poboček. Pak se na všech pobočkách nechají odstranit duplicitní záznamy, zároveň je vhodné telefonicky ověřovat, že jsou odstraňovány stejné položky. Teprve poté je možné s programem dále normálně pracovat.

Konec

Příkaz **Konec** ukončí práci s programem. Před uzavřením programu je třeba ukončit všechny rozpracované úkoly, tj. nesmí zůstat otevřené žádné dialogové okno.

Chcete-li se do programu přihlásit pod jiným jménem, nemusíte program ukončovat a znovu spouštět, rychlejší je se z programu pouze **odhlásit** příkazem **Soubor, Odhlásit se z programu**, popř. stiskem klávesy **F12**. V případě, že chcete přejít do jiného datového prostředí, musíte program ukončit a znovu spustit.

Jazyky

Do tabulky se zadávají jazyky, které se používají při komunikaci s odběrateli a dodavateli. Jazyky může upravovat jen centrála.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci s jazyky. Každý jazyk musí mít jiný kód.

Jazyk

Název jazyka, např. „čeština“, „němčina“ apod.

Měny

Do tabulky se zadávají měny, které se používají při příjmu na sklad, v nabídkách, objednávkách, prodeji apod. Měny může upravovat jen centrála.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci s měnami. Každá měna musí mít jiný kód.

Exportní kód

Řetězec znaků, které se použijí při exportu do účetnictví pro označení této měny. Jestliže nepoužíváte propojení na účetnický software, můžete ponechat prázdné.

Měna

Zkratka měny, objevuje se na většině sestav. Např. „Kč“, „EUR“ apod. Je možné zapsat i symbol pro Euro, celá řada zařízení jej však není schopna správně zobrazit či vytisknout, doporučujeme vždy nejprve vyzkoušet.

Popis

Delší název měny, např. „Česká koruna“, „Euro“ apod.

Kurz

Kurz, který se používá pro převod měny na základní měnu uvedenou v nastavení programu. Např. je-li v programu jako základní měna nastavena česká koruna, bude česká koruna mít kurz 1 a Euro např. 30. Kurz se ukládá s přesností na 4 desetinná místa.

Země

Do tabulky se zadávají země, které se používají u odběratelů a dodavatelů. U každé země lze předvolit jazyk a měnu. Země může upravovat jen centrála.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci se zeměmi. Každá země musí mít jiný kód.

Exportní kód

Řetězec znaků, které se použijí při exportu do účetnictví pro označení této země. Jestliže nepoužíváte propojení na účetnický software, můžete ponechat prázdné.

Země

Název země, např. „Česká republika“.

Zkratka

Zkratka názvu země, např. „ČR“.

Měna

Vyberte měnu, kterou obvykle používáte pro obchod s odběrateli a dodavateli v dané zemi. Nemusí se jednat o vlastní měnu dané země. U každého odběratele a dodavatele je bez ohledu na toto nastavení možné vybrat jinou měnu, měna uvedená zde slouží pouze pro usnadnění práce při zadávání.

Jazyk

Vyberte jazyk, který obvykle používáte pro komunikaci s odběrateli a dodavateli z dané země. Nemusí se jednat o vlastní jazyk dané země. U každého odběratele a dodavatele je bez ohledu na toto nastavení možné vybrat jiný jazyk, jazyk uvedený zde slouží pouze pro usnadnění práce při zadávání.

Země je členem Evropské unie

U zemí EU tuto volbu zapněte.

Jednotky

Do tabulky se zadávají jednotky pro měření množství zboží, např. kusy, metry apod. Jednotky může upravovat jen centrála.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci s jednotkami. Každá jednotka musí mít jiný kód.

Jednotka

Krátké označení jednotky, např. „ks“, „m“ apod.

Popis

Podrobnější popis, např. „kus“, „metr“ apod.

Sazby DPH

Do tabulky se zadávají sazby DPH, které se používají při prodeji zboží a jiného zboží. Sazby DPH může upravovat jen centrála. V Nastavení programu se vybírá, která sazba se automaticky přiřadí k nově přidávanému zboží.

Sazby DPH jsou při instalaci již vytvořeny. Standardně je kód 0 určen pro zboží bez DPH, kód 1 pro nižší sazbu DPH a kód 2 pro standardní (vyšší) sazbu DPH. Více sazeb DPH nelze vytvořit.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci se sazbami DPH. Každá sazba DPH musí mít jiný kód.

Exportní kód

Řetězec znaků, které se použijí při exportu do účetnictví pro označení této sazby DPH. Jestliže nepoužíváte propojení na účetnický software, můžete ponechat prázdné.

Sazba

Sazba DPH v procentech, např. 5, 19 apod.

Zkratka

Krátký popis sazby, obvykle stejný jako předchozí políčko Sazba (5 % apod.).

Popis

Podrobnější popis, např. „Vyšší sazba DPH“ apod.

Výběr sazby DPH

V tabulce vyberte sazbu DPH a stiskněte klávesu **Enter** nebo klepněte na tlačítko **OK**. Sazbu DPH můžete vybrat také dvojitým klepnutím myši.

Typy jiného zboží

Typ jiného zboží označuje vše, co se může objevit na nabídce, objednávce, prodejním dokladu či faktuře, ale u čeho se nesleduje zásoba. Jako příklad mohou posloužit barevné etikety, přepravky, ale také přeprava či reklamační sleva.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci s typy jiného zboží. Každý typ jiného zboží musí mít jiný kód.

Popis

Označení tohoto typu jiného zboží. Při zadávání do dokladu je vždy možné tento popis přepsat.

Sazba DPH

Sazba DPH, která se pro tento typ jiného zboží standardně používá.

Záloha

Pole určuje, zda dané „jiné zboží“ je určeno pro příjem zálohy. Např. v dokladech pro zaplacení zálohy se nemohou vyskytovat jiné položky, než texty a jiné zboží, které má nastaveno toto pole na „y“ (= ano).

Statistické číslo

Statistické číslo je používáno pro přehledy na prodejních dokladech v případě, že zboží překračuje hranice. Je třeba je vyplnit dle celního sazebníku.

Účet 1 - Účet 5

Čísla účtů, která se použijí při exportu jiného zboží z prodejních dokladů či faktur do účetnictví. Jestliže propojení na účetnický software nepoužíváte, můžete ponechat prázdné.

Typy zboží

Pomocí typů zboží můžete zboží rozdělit do skupin nezávisle na jeho velikosti a specifikacích. Pro jednotlivé typy zboží pak můžete stanovit různé cenové politiky, provádět přecenění, sledovat tržby či tisknout přehledy.

Kód

Každý typ zboží má svůj kód; musí být jedinečný.

Zkratka

Zkratka (nejvýše 5 znaků) označuje daný typ zboží na sestavách. Je vhodné, aby byla jedinečná, ale není to nutné.

Typ zboží

Podrobnější popis daného typu zboží, např. „Konifery“.

Pořadí

Jestliže chcete, aby se na přehledech uváděly jednotlivé typy zboží v určitém pořadí, využijte toto políčko. Pokud je nevyplníte, budou typy zboží seřazeny podle kódu.

Statistické číslo

Statistické číslo je používáno pro přehledy na prodejních dokladech v případě, že zboží překračuje hranice. Je třeba je vyplnit dle celního sazebníku.

Standardní etiketa

Etiketa, kterou Plant-IS pro toto zboží automaticky nabídne při tisku etiket. Lze zvolit mezi textovou etiketou nebo některou z předem vytvořených grafických etiket. Tím, že každému typu zboží můžete přidělit jinou standardní etiketu, můžete snadno docílit toho, že např. trvalkám a stromům se tisknou zcela odlišné etikety, aniž je v budoucnu třeba cokoli dalšího ručně nastavovat.

Účet 1 - Účet 5

Čísla účtů, která se použijí při exportu zboží z prodejních dokladů či faktur do účetnictví. Jestliže propojení na účetnický software nepoužíváte, můžete ponechat prázdné.

Cenové hladiny

Plant-IS umožňuje používat více různých cen podle typu prodeje a množství prodávaného zboží. **Základní prodejní cena** je uvedena u každého detailu o zboží. U **typů zboží** jsou pak ceny uvedeny jen v procentech - je možné používat ceny vyšší (např. 110 %) i nižší (např. 95 %), než je cena základní.

V programu jsou rozlišeny tři typy prodeje: **přímý prodej**, **prodej na základě objednávky** a **prodej na základě rezervační objednávky**.

Dále můžete samostatně zadat cenové hladiny pro běžný velkoobchodní prodej a pro prodej maloobchodní.

Pro každý typ prodeje je třeba zadat **jednotkovou cenu**. Má-li být stejná jako základní prodejní cena určitého zboží, zadejte 100 %.

Dále je možné zadat hranici množství, od které chcete uplatnit jinou cenu, a do následujícího políčka napsat příslušné procento. Těchto hranic můžete použít několik.

Příklad: u přímého prodeje chcete zákazníkům, kteří koupí alespoň 10 ks, dávat slevu 5 %, a zákazníkům, kteří odeberou alespoň 100 ks, slevu 10 %.

Řešení: jednotková cena 100 %, 1. hranice množství 10, cena pro 1. hranici 95 %, 2. hranice množství 100, cena pro 2. hranici 90 %.

Cenové hladiny lze použít i pro dočasné snížení cen, např. jednodenní výprodejní akce apod. V tom případě před začátkem výprodeje zadejte vhodná procenta a po jeho skončení nastavte původní hodnoty.

Prodejní skupiny zboží

Prodejní skupiny jsou využívány zejména jako pomůcka při tvorbě nabídkových katalogů. Každé zboží můžete zařadit až do 10 prodejních skupin (např. "balkónové květiny", "živé ploty" apod.) a pak můžete ponechat v nabídkovém katalogu jen zboží v určitých skupinách. Zatímco typy zboží slouží především k interním potřebám podniku, prodejní skupiny jsou zaměřeny především na vaše odběratele.

U každé prodejní skupiny lze uvést dobu atraktivity (po měsících), to dále zjednodušuje přípravu nabídkových katalogů (místo toho, aby bylo nutné vybírat všechny prodejní skupiny, které se v katalogu mají objevit, stačí vybrat správný měsíc).

Kód

Každá prodejní skupina má svůj kód; musí být jedinečný.

Zkratka

Zkratka (nejvýše 5 znaků) označuje danou prodejní skupinu na sestavách. Je vhodné, aby byla jedinečná, ale není to nutné.

Název skupiny

Podrobnější popis dané prodejní skupiny, např. „Živé ploty“.

Nabídkové katalogy

Zaokrouhlování: nabídkové katalogy bývají často vytvářeny automaticky na základě množství zboží v zásobě. Aby se v katalogu neobjavovala "nehezká" čísla (1769 apod.), můžete nastavit, na jaké násobky se mají hodnoty zaokrouhlovat. Např. při zaokrouhlování na násobky čísla 50 by se místo 1769 v katalogu použilo číslo 1750.

Minimální množství: zřejmě nemá význam uvádět v katalogu zboží, kterého je v zásobě evidováno jen velmi málo; zde můžete zadat, jaké množství zboží musí být v zásobě, aby bylo zboží do katalogu zařazeno.

Atraktivita zboží v jednotlivých měsících

Zadejte, ve kterých měsících je daná prodejní skupina pro koncové zákazníky zajímavá. Některé skupiny mohou být atraktivní po celý rok, zatímco jiné, např. letničky či zeleninová sadba, jen po dobu několika málo měsíců. Měsíce atraktivity vám později umožní velice rychle filtrovat zboží v nabídkovém katalogu.

Specifikace zboží

Specifikace je jedna z položek, kterými se detailně popisuje zboží, např. u rostlin může být specifikace ZB - zemní bal, PK - prostokořenné, K2 - kontejner 2 litry apod.

Specifikace

Zkratka (nejvýše 8 znaků, ale doporučujeme používat jen 5 nebo méně kvůli omezenému prostoru na sestavách) označující danou specifikaci. Na všech sestavách se objevuje jen tato zkratka. Nedoporučujeme používat speciální symboly (průměr apod.), neboť mnohá výstupní zařízení je neumějí správně zpracovat.

Popis

Podrobnější popis specifikace. S popisem se setkáte zejména při výběru specifikace na obrazovce.

Mn. / plato

Zde můžete zadat, jaké množství zboží této specifikace se vejde na jedno plato dánského vozíku.

Hmotnost

Hmotnost je důležitá při prodeji do zahraničí. Pokud zde hmotnost uvedete, je použita pro výpočet hmotností zboží na prodejním dokladu. Hmotnost zadejte jen v případě, že se příliš nemění v závislosti na velikosti (např. pro kontejner K2 lze odhad provést s rozumnou přesností).

U specifikací, kde hmotnost zboží výrazně kolísá v závislosti na jeho velikosti, ponechte pole prázdné a použijte tlačítko Hmotnost v závislosti na velikosti. To umožňuje vyplnit hmotnosti pro různé velikosti (vhodné např. u rostlin se zemním balem apod.).

Výrobní specifikace

Výrobní specifikace je taková specifikace, kterou nebudete přímo prodávat. Jako příklad můžeme uvést pěstování stromů ve školce - předem není možné určit, zda bude strom prodán jako prostokořenný (PK) nebo se zemním balem (ZB). Proto jej v evidenci vedeme pod výrobní specifikací (např. ŠK - školka), a teprve v okamžiku, kdy se objevuje nabídce, objednávce či prodeji, určíme, s jakou specifikací (zde PK nebo ZB) se prodá. Výrobní specifikace je tedy určena jen pro evidenci zásoby ve výrobních střediscích, zákazník se s ní na dokladech nesetká.

Kategorie odběratelů

V Plant-ISu se dají zavést kategorie odběratelů (např. „Projekční firma“, „Zahradnické centrum“ apod.). Příslušné políčko v databance odběratelů pak slouží jednak k informaci, o jakého odběratele se jedná, ale dá se využít i při hromadné korespondenci pro obeslání jen určitých skupin - kategorií - odběratelů. U každého odběratele je možné zvolit jen jednu kategorii; pokud potřebujete kategorií více a zařadit odběratele do více současně, použijte uživatelská pole (32 polí, které může administrátor nadefinovat podle potřeby).

Kód

Každé kategorii je třeba přidělit jedinečné číslo.

Kategorie

Název kategorie. Při práci s databankou odběratelů se zobrazuje právě tento název. Pozor, u každého odběratele je možné vybrat jen jednu kategorii, do které patří; jestliže např. máte zavedeny kategorie "projekce" a "realizace" a potřebujete některého z odběratelů zařadit do obou kategorií, budete muset vytvořit novou kategorii "projekce a realizace" a zařadit jej do ní.

Exportní kód

Exportní kód je použit při exportu odběratelů do účetnictví.

Slevy pro odběratele

Každému odběrateli můžete přiřadit slevu, která se pro něj pak bude standardně nabízet při všech nabídkách, objednávkách a prodejích. Aby bylo možné slevy snadno a rychle měnit bez nutnosti procházet celou databankou odběratelů, lze je spravovat samostatně. Je tak možné např. vytvořit tři skupiny odběratelů: „bez slev“, „s malou slevou“ a „s vyšší slevou“ a centrálně pak nastavovat konkrétní procenta pro danou skupinu.

Kód

Číslo, které počítač interně používá při manipulaci se slevami.

Sleva

Zde je v procentech uvedena sleva na zboží. 0 % znamená, že žádná sleva není poskytnuta.

Popis

V popisu slovně uveďte, o jakou slevu se jedná. V databance odběratelů je zobrazen právě tento popis.

Kategorie dodavatelů

V Plant-ISu se dají zavést kategorie dodavatelů (např. „Stavební firma“, „Okrasné školky“ apod.). Příslušné políčko v databance dodavatelů pak slouží jednak k informaci, o jakého dodavatele se jedná, ale dá se využít i při hromadné korespondenci pro obeslání jen určitých skupin - kategorií - dodavatelů. Pozor – u každého dodavatele lze zvolit jen jednu kategorii.

Kód

Každé kategorii je třeba přidělit jedinečné číslo.

Kategorie

Název kategorie. Při práci s databankou dodavatelů se zobrazuje právě tento název.

Exportní kód

Exportní kód je použit pouze při exportu dodavatelů do účetnictví.

Standardní velikosti zboží

Při zápisu nového detailu o zboží smí být velikost zadána libovolně, můžete však připravit standardní velikosti, které pak uživatel vybírá ze seznamu.

Na každý řádek napište jednu velikost. Délka velikosti je omezena na 8 znaků, doporučujeme však zadávat znaků 7 ve tvaru 010-020. Jako oddělovací znak mezi oběma velikostmi můžete použít např. pomlčku (010-020), lomítko (016/018) nebo plus (250+).

Standardní specifikace 3 zboží

Při zápisu nového detailu o zboží smí být 3. specifikace zadána libovolně, můžete však připravit standardní specifikace, které uživatel vybírá ze seznamu.

Na každý řádek napište jednu specifikaci. Její délka je omezena na osm znaků. 3. specifikace je určena pouze pro interní použití, zákazník se s ní nikde neseťká.

Standardní důvody likvidace zboží

Při zápisu likvidace zboží může uživatel napsat důvod likvidace. Tyto zápisy se dají sjednotit a zrychlit tím, že připravíte standardní důvody likvidace zboží, které uživatel vybírá ze seznamu.

Na každý řádek napište jeden důvod likvidace zboží. Délka je omezena na 25 znaků.

Samostatné systémy

Systémem je myšlen jeden samostatný počítač nebo jedna počítačová síť. Má-li Váš podnik jen jeden počítač, je třeba v Plant-ISu vytvořit jeden systém. Má-li Váš podnik jednu počítačovou síť a na ní nainstalovaný Plant-IS, opět vystačíte s jedním systémem. Více systémů budete v programu potřebovat v případě, že Váš podnik má pobočky, na pobočkách nainstalovaný Plant-IS a mezi pobočkami chcete přenášet data.

Tabulku systémů může upravovat jen centrála.

Číslo

Každý systém má přidělen své jedinečné číslo. Přidáváte-li další systém, program Vám pro něj nabídne volné číslo, můžete je však přepsat.

Název

Název by měl daný systém jednoznačně identifikovat. Jako název můžete použít např. sídlo pobočky. Při importu dat z ostatních systémů je původ souborů zobrazen právě těmito názvy.

Směrovací tabulka pro přenos souborů

Směrovací tabulka určuje cestu, po které se exportované soubory pohybují mezi jednotlivými systémy. Tabulka by měla být sestavena tak, aby definovala cestu mezi každými dvěma systémy. Některé cesty je možné vypustit jen tehdy, když některý ze systému neprovádí takové operace, které musí být viditelné na ostatních systémech. Pokud si nejste stoprocentně jisti, že díky přístupovým právům **nikdy** nedojde k tomu, že na některém systému budou zapsána data, která je třeba exportovat do ostatních systémů, doporučujeme směrovací tabulku vyplnit úplně, tj. definovat vzájemné spojení mezi všemi systémy.

Tabulka vychází z toho, že některé cesty mohou být jednosměrné, takže pokud je možné cestu využívat oběma směry, musíte ji zapsat dvakrát. Spojení mezi systémy mohou být **přímá** nebo **zprostředkovaná**. Přímé spojení je např. modemové spojení dvou systémů nebo „ruční“ přenos souborů na disketách. Zprostředkované spojení je takové, kdy se data z jednoho systému na druhý posílají „oklikou“ přes třetí systém.

Přímá spojení se do tabulky zapisují ve tvaru **m-n**, kde **m** je číslo systému, který data odesílá, a **n** je číslo systému, kterému jsou data určena.

Zprostředkovaná spojení se zapisují ve tvaru **m-n*x**, kde **m** je číslo systému, který data odesílá, **n** je číslo systému, kterému jsou data určena, a **x** je číslo systému, přes který se data z **m** do **n** posílají.

Středník v tabulce uvozuje komentář. Prázdné řádky a komentáře můžete užívat dle libosti.

V situaci s více systémy lze data přenášet postupně přes více než jeden „mezičlánek“, stojí však za zvážení, zda takový přenos bude vyhovovat svou rychlostí. Pokud byste např. data ze systému #1 do systému #4 chtěli přenášet postupně přes #2 a #3, zadejte do tabulky **1-4*2**. To, že data z #2 do cílového #4 je třeba přepravit ještě přes #3, program pozná z řádku, kde definujete spojení mezi #2 a #4: **2-4*3**.

V následující ukázce je vzorová tabulka pro firmu, která má tři samostatné systémy. Existují jen dvě přímá spojení (obousměrná): první je mezi systémy #1 a #2, druhé mezi systémy #2 a #3. Data mezi systémy #1 a #3 se musí přenášet zprostředkovaně přes systém #2.

```
1-2      ; přímé spojení #1 -> #2
1-3*2    ; zprostředkované spojení #1 -> #3 přes #2
2-1      ; přímé spojení #2 -> #1
2-3      ; přímé spojení #2 -> #3
3-1*2    ; zprostředkované spojení #3 -> #1 přes #2
3-2      ; přímé spojení #3 -> #2
```

Střediska

Program Plant-IS je navržen tak, aby v něm bylo možné vést evidenci pro více hospodářských středisek podniku. I v případě, že Váš podnik není rozdělen do více

hospodářských středisek, musíte do programu alespoň jedno (hlavní) středisko zadat. Se středisky může manipulovat jedině administrátor na centrále.

Každé středisko se dále dělí na jednu nebo více lokací.

Číslo střediska

Každé středisko má přiděleno číslo. Toto číslo se pak objevuje i v číslech většiny dokladů (faktury, bony o příjmu na sklad apod.). Každé středisko musí mít jedinečné číslo.

System

Tato volba je velmi důležitá, provozujete-li Plant-IS na více samostatných systemech, např. má-li Vaše firma pobočky. Vyberte, ve kterém ze systémů se dané středisko nachází. Program se nemusí chovat korektně, změníte-li tuto hodnotu v době, kdy jsou na cestě soubory s exporty.

Typ střediska

V programu jsou rozlišena **výrobní** a **obchodní** střediska. Rozdíly mezi těmito typy:

- při transformaci a přesunu zboží mezi výrobními středisky neprobíhá aktivace zboží (ovlivňuje stav zásob v účetnictví); při transformaci a přesunu zboží mezi výrobním a obchodním střediskem se do účetnictví přenáší tzv. aktivace nedokončené výroby;
- veškerá prodejná zásoba všech lokací výrobního střediska se může v přehledech zásoby zobrazovat souhrnně. Zaměstnanci v prodejním oddělení tak nemusí znát přesné umístění zboží při prodeji nebo rozdělování objednávek. Má-li toto souhrnné zobrazování množství zboží pracovat správně, musí každé výrobní středisko obsahovat pomocnou lokaci číslo 0. Pro označení této pomocné lokace doporučujeme použít takový text, který snadno odlišíte od ostatních lokací, např. pomlčku.

Název

Název, pod kterým chcete středisko vést v počítači. Název může obsahovat nejvýše 30 znaků.

Zkratka

Zkratka názvu střediska se zpravidla objevuje na obrazovce i na sestavách místo celého názvu. Zkratka může obsahovat nejvýše 5 znaků.

Exportní kód

Zde můžete uvést až desetimístný alfanumerický kód, který identifikuje středisko při exportu dat do účetnictví.

Dodací lhůty ve výrobním středisku

Výrobní středisko může pro jednotlivé operace – dobývání (stromů), svážení a přepravu na jiné středisko, které zboží prodává, potřebovat určitý počet dní. Tento počet zde lze zadat a program je později zohlední při výpočtu interních dodacích termínů objednávek.

Prefix EAN

Každé středisko může mít svoji vlastní číselnou řadu kódů EAN-13, ze které přiděluje nové kódy. Jestliže nechcete kódy EAN rozlišovat podle středisek, které je přidělilo, ponechte políčko prázdné, v opačném případě napište, od jakého čísla se budou kódy v tomto středisku přidělovat. Číslo, které zde napíšete, se v kódu objeví těsně za kódem Vašeho podniku. Více středisek může sdílet stejnou číselnou řadu.

Vypnout

Pokud středisko již nechcete používat a nejde odstranit (pokud bylo dříve používáno, odstranit nepůjde kvůli četným vazbám na doklady apod.), můžete je vypnout, takže nebude uživatelům při práci nabízeno.

Povolit přímý prodej

Standardně bývá zapnuto; vypněte, pokud chcete „chránit“ zásobu tohoto střediska před zásahy uživatelů středisek obchodních.

V tomto středisku má každá pokladna svoji číselnou řadu

Zapněte, pokud chcete rozlišovat, na které pokladně byl prodejní doklad vytvořen (vhodné např. při maloobchodním prodeji).

Pokladna (pro export do účetnictví)

Do políčka **Číslo účtu** můžete napsat, na jakém účtu účtujete pokladnu daného střediska. V políčku **Deník** můžete zapsat číslo deníku, do kterého účtujete pohyb v pokladně střediska. Obě políčka mají význam jen v případě, že exportujete data z Plant-ISu do účetnického programu.

Tlačítkem **Přidat středisko** můžete do programu přidat nové středisko. Program Vám pro nové středisko automaticky nabídne další číslo, můžete je však přepsat.

Výběr střediska

V tabulce vyberte středisko a stiskněte klávesu **Enter** nebo klepněte na tlačítko **OK**. Středisko můžete vybrat také dvojným klepnutím myši.

Lokace

V každém středisku můžete rozlišit jednotlivá místa, kde se nachází zboží. Lokace může představovat jeden záhon, jeden skleník, prodejní plochu apod. Každé středisko musí vždy obsahovat alespoň jednu lokaci. V přístupových právech uživatele je zadáno, zda smí upravovat lokace.

Středisko

Lokace se nachází v určitém středisku. Vyberte, ve kterém.

Číslo

Každá lokace má své číslo. Toto číslo musí být jedinečné v rámci střediska. Lokace v různých střediscích mohou mít stejná čísla.

Zakládáte-li pomocnou lokaci (ve výrobním středisku nebo proto, aby středisko mohlo dodávat interní objednávky), zadejte číslo 0.

Zkratka

Zkratka názvu lokace se zpravidla objevuje na obrazovce i na sestavách místo celého názvu. Zkratka může obsahovat nejvýše 5 znaků. Doporučujeme, aby zkratky lokací byly jedinečné, i když to není vyžadováno. Pro pomocnou lokaci doporučujeme jako zkratku použít pomlčku.

Název lokace

Název, pod kterým chcete lokaci vést v počítači. Název může obsahovat nejvýše 35 znaků. Pro pomocnou lokaci doporučujeme jako název použít pomlčku.

Pořadí

Pokud políčko vyplníte, ovlivníte tím pořadí, ve kterém se jednotlivé lokace objevují např. na přehledech zásoby.

Lokace je vypnuta

Volbu použijte v případě, že lokaci již nechcete používat, avšak nejde vymazat (protože jsou na ni odkazy v dokladech apod.).

Lokace je pro ostatní střediska skrytá

Vhodné zapnout např. v případě, že obchodní střediska nemají mít možnost přímo pracovat se zásobou dané lokace.

Tlačítkem **Přidat** můžete přidat novou lokaci, tlačítkem **Odstranit** můžete označenou lokaci z programu odstranit.

Výběr lokace

V tabulce vyberte lokaci a stiskněte klávesu **Enter** nebo klepněte na tlačítko **OK**. Lokaci můžete vybrat také dvojným klepnutím myši.

Standardně se zobrazují pouze lokace aktuálního střediska. Chcete-li v tabulce vidět i lokace ostatních středisek, zapněte přepínač **Zobrazit všechna střediska**.

Příjem na sklad

Význam příjmu na sklad: Zápisem příjmu na sklad se zvýší fyzická zásoba zboží v evidenci. Pokud administrátor povolil dopočítávání průměrných nákupních cen (standardně zapnuto), dojde zároveň k aktualizaci nákupních cen u detailů zboží, které jsou přijímány na sklad.

Použití příjmu na sklad: Pokud na přijímané zboží existuje objednávka u dodavatele, je možné zboží rychle přijmout z této objednávky, podobně je tomu u výzvy pro dodavatele. Z příjmu na sklad je možné tisknout přehled (bon o příjmu na sklad) a etikety pro označení zboží.

Příjem na sklad se skládá z **hlavičky a řádků**.

Hlavička příjmu na sklad

Číslo

Každý příjem na sklad má své jedinečné číslo. Při zápisu příjmu na sklad Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existujícího příjmového dokladu a stisknete klávesu **Enter**, program daný příjem na sklad zobrazí a můžete jej upravit.

Datum

Datum, kdy bylo zboží přijato na sklad.

Popis

Zde je možné napsat např. jméno dodavatele, od kterého zboží pochází, nebo jakoukoli jinou poznámku. Popis je vytištěn i na sestavě.

Dodavatel

(Modul „Dodavatelé I.“) Tlačítkem **Vybrat dodavatele** se zobrazí databanka dodavatelů, ze které můžete vybrat dodavatele zboží. Dodavatel se automaticky doplní také v případě, když příjem na sklad vytváříte na základě objednávky. (modul „Dodavatelé I.“) nebo výzvy (modul „Dodavatelé II.“).

Nákupní měna

Chcete-li zapsat příjem na sklad v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočtení cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej změnit.

Tvorba příjmu na sklad

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec dokladu. Tlačítkem **Vložit** se dá vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek. Aktuální řádek můžete upravit tím, že na něj kliknete pravým tlačítkem a zvolíte **Upravit**, nebo tím, že na něj dvakrát klepnete.

Pokud přijímáte zboží na různá místa (lokace), je vhodné zapnout, aby se program u každé položky ptal na cílové místo – nestane se tak, že byste správné místo zapoměli vybrat. Jestliže však přijímáte všechno zboží na stejné místo, volbu nezapínejte, dotaz na místo se pak zobrazí jen jednou a u dalších řádků se použije stejné jako u řádku předchozího.

Jestliže používáte partie, může být vhodné zapnout, aby se u každé položky zobrazoval dotaz na partii (popř. ještě zapnout, že každé položce chcete přidělovat novou partii). Pokud partie nepoužíváte (např. není vhodné používat partie na maloobchod, protože čárový kód dodavatele nenesou potřebné informace a bylo by nutné všechno zboží opatřovat kódy vlastními), volbu ponechte vypnutou.

Po výběru zboží a případném zadání místa a partie je na každém řádku několik údajů, které je třeba vyplnit: popis zboží (zůstane zachován v dokladu), množství přijímaného zboží, u výrobních středisek i množství, které rovnou chcete mít prodejně, a nákupní cena (bez DPH). Prodejně množství bývá standardně nastaveno na stejnou hodnotu, jako zadáte do políčka množství, můžete ale zvolit, aby se do prodejného množství doplňovala 0.

Nákupní cena je cena bez DPH z dodacího listu či faktury dodavatele. Pokud administrátor nezakázal klouzavé nákupní ceny, bude po zápisu řádku zároveň upravena nákupní cena v databance zboží u příslušného detailu s ohledem na to, jaké množství v jaké ceně je nyní v podniku v zásobě. Pro výpočet nové průměrné nákupní ceny je použit vážený průměr. Pokud tedy např. máte v zásobě 15 kusů v nákupní ceně 100 Kč a nyní nakoupíte 5 ks za 110 Kč, bude nová průměrná nákupní cena daného detailu $(100 \times 15 + 5 \times 110) / (15 + 5) = 102,50$ Kč.

Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání příjmu na sklad přerušit a dokončit někdy později. Tlačítkem **Tisk** se vytiskne bon o příjmu na sklad. Tlačítkem **Zrušit tento bon** je možné všechny řádky i hlavičku příjmu na sklad z programu vymazat. Tlačítkem **Příjem je kompletní, zapsat** se potvrdí, že příjem na sklad je již zapsán celý, a uložíte jej do programu. Takto potvrzené doklady jsou při nejbližším exportu do účetnictví již vyexportovány, zatímco doklady, které necháte přerušené, exportovány nebudou.

K příjmu na sklad z objednávky u dodavatele slouží tlačítko **Příjem na základě objednávky** (modul „Dodavatelé I.“), k příjmu na sklad na základě výzvy u dodavatele pak tlačítko **Příjem na základě výzvy** (modul „Dodavatelé II.“). Jestliže je u dokladu o příjmu na sklad již určen dodavatel, zobrazí se pouze objednávky resp. výzvy tohoto dodavatele.

Tlačítkem **Přesun obalů** můžete k dokladu o příjmu na sklad připojit doklad, kde uvedete, kolik jakých obalů (přepravky, dánské vozíky apod.) jste se zbožím přijali, popř. kolik jste jich při té příležitosti dodavateli vrátili. Přesun obalů zadejte jen v případě, že chcete sledovat saldo jednotlivých druhů obalů vůči dodavateli.

Tlačítko **Etikety pro přijaté zboží** vytvoří pro přijímané zboží etikety a připraví je do fronty etiket.

Transformace a přesun

Význam transformace a přesunu: Transformace se používá při změně zboží (změna jeho velikosti nebo specifikace - např. po přesázení rostlin do větších kontejnerů, někdy i přeřazení zboží pod jiný název - během roku se zjistí, že při inventuře bylo zboží omylem zařazeno pod jiný název). Přesun se používá při přesunu zboží z jednoho místa podniku na místo jiné (změna střediska nebo lokace). Obě operace se často vyskytují společně, např. rostliny se přesadí a zároveň převezou na jiné místo, a má-li evidence zásob zobrazovat skutečný stav zásob, je třeba je zapsat.

Dokladem o transformaci a přesunu zboží se rovněž dodávají interní objednávky, je však třeba je nejprve rozdělit.

Doklad o transformaci a přesunu se skládá z **hlavičky a řádků**.

Hlavička transformace a přesunu

Číslo

Každý doklad o transformaci a přesunu má své jedinečné číslo. Při zápisu Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapíšete-li číslo již existujícího dokladu a stisknete klávesu **Enter**, program daný doklad zobrazí a můžete jej upravit.

Datum

Datum, kdy byly transformace nebo přesun provedeny.

Popis

Zde je možné napsat jakoukoli poznámku, např. „Překontejnerování“, „Převoz na pobočku“ apod.

Přijmout interní objednávku

Tlačítkem **Přijmout interní objednávku** se zobrazí seznam interních objednávek, které má aktuální středisko dodat. V jednom dokladu je možné přijmout zboží z více interních objednávek, další se pak postupně vybírají již při tvorbě dokladu.

Tvorba dokladu o transformaci a přesunu

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec dokladu. Tlačítkem **Vložit** se dá vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek.

Na každém řádku je třeba zadat zboží před transformací a přesunem, zboží po transformaci a přesunu, odkud a kam se zboží přesouvá a jeho množství. Množství zboží se přímo píše do políčka množství, ostatní údaje se vybírají. Při přidání nového řádku se program na potřebné údaje zeptá, změnit se dají dvojím klepnutím myši na daný údaj nebo po klepnutí pravým tlačítkem myši.

Pokud se zboží jen přesouvá, je vhodné zapnout volbu **Přesun (nemění se zboží, ale lokace)**. Zadávání se tím zrychlí, neboť stačí vybrat jen zboží před operací.

Volbu **Automaticky použít minulou cílovou lokaci** je vhodné zapnout v případě, že vždy přesouváte několik položek na stejné cílové místo.

Tlačítkem **Přijmout interní objednávku** lze do dokladu přidávat zboží uvedené na rozdělených interních objednávkách.

Tlačítkem **Přečíslovat řádky** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevádí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání dokladu přerušit a dokončit někdy později. Tlačítkem **Tisk** se vytiskne bon o transformaci a přesunu. Tlačítkem **Zrušit tento bon** je možné všechny řádky i hlavičku dokladu z programu vymazat. Tlačítkem **Doklad je kompletní, zapsat** se potvrdí, že příjem na sklad je již zapsán celý, a uložíte jej do programu. Takto potvrzené doklady jsou při nejbližším exportu do účetnictví již vyexportovány, zatímco doklady, které necháte přerušené, exportovány nebudou.

Likvidace zásob

Význam likvidace zásob: Likvidace se používá při vyřazení zboží z evidence zásoby např. při krádeži nebo jiném znehodnocení zboží (úhyn rostlin apod.).

Doklad o likvidaci zásob se skládá z **hlavičky** a **řádků**.

Hlavička dokladu o likvidaci zásob

Číslo

Každý doklad o likvidaci zásob má své jedinečné číslo. Při zápisu Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existujícího dokladu a stisknete klávesu **Enter**, program daný doklad zobrazí a můžete jej upravit.

Datum

Datum, kdy k likvidaci zboží došlo.

Popis

Zde je možné napsat jakoukoli poznámku, např. „Krádež“ apod.

Tvorba dokladu o likvidaci zásob

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec dokladu. Tlačítkem **Vložit** se dá vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek.

Na každém řádku je třeba zadat zboží, které se likviduje, odkud se zboží odepíše, o jaké množství zboží se jedná, ve výrobním středisku i jaké množství tohoto zboží bylo prodejné, a jaký je důvod likvidace. Důvody likvidace je možno psát libovolné nebo vybírat z důvodů, které se předem zadají do standardních důvodů likvidace zboží.

Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání dokladu přerušit a dokončit někdy později. Tlačítkem **Tisk** se vytiskne bon o likvidaci zásob. Tlačítkem **Zrušit tento doklad** je možné všechny řádky i hlavičku dokladu z programu vymazat. Tlačítkem **Doklad je kompletní, zapsat** se potvrdí, že příjem na sklad je již zapsán celý, a uložíte jej do programu. Takto potvrzené doklady jsou při nejbližším exportu do účetnictví již vyexportovány, zatímco doklady, které necháte přerušené, exportovány nebudou.

Přehled zásoby

Přehled zásoby poskytuje aktuální informace o stavu zásob zboží v podniku. Ve spodní části okna je zobrazen seznam zboží, v horní části pak jsou vypsány detaily tohoto zboží s uvedením místa, kde se zboží nachází, a jeho zásoby. Chcete-li rychle najít určité zboží pomocí jeho kódu, napište kód (nebo jeho začátek) do políčka **Najít kód jména**. Pro rychlý přesun do tohoto políčka použijte klávesu **F4**. Pro hledání podle části jména slouží políčko **Najít zboží** – hledání je pomalejší (obvykle je třeba napsat více znaků, počítači trvá hledání déle), ale není nutné zadávat přesný kód. Jestliže hledáte podle slova, které nestojí na začátku názvu, napište nejprve mezeru (např. „ purpur“ vyhledá všechno zboží, v jehož názvu se kdekoli vyskytuje „purpur“).

Klávesou **F2**, stiskem * nebo klepnutím na příslušnou ikonu lze hledat zboží podle čárového kódu (EAN nebo ID).

Pokud chcete filtrovat podle typu zboží, klepněte na ikonu se symbolem trychtýře nebo stiskněte klávesu **F6** a poté zvolte, které typy zboží smějí být zobrazeny.

Stiskem klávesy **F7** nebo příslušnou ikonou lze zadat filtr podle čísla partie, pokud jsou ve vašem podniku používány.

Chcete-li ve spodní části okna vidět jen to zboží, u kterého již existují nějaké detaily, zapněte volbu **Jen aktivované zboží** v místní nabídce nebo stiskem klávesy **F8**.

Standardně se zobrazuje zásoba aktuálního střediska. Po zapnutí volby **Všechna střediska** se zobrazí zásoba na všech střediscích (po jednotlivých lokacích). Zapnutím volby **Výrobu souhrnně** se zobrazí zásoba výrobních středisek jen v součtu (nebudou rozepsány lokace výrobního střediska).

Ke každému detailu o zboží si můžete klávesou **F9** nebo tlačítkem **Podrobnosti** zobrazit podrobnosti - přehled dokladů, na nichž se označený detail vyskytuje.

Tlačítkem **Tisk stavu zásob** můžete nechat vytisknout aktuální stav zásob.

Tlačítkem **Jednoduchý export** můžete připravit textový soubor se jmény zboží a cenami, který se dá využít např. pro nahrání do jednoduchých přenosných terminálů.

Protože některé sloupce pro vás mohou být více důležité než jiné, můžete změnit jejich pořadí tím, že chytne myš jejich záhlaví a přesunete sloupec na nové místo. Pokud jste přihlášení jako Administrátor, můžete poté klepnout do tabulky pravým tlačítkem myši a pořadí a šířky sloupců uložit, takže od této chvíle budou použity pro všechny uživatele.

Význam jednotlivých sloupců v přehledu zásoby

Středisko, lokace

Informují o tom, kde se zboží nachází.

Velikost, Specifikace 1, Specifikace 2 a Specifikace 3

Detaily o zboží, podrobněji charakterizují zboží.

Prodejní cena, Maloobchodní cena

Jedná se o standardní, základní prodejní ceny, které byly zadány při zápisu tohoto detailu o zboží.

Fyzická zásoba

Fyzická zásoba je množství zboží, které v danou chvíli je skutečně přítomno v podniku. Jste-li přihlášení do obchodního střediska a díváte se na souhrnnou zásobu výrobního střediska, vidíte zde pouze takové množství, které je vyhrazeno k prodeji.

Objednávky

V tomto sloupci je množství zboží, které je objednáno vašimi odběrateli. Jsou zde zahrnuty jen ty objednávky, které jsou již rozděleny. Zahrnuty jsou rezervační i nerezervační objednávky.

Rezervace

Zde se zobrazuje množství zboží, které je objednáno u dodavatelů a dosud nebylo přijato na sklad. Zahrnuty jsou rezervační i nerezervační objednávky.

Volná zásoba

Volná zásoba je množství zboží, které je okamžitě k dispozici dalším odběratelům. Volná zásoba je vypočítána tak, že se od fyzické zásoby (popř. od zásoby prodejné, jedná-li se o výrobní středisko) odečtou objednávky odběratelů.

Celková zásoba

Celková zásoba je množství zboží, které je k dispozici v delším období. Celková zásoba je vypočítána tak, že se k fyzické zásobě přičtou rezervace u dodavatelů a odečtou se objednávky odběratelů.

Stanovená cena

Jedná se o předem stanovenou (účetní) cenu. Tato cena se zadává při zápisu nového detailu o zboží. Jestliže nepoužíváte automatické přenosy dat do účetnictví s použitím předem stanovených cen, není pro vás tento sloupec důležitý.

Výroba - prodejné

Je-li zobrazena zásoba výrobního střediska po jednotlivých lokacích, je zde zobrazeno množství zboží, které je určeno k prodeji.

Dělení

Pokud zobrazujete zásobu výrobního střediska a toto výrobní středisko přidělilo vašemu středisku pouze určitou část své zásoby, bude zde zobrazen symbol, který informuje o tom, že je pro danou položku dělení aktivní, a ve sloupcích se zásobou uvidíte patřičně snížené údaje. V opačném případě zde žádný symbol není a ve sloupcích se zásobou vidíte celou zásobu daného střediska.

Cenové hladiny

V samostatném panelu ve střední části okna jsou zobrazeny ceny zboží pro určitý druh prodeje pro různá množství zboží. Cenové hladiny se zadávají pro jednotlivé typy zboží.

Etikety

Plant-IS nabízí dva druhy etiket, které můžete použít pro označování zboží: **textové** a **grafické**. Než budete etikety poprvé tisknout, je třeba definovat jejich vzhled. Pokud vytvoříte několik různých etiket, můžete jednotlivým **typům zboží** přiřadit standardní etikety.

Textové etikety se s výhodou používají při tisku na jehličkových tiskárnách, neboť jejich tisk je výrazně rychlejší. **Grafické etikety** se obvykle tisknou na laserových či termotransferových tiskárnách a nabízejí podstatně lepší možnosti grafické úpravy.

Příprava etiket v Plant-ISu probíhá tak, že se nejprve do fronty zapíše seznam zboží (kde se vybere etiketa, uvede se požadované množství atd.), pro které se mají etikety vytisknout, a teprve pak se pro všechny označené položky odešlou etikety na tiskárnu. Každé **středisko** má svoji vlastní frontu pro přípravu etiket.

Tlačítkem **Přidat** nebo klávesou **Insert** se přidává nová položka do fronty etiket, tlačítko **Vložit** vloží novou položku na pozici, kde stojí kurzor. Po výběru zboží se v následujícím okně zadává počet etiket, cena zboží nebo číslo objednávky, množství zboží (je-li jedna etiketa společná pro více kusů) a zvolí se textová nebo grafická etiketa.

Tlačítkem **Upravit** nebo dvojným klepnutím na položku ve frontě se dají dodatečně upravit parametry pro vtištění etikety.

Chcete-li připravit etikety pro zboží, které je vedeno v zásobě, klepněte na tlačítko **Vytvořit etikety pro zásobu**. V následujícím okně zvolte, pro které středisko popř. lokaci chcete etikety vytvořit, v případě potřeby zapněte volbu Textové etikety. Do fronty etiket se přidá všechno zboží vybraného střediska či lokace.

Před tiskem etiket nebo rušením položek z fronty je třeba položky označit. Pro rychlé označení nebo zrušení označení všech položek slouží tlačítka **Označit vše** a **Zrušit označení**. Chcete-li označit jen některé etikety (např. proto, že mají jiný rozměr), vyberte etiketu ze seznamu v pravé části okna a pak klepněte na tlačítko **Označit vybrané etikety** nebo **Označit všechny textové etikety**.

Vyberte, které etikety se mají vytisknout: textové nebo grafické.

Tlačítkem **Vytisknout označené etikety** se etikety pro vybrané položky odešlou na tiskárnu. Plant-IS poté zobrazí dotaz, zda se mohou vybrané položky již odstranit z fronty etiket. Doporučujeme vyprázdnit frontu teprve ve chvíli, kdy již tiskárna skutečně vytiskla všechny požadované etikety, neboť se může stát, že při tisku

dojde k nějaké chybě a předčasně vymazané položky byste do fronty museli zbytečně znovu zapisovat.

Zboží, Detaily o zboží

Jako zboží by v Plant-ISu mělo být zavedeno vše, co Váš podnik prodává a u čeho chce sledovat zásobu.

Pojmem „zboží“ je v tomto programu označován především název (např. latinský a český u rostlin) a k nim přiřazené některé parametry.

Detaily o zboží jsou pak již jednotlivé velikosti, které pod daný název spadají – často je k jednomu zboží vytvořeno mnoho detailů (různé kombinace velikosti a specifikací). Teprve tyto „detaily“ se objevují na dokladech. Detaily mají přiřazeny prodejní a nákupní ceny, u nich se sleduje zásoba apod. Jelikož však spadají pod jedno zboží, je snadno možné např. zjistit, kolik se celkem prodalo rostlin druhu *Acer palmatum*, v jednotlivých velikostech i souhrnně.

V okně pro práci se zbožím i detaily jsou v dolní části umístěna tlačítka, která pracují se zbožím („s názvy“), v horní části pak tlačítka, která pracují s detaily.

Zboží

Středisko a Číslo

Kombinace střediska a čísla musí být jedinečná. Při zadání nového zboží Plant-IS automaticky přidělí volné číslo, doporučujeme čísla ručně nepřepisovat.

Název 1

Název zboží, který se objevuje v podstatě na všech sestavách a dokladech.

Název 2

Druhý název zboží (např. u rostlin je možné zde psát české názvy), neobjevuje se téměř na žádných výstupech. Může být uveden např. na etiketách pro zboží.

Kód jména

Kód slouží k rychlému vyhledání zboží v tabulce. Obvykle bývá vytvořen z počátečních písmen názvu. Doporučujeme předem důkladně promyslet, podle jakého pravidla budete tyto kódy vytvářet.

U rostlin lze doporučit následující postup: napíše se první dvě písmena z rodového názvu. Z každého dalšího slova v názvu se napíše jen první písmeno, kromě posledního slova v názvu, kterým se kód doplní do celkové délky 8 znaků. U nově

zapisovaného zboží je kód podle tohoto pravidla automaticky vytvářen, stejně tak v případě, že měníte název zboží a předchozí kód byl podle těchto pravidel také vytvořen.

DPH

Určuje sazbu DPH, se kterou se toto zboží prodává. Jestliže je možné dané zboží prodávat s různými sazbami DPH (např. dřeviny, které mohou být okrasné i pro lesnictví), zadejte zde tu sazbu, kterou používáte častěji.

Jednotka

Určuje jednotku, ve které je udáváno množství tohoto zboží, např. ks, m apod.

Krátké popisy

Krátké popisy zboží se mohou využít při tisku etiket či tvorbě nabídkových katalogů pro odběratele. Každému zboží lze přiřadit více krátkých popisů (např. v různých jazycích či pro různé odběratele). Vhodnou délku krátkých popisů může stanovit administrátor, překročení této délky je při zadávání signalizováno změnou barvy vstupního pole.

Dlouhý popis

Dlouhý popis může být zadán pouze jeden. Využití najde v budoucnu např. v prezentacích zboží na internetu.

Zboží je registrováno Státní rostlinolékařskou správou

Pokud tuto volbu zapnete, budou pro dané zboží tištěny rostlinolékařské pasy. Program obsahuje seznam zboží, které je registrováno, a při přidávání nového zboží po napsání názvu je pole případně automaticky zapnuto, uživatel má však možnost nastavení změnit.

Fotografie

Ke každému zboží můžete přiřadit jednu nebo více fotografií (ve formátu .JPG), z nichž jedna je nastavena jako výchozí. Fotografie se mohou tisknout na etiketách pro zboží nebo využít pro internetový obchod.

Detaily o zboží

Ve spodní části okna je zobrazen seznam zboží, v horní části pak jsou detaily (velikosti) tohoto zboží. Chcete-li rychle najít určité zboží pomocí jeho kódu, napište kód (nebo jeho začátek) do políčka Najít kód. Pro rychlý přesun do tohoto políčka použijte klávesu **F4**. Vyhledávat se však dá i podle jména (klávesová zkratka **F5**), podle kódu EAN (**F2**) nebo filtrovat podle typu zboží (**F6**).

Chcete-li ve spodní části okna vidět jen to zboží, u kterého již existují nějaké detaily, zapněte políčko **Jen aktivované zboží**.

Ke každému detailu o zboží si můžete klávesou **F9** zobrazit podrobnosti.

Velikost

Velikost zboží je první z upřesňujících údajů, které se zadávají. Velikost může obsahovat až 8 písmen nebo číslic.

V nastavení programu je možné navolit automatickou úpravu velikosti, která zajistí správné třídění podle velikosti. Při zapnuté automatické úpravě velikosti Plant-IS každou zadanou velikost doplňuje na tři pozice, tj. zadáte-li např. velikost 12, Plant-IS si uloží velikost 012, zadáte-li 6-8, uloží se 006-008. Plant-IS takto upravuje velikosti zadané ve tvaru xxx, xxx+, xxx-xxx nebo xxx/xxx. Díky tomu se např. velikost 8-10 dostane před velikost 10-12 (protože interně je uloženo 008-010 a 010-012), zatímco programy, které s velikostí takto nepracují, by tyto velikosti seřadily obráceně.

Administrátor rovněž může připravit seznam standardních velikostí, které pak uživatelé mohou vybírat ze seznamu – sníží se tak chybovost zadání.

Specifikace 1

Tato specifikace se vybírá ze seznamu definovaných specifikací zboží. První specifikaci tedy není možné zadat libovolnou, musí být nejprve v programu zavedena. Díky tomu se nestane, že jednou bude specifikace zapsána malými písmeny, podruhé velkými apod. Specifikace obvykle definuje administrátor nebo jiná zodpovědná osoba např. před počáteční inventurou.

Specifikace 2

Tato specifikace může být zapsána libovolně. U rostlin je možné uvádět počet přesazení, soliterní použití, výšku kmínku apod. Délka druhé specifikace je omezena na 8 znaků, ovšem vzhledem k omezenému místu na většině sestav doporučujeme používat specifikace kratší, do pěti znaků.

Specifikace 3

3. specifikace umožňuje další zpřesnění popisu zboží. Od obou předchozích specifikací se liší tím, že ji odběratelé ani dodavatelé neuvidí na žádných dokladech - je určena výhradně pro interní použití. Pomocí specifikace 3 je možné rozlišit různé kvality zboží (nechcete-li tuto skutečnost zákazníkovi sdělit), původ zboží (dovoz nebo vlastní produkce) apod. Maximální délka je 8 znaků, ovšem vzhledem k omezenému místu na většině sestav doporučujeme používat specifikace kratší, do pěti znaků.

V programu je možné předem zadat standardní specifikace 3, které jsou pak uživateli nabízeny.

Typ zboží

Pomocí typu zboží je možné zboží rozdělit do skupin bez ohledu na jeho další vlastnosti (velikost, specifikace apod.). Typy zboží je třeba nejprve do programu zavést. Typy zboží později dovolují sledovat tržby jen za určité skupiny zboží či tyto skupiny zboží samostatně přeceňovat, podle typů zboží se dá filtrovat apod.

Etiketa

Standardně se tiskne etiketa podle typu zboží, pokud však chcete použít jinou grafickou etiketu, vyberte ji zde ze seznamu.

Kód EAN-13

Používáte-li ve Vašem podniku označování zboží čárovými kódy, můžete tlačítkem **Přidělit kód** danému zboží přidělit třináctimístný kód EAN. V nastavení programu je nejprve třeba používání kódu povolit a zadat použitelné rozsahy těchto kódů. Každé středisko může mít zadáno počáteční číslo kódů, které bude přidělovat.

Pokud administrátor povolil ruční zadávání kódů EAN-13, smí uživatel kód vyplnit ručně, ovšem jen takový, který nespadá do číselné řady firmy. Tato možnost je využívána v případě, že je zboží již označeno čárovým kódem od dodavatele.

Velkoobchodní prodejní cena (bez DPH)

Zde se zadává základní prodejní cena (velkoobchodní); jedná se o cenu bez DPH. Prodejní cena může být dále modifikována koeficienty, které se zadávají pro různé druhy prodeje a pro různá množství u jednotlivých typů zboží. U zboží, které se neprodává, ale chcete sledovat jeho zásobu, není třeba prodejní cenu zadávat, ovšem pokud chcete automaticky vypočítávat předem stanovenou cenu tohoto zboží určitým procentem z prodejní ceny, je vhodné ji zadat.

Maloobchodní prodejní cena (včetně DPH)

Maloobchodní prodejní cena je určena pro maloobchodní prodej. Je vždy zadávána včetně DPH, rovněž může být ovlivněna příslušnými cenovými hladinami (pro maloobchodní prodej, podle typu zboží).

Nákupní cena a měna

Tato cena a měna bude nabídnuta při příjmu na sklad (tam ji lze samozřejmě přepsat cenou, za kterou bylo zboží skutečně nakoupeno). Plant-IS je standardně nastaven tak, že při příjmu na sklad upravuje nákupní cenu u zboží podle ceny, za kterou se zboží nakoupilo.

Pokud již zboží je v zásobě a nově se nakoupilo za jinou cenu, program dopočítá novou nákupní cenu jako vážený průměr stávající zásoby a nově nakoupeného zboží.

Pokud dojde k tomu, že je prodejní cena nižší než cena nákupní, bude v detailech o zboží tato prodejní cena barevně odlišena.

Nákupní cenu zde nedoporučujeme zadávat ani měnit – nákupní cena se automaticky dopočítává při příjmech na sklad a její ruční změna způsobí na přehledech, ve kterých použijete nákupní ceny, změnu hodnoty zásob, která by nebyla ničím podložena.

Stanovená cena

Jedná se o předem stanovenou cenu zásob. Používá se při exportu transakcí do účetnictví pro vyjádření finanční hodnoty zásob. Jestliže neexportujete data do účetnictví a nepotřebujete znát finanční hodnotu zásob vedených v Plant-ISu, nemusíte předem stanovenou cenu zásob zadávat. Stanovené ceny jsou jen jednou z možností, jak vést cenu zásob.

Stanovená cena se při zavedení nového detailu o zboží standardně dopočítává z (velkoobchodní) prodejní ceny. V nastavení programu lze zadat, kolik procent z prodejní ceny má být stanovená cena.

Pořadí polí

Protože v různých podnicích jsou různé ceny používány různě, je možné změnit jejich pořadí v tomto okně a nastavení uložit (Administrátor).

Pokud se vaše firma zabývá především velkoobchodním prodejem, doporučujeme dát velkoobchodní cenu na první místo; pokud provozujete i maloobchod, dejte maloobchodní cenu na druhé místo, pokud ne, dejte ji až na konec.

Jestliže hlavní činností vašeho podniku je maloobchodní prodej, doporučujeme na první místo dát cenu maloobchodní, za ni velkoobchodní, dále nákupní a na konec cenu stanovenou.

Při přidání nového detailu o zboží jsou ceny, vyjma nákupní, prázdné. Jestliže zapíšete velkoobchodní nebo maloobchodní prodejní cenu a stisknete Enter, dopočítají se ostatní ceny automaticky podle těchto pravidel: pokud jste zadali maloobchodní cenu, odečte se DPH, od ceny se odečte administrátorem zadané procento a zaokrouhlený výsledek se zapíše do velkoobchodní ceny. Pokud jste zadali velkoobchodní prodejní cenu, přičtou se k ní administrátorem zadaná procenta, přičte se příslušné DPH a zaokrouhlený výsledek se zapíše do maloobchodní ceny.

Předem stanovená cena se spočítá z velkoobchodní ceny jako určité, administrátorem zadané, procento, a zaokrouhlí se.

Ochrana proti duplicitě brání tomu, aby uživatel zapsal dvakrát stejnou položku. Pokud by k tomu došlo, vznikaly by následně i problémy se zásobou apod. (Tím, že by totéž zboží bylo zapsáno dvakrát, by Plant-IS považoval obě položky za samostatné a uváděl by je vždy odděleně.) Velmi doporučujeme tuto volbu nechat zapnutou, přestože nepatrně zpomaluje zadávání nových detailů o zboží, a zároveň velmi doporučujeme, abyste **nikdy** duplicitní položky nezadávali.

Jestliže z nějakého důvodu přesto dojde k tomu, že jsou do databáze zavedeny duplicitní položky, doporučujeme je odstranit příkazem **Soubor, Správa dat, Odstranění duplicitních detailů o zboží**.

Inventura

Cílem inventury je sladit evidenci zásoby v počítači se skutečným stavem. Po dokončení inventury se zpravidla vytisknou inventarizační rozdíly, poté se údaje z inventury překopírují do zásoby – tím je stará zásoba nenávratně nahrazena novými, opravenými údaji o množství zboží, a nakonec se vytiskne a založí takto opravená zásoba.

Při práci s inventurou je třeba rozlišovat dva termíny: „**zásoba**“ a „**inventura**“. Termínem „zásoba“ rozumíme stav zásoby tak, jak je evidován v počítači; z této zásoby se během sezóny prodává zboží, do ní se nové zboží naskladňuje apod. „Zásoba“ může být po sezóně zatížena různými chybami a nepřesnostmi (zboží se mohlo omylem prodat jako něco jiného, mohlo dojít k překlepu při příjmu na sklad, část rostlin mohla uhynout apod.). „Inventura“ je oproti tomu samostatná tabulka, do níž se ručně zapisuje skutečné množství zboží zjištěné v podniku.

Inventuru je možné zpracovávat pro celý podnik najednou, jen pro vybrané středisko (střediska) nebo dokonce jen pro zvolenou lokaci (lokace) určitého střediska. Při každé manipulaci se zásobou i inventurou pečlivě nastavte, na kterých lokacích či střediscích se má daná operace provést, aby nedošlo k nechtěnému přepsání potřebných údajů.

Inventuru je možné začít dvěma způsoby: vymazáním předchozí inventury nebo tím, že zkopírujete aktuální zásobu do inventury. Který způsob použijete, záleží na vás, dále jsou oba podrobněji rozepsány.

1. způsob - Vymazání údajů v inventuře. Tímto příkazem odstraníte veškeré „zbytky“ po předchozí inventuře a tabulka inventury (zvolené lokace či střediska) bude úplně prázdná. Všechny položky do inventury musíte následně zapsat ručně (např. vybíráním jednotlivých detailů zboží nebo pomocí přenosných terminálů), což může být poměrně zdlouhavé; jako podklad lze využít např. soupis zboží na

papíře nebo zboží průběžně snímat klávesnicovou čtečkou čárových kódů a ihned zadávat množství.

2. způsob - Kopírování evidovaného stavu zásob do inventury. Tímto příkazem zkopírujete aktuální „počítačovou“ zásobu (zvoleného střediska či lokace) do tabulky inventury; případné zbytky inventury daného střediska či lokace budou nenávratně odstraněny. Nyní je vhodné všechny údaje vytisknout – příkazem Zásoba, Inventura, Tisk stavu zásob zjištěného inventurou. Použijte sestavu, která je pro vás nejvhodnější – ve vytištěném seznamu musíte být později schopni každé zboží velmi rychle najít, lze proto doporučit např. druh sestavy „jednoduchý přehled“ a u různorodého sortimentu případně zapnout navíc i volbu „Zboží třídit podle typů“ (pozor, nejprve musí být vyplněno jejich pořadí – viz Tabulky, Typy zboží, políčko Pořadí), případně v dialogovém okně přímo omezte tisk jen na určité typy zboží. Jestliže jsou vámi používané typy zboží dostatečně různorodé, může např. inventuru každého z nich provádět jiný pracovník a přitom máte jistotu, že ani při současně práci nebudou oba zpracovávat stejné položky. S vytištěnými sestavami se provádí fyzická kontrola množství zboží – po přepočítání se do sestavy dopíše správné množství, nebo se jen označí, že vytištěné množství souhlasí. Je třeba dát pozor na položky, které jsou vytištěné a přitom fyzicky nebyly nalezeny (a z inventury je později vymazat nebo zadat množství 0), a ještě větší pozor na položky, které sice nebyly vytištěny, ale přitom se v podniku fyzicky vyskytují – ty je nutné do sestavy i s množstvím dopsat a později je ručně dopsat do inventury.

Pro zapisování inventury do počítače použijte **příkaz Zásoba, Inventura, Zadáání skutečného stavu zásob – inventura**. Před zápisem položek nastavte ve spodní části dialogového okna parametry tak, aby se vám pracovalo co možná nejnázne – především zvolte, zda se u každé zadávané položky má počítač ptát na umístění zboží (standardně se ptá jen poprvé, dále se lokace předpokládá stejná, resp. lze ji ručně změnit klepnutím na „Místo“). Řazení – jestliže zadáváte položky podle ručně psaných, nahodile seříděných podkladů, na řazení příliš nezáleží, ovšem pokud jste např. použili jako podklad sestavu seříděnou podle typu zboží, nastavte stejné třídění i zde, budete schopni položky mnohem rychleji vyhledat.

Pro přidání nové položky použijte příslušné tlačítko nebo klávesu **Insert**. Pro úpravu označené položky lze kromě příslušného tlačítka použít klávesovou zkratku **Ctrl+Enter** nebo na řádek poklepat myší. Položky lze z inventury odstranit příslušným tlačítkem či stiskem klávesy **Delete**.

Inventuru je možné **zapisovat na více počítačích najednou**. Při takovéto současně práci byste se ale měli vyhnout situaci, kdy se uživatelé na dvou počítačích snaží zapsat shodné zboží na shodné lokaci a ve shodné partii – ve většině případů druhý uživatel neuspěje (aby uspěl, musel by opustit okno pro zápis inventury a

pak do něj znovu vstoupit). Jestliže se pokoušíte přidat položku, která se již v inventuře vyskytuje, jsou v okénku místo výchozích nul zobrazena již dříve zadaná množství. Všeobecně platí, že **změny provedené na jiných počítačích nejsou vidět okamžitě** – je nutné buď opustit okno pro zápis inventury a znovu do něj vstoupit, nebo nechat obsah okna aktualizovat klávesou **F5** (popř. po klepnutí právým tlačítkem myši).

Po zadání všech položek inventury doporučujeme **vytisknout inventarizační rozdíly** (Zásoby, Inventura, Tisk inventarizačních rozdílů). Na sestavě budou uvedeny pouze položky, u kterých se množství zboží v zásobě liší od množství zboží v inventuře. Účetní řešení inventarizačních rozdílů se neděje v Plant-ISu; vždy však doporučujeme nejprve ověřit, zda jsou rozdíly skutečné a nevznikly např. jen překlepem při inventarizaci.

Pokud již všechny rozdíly, které zbývají, jsou skutečné, doporučujeme **vytisknout i inventuru** jako takovou (Zásoba, Inventura, Tisk stavu zásob zjištěného inventurou). Zde jsou uvedeny všechny položky zapsané do inventury.

Jakmile máte vytištěné všechny potřebné podklady, inventuru uzavřete příkazem Zásoba, Inventura, Uzavření inventury – kopírování do zásoby. Pečlivě zvolte středisko a lokaci, kde chcete inventuru uzavřít. Dále lze zvolit způsob, jakým inventura ovlivní zásobu – standardní je nahrazení stávající zásoby (tj. původní zásoba se nenávratně odstraní a nahradí se zbožím, které bylo zapsáno při inventuře). Výjimečně můžete využít i přičtení či odečtení od zásoby (výjimečně – např. k dodatečné opravě chyby při inventuře). Při nahrazování zásoby obvykle nahradíte všechna pole, v některých případech (např. jestliže existují otevřené objednávky pro dodavatele či odběratele) je výhodnější přepsat jen fyzickou zásobu a ostatní pole nikoli. Během uzavírání inventury by ostatní uživatelé neměli s aplikací pracovat, mohlo by dojít k tomu, že některé položky nebudou moci být zkopírovány.

Po uzavření inventury se přesvědčte, zda vše proběhlo správně (porovnááním hodnoty inventury s hodnotou zásob, popř. sestavou inventarizačních rozdílů, která by nyní měla být úplně prázdná).

Přecenění zboží

Význam přecenění zboží: Tento příkaz slouží k rychlé hromadné změně cen zboží.

Upravit je možné prodejní nebo předem stanovené ceny. Přecenění vyžaduje od uživatele jistotu ve výpočtech s procenty, neboť jednou změněné ceny nelze již

vrátit do původního stavu (lze sice použít obrácenou operaci, ale díky zaokrouhlování není zaručeno, že výsledkem bude původní hodnota).

Při přeceňování je vhodné, aby Plant-IS nebyl spuštěn na žádném jiném počítači, jinak mohou být některé položky zamčené a nebude možné je zaktualizovat.

Úprava prodejních cen

Při změně prodejních cen se vychází z prodejních cen, které jsou nyní v systému zaneseny. Tyto ceny se upraví zadaným koeficientem - dvojicí čísel, z nichž první se použije pro vynásobení a druhé pro vydělení původní ceny.

Vždy je třeba zvolit, která prodejní cena se bere jako výchozí pro výpočty (zda maloobchodní či velkoobchodní) a do které ceny se zapíše výsledky. DPH je při těchto výpočtech vždy zohledňováno automaticky, nikdy je nezahrnujte do koeficientů, které zadáváte dále!

Uvedme několik jednoduchých příkladů: zdražení o **10 %** se zapíše jako **x 110 / 100**, zdražení o **30 %** se zapíše **x 130 / 100**, zlevnění o **15 %** se zapíše **x 85 / 100**. (První číslo při zdražování je 100 + počet procent, při zlevňování 100 - počet procent. Druhé číslo je vždy 100.)

Jestliže přes veškerou pozornost je třeba provedené přecenění vrátit zpět, zapíše se čísla v opačném pořadí. Pro příklad: při zdražení o 20 % byly zadáno x 120 / 100. Nyní je třeba vrátit původní ceny - zadá se tedy x 100 / 120.

Pokud bylo provedeno zdražení o 10 % (x 110 / 100) a přitom bylo třeba zdražit o 20 %, dá se oprava provést buď dvěma zápisy (nejprve x 100 / 110, pak x 120 / 100), nebo - lépe, přesněji - jedním zápisem (x 120 / 110).

Aby nevycházely výsledky s haléři, je možné nastavit **zaokrouhlování** na určitý počet desetinných míst.

Úprava předem stanovených cen

Předem stanovená cena se vypočítává určitým procentem z prodejní ceny. Tento výpočet se obvykle provede jen jednou na začátku každého roku a během roku se předem stanovené ceny již nemění.

Výsledek je možno zaokrouhlit na celá čísla nebo 1 či 2 desetinná místa.

Typy zboží

Přecenění lze aplikovat buď na veškeré zboží, nebo jen na vybraný typ zboží (např. zdražit jen trvalky apod.). Chcete-li přecenit jen vybraný typ zboží, dvakrát na něj klepněte v seznamu typů zboží, jeho název se musí zobrazit v podbarveném panelu.

Nabídkový katalog

Význam nabídkového katalogu: Nabídkovým katalogem je možné zákazníkům prezentovat zboží včetně jeho aktuální zásoby a prodejní ceny. Zboží se do katalogu dá přidat automaticky (ze zásoby, z rezervační objednávky odběratele) nebo ručně.

Použití nabídkového katalogu: Katalog je možno přímo vytisknout nebo vyexportovat do Excelu. Do souborů v Excelu mohou zákazníci dopsat objednávaná množství zboží a zaslat zpět, v Plant-ISu lze tuto objednávku opět načíst. Nabídkový katalog bude využit i pro export zboží do elektronického obchodu.

Katalog se skládá z **hlavičky a řádků**.

Hlavička nabídkového katalogu

Platnost katalogu od - do

Zde se zadává období, po které považujete nabídkový katalog za závazný. Tato políčka není třeba vyplňovat.

Stav zásob je aktuální ke dni

Datum, ke kterému jsou platná množství zboží uvedená v katalogu. Toto políčko není třeba vyplňovat.

Popis

Jákákoli poznámka, kterou si chcete ke katalogu zapsat.

Velkoodběratel

(Dostupné jen tehdy, když je nainstalovaný modul „Velkoodběratel“.) V případě, že nabídkový katalog zpracováváte pro konkrétního velkoodběratele, je třeba vybrat, pro kterého. Tímto způsobem je možné do katalogu automaticky doplňovat některé údaje specifické pro velkoodběratele (jiná naše prodejní cena, odběratelova prodejní cena, odběratelův kód zboží). Soubor exportovaný do Excelu také může obsahovat další list, na kterém budou uvedeny všechny markety daného velkoodběratele včetně jejich kódů.

Řádky nabídkového katalogu

Katalog je tvořen jednotlivými řádky. Řádky je možné přidávat ručně nebo automaticky podle zásoby. K práci s nabídkovým katalogem slouží horní část okna, ve které najdete několik karet, každá je věnována určité problematice.

Karta „Výběr položek pro export“

Před tím, než budete katalog exportovat do Excelu nebo ve formátu CSV, je třeba vybrat, které položky se mají exportovat a v jakém pořadí. Stejně položky se zobrazují i v pracovním okně.

Plant-IS obsahuje několik předdefinovaných nastavení, uživatel má však možnost vlastního výběru položek. Standardně je nastavena volba „Všechny položky“, často však postačí „Stručný přehled“ nebo „Stručný přehled s popisem“. Kdykoliv přepnete na „Vlastní výběr položek katalogu“, můžete seznam položek upravovat ručně pomocí tlačítek, které přesouvají políčka mezi sloupci „Dostupné položky“ a „Vybrané položky“ a mění jejich pořadí.

Při exportu do Excelu je možné vytvořit ve výsledném souboru dva listy, každý s poněkud jiným obsahem. Tyto listy budou na odpovídajících řádcích vždy obsahovat stejné zboží, mohou se však lišit uvedené položky (např. na 1. listu budou uvedené názvy, množství zboží a prodejní cena, zatímco na druhém listu názvy, popis a prodejní skupiny).

Číslo krátkého popisu

Jestliže v databance zboží vyplňujete několik krátkých popisů zboží (např. pro různé velkoodběratele nebo v různých jazycích), vyberte, který popis chcete v katalogu použít. Dají se tak např. vytvářet nabídkové katalogy s popisy v různých jazycích nebo pro různě odborně zdatné zákazníky (zahradník, laik...).

Karta „Filtr podle skupin“

Každé zboží může být zařazeno do několika prodejních skupin. Pomocí filtru je možné snadno určit, které zboží se má v katalogu objevit a které nikoliv. Jednotlivé skupiny se zapínají a vypínají klepnutím myši v tabulce do sloupce „Z“ („zapnuto“), dvojnásobným klepnutím v tabulce na příslušný řádek nebo stiskem **mezerníku**.

Jestliže je v tabulce ve sloupci „A“ („atraktivita“) zobrazen puntík, znamená to, že daná skupina je zapnuta díky nastavení na kartě „Filtr podle doby atraktivity“.

Není-li zapnuta žádná skupina, zobrazují se všechny řádky.

Zobrazovat zkratky skupin, do kterých je zboží zařazeno

Jestliže je tato volba zapnuta, bude Plant-IS u každého zboží zobrazovat, do kterých skupin je zařazeno. Zobrazení této informace může být užitečné, avšak zpomaluje práci s katalogem. Při tisku nebo exportu se v případě potřeby skupiny vyhledávají a zobrazují automaticky, není třeba tuto volbu zapínat.

Karta „Filtr podle doby atraktivity“

Zde je možné nastavit měsíce, ve kterých musí být zboží „atraktivní“, má-li se zobrazovat v katalogu. Plant-IS zobrazí takové zboží, které se alespoň v jednom měsíci kryje s Vaším nastavením. Není-li zapnut žádný měsíc, zobrazují se všechny řádky.

Karta „Řazení zboží, odstraňování chyb“

Řadit položky podle...

Pomocí tlačítek je možné změnit pořadí klíčů, které se používají pro seřazení zboží v katalogu. Chcete-li katalog tisknout nebo exportovat po oddílech, ponechte „Číslo oddílu“ na prvním místě.

Označit záznam jako chybný, pokud...

Záznam (řádek) může být považován za chybný z celé řady důvodů - zpravidla proto, že nejsou zadané některé údaje, které by zadány být měly. Plant-IS bude kontrolovat jen ta kritéria, která zapnete. Jestliže aktuální záznam některé kritérium porušuje, bude vedle příslušného kritéria zobrazena červená šipka a celý řádek bude **zobrazen žlutou barvou**. Doporučujeme nechat zapnutá jen ta kritéria, která považujete za důležitá, a pak prohlédnout celý katalog, zda některé řádky nejsou zobrazeny žlutě.

Při výběru kritérií je možné použít tlačítka pro zapnutí / vypnutí všech kritérií najednou.

Karta „Ceny“

Na této kartě se vybírá, jaké ceny budou v katalogu použity.

Základní prodejní ceny

To jsou ceny, které jsou zapsány v tabulce detailů o zboží.

Ceny pro odběratele

Jedná se o ceny zjištěné na základě cenových hladin. (Cenové hladiny jsou přidruženy k typům zboží.) Cenovou hladinu, která se má použít v katalogu, je možné vybrat.

Ceny pro velkoodběratele

(Dostupné jen tehdy, když je nainstalovaný modul „Velkoodběratelé“.) Zde je možné zvolit velkoodběratele, jehož ceny se použijí v katalogu. Jestliže byl velkoodběratel vybrán již v hlavičce katalogu, je nyní nastaven i zde.

Dále je možné vybrat typ balení. Ve většině případů se prodává jednotlivé zboží a typ balení zůstane prázdný.

Zobrazovat cenu popř. odběratelův kód

Po zapnutí této volby se bude u každé řádky dohledávat a zobrazovat prodejní cena zboží a případně odběratelův kód zboží. Vyhledávání těchto údajů zpomaluje práci s katalogem, pokud tedy zmiňované údaje nepotřebujete vidět, doporučujeme ponechat volbu vypnutou. Při tisku nebo exportu se vše potřebné dohledá automaticky.

Karta „Doplnění katalogu podle zásoby“

Plant-IS může zkontrolovat zásobu zboží ve vybraném středisku a zboží, jehož zásoba je dostatečně vysoká, do katalogu přidat. Po nastavení potřebných parametrů se přidávání zboží spustí klepnutím na tlačítko **Doplnit katalog o zboží v zásobě**. Při mnoha položkách v zásobě může tato operace být poměrně zdlouhavá.

Zásoba zboží v...

Zde se vybere středisko, jehož zásoba se má přidat do katalogu.

Povolené typy zboží

Zde je třeba označit, které typy zboží smějí být do katalogu přidány (několik položek se označí držením klávesy **Ctrl** a současným klepnutím myši na příslušné řádky). Standardně jsou označeny všechny typy zboží.

Jestliže je potřeba katalog rozdělit do více částí (např. zvlášť listnaté dřeviny, zvlášť jehličnany), je možné nejprve vybrat všechny typy zboží, které označují listnáče, a přidat je do katalogu. Pak se změní číslo oddílu, vyberou se všechny typy zboží označující jehličnany a opět se přidá zboží do katalogu. Při tisku či exportu je pak třeba zadat rozdělení po oddílech.

Povolené specifikace

Výběrem v seznamu všech specifikací je možné přidávané zboží omezit na určité specifikace - např. lze vypnout rostliny v příliš malých hrncích apod. Standardně jsou vybrány všechny specifikace kromě specifikací výrobních.

Přidávat do oddílů

Oddíly se používají pro rozčlenění katalogu do více částí. Před tím, než přidáte zboží do katalogu, zde nastavte, do kterého oddílu se má zboží přidat. Pomocí oddílů můžete dosáhnout např. rozčlenění katalogu na listnáče, jehličnany a trvalky apod. Plant-IS Vám nabízí čísla oddílů 0 - 20, můžete však zadat i čísla vyšší.

Porovnávat zásobu

Obvykle se do katalogu dává zboží, které má podnik v zásobě a není blokováno objednávkami odběratelů (**volná** zásoba). Jestliže chcete do katalogu přidat i zboží, které je rezervováno u dodavatelů, přepněte na **celkovou** zásobu.

Jen zboží s limitem množství

U každé prodejní skupiny zboží je možné zadat spodní hranici, která musí být v zásobě, má-li být zboží zařazeno do katalogu (tím se předejde tomu, aby se v katalogu zobrazovaly kusové položky). Po zapnutí této volby bude Plant-IS přidávat do katalogu jen to zboží, u kterého je limit množství vyplněn (tj. zboží je zařazeno alespoň do jedné prodejní skupiny, kde je limit zadán). Ponecháte-li volbu vypnutou, bude do katalogu zařazeno každé zboží, které je uvedeno v zásobě popř. jehož zásoba je větší než 0.

Množství musí být > 0

Ve většině případů vyhovuje, ponecháte-li tuto volbu zapnutou, neboť tak bude do katalogu přidáno jen to zboží, jehož zásoba je větší než 0.

Karta „Popisy oddílů“

Oddíly slouží k rozdělení katalogu do více částí (např. stromy v oddíle 1, keře v oddíle 2 a trvalky v oddíle 3).

Každému oddílu zde můžete přiřadit nadpis. Doporučujeme tlačítkem **Vzor** nechat připravit vzorové popisy, popř. administrátor může v nabídce **Tabulky** zadat standardní popisy oddílů, které můžete načíst tlačítkem **Načíst standardní**.

Karta „Export“

Exportem katalogu rozumíme jeho uložení tak, aby s ním bylo možné pracovat i mimo Plant-IS. V současné době jsou k dispozici exporty ve formátu CSV a do programu Microsoft Excel.

Export ve formátu CSV funguje na všech počítačích, export do Excelu však jen na počítačích, kde je nainstalován Microsoft Excel 97 nebo novější.

Každou prodejní skupinu uvést samostatně

Zapnutím této volby docílíte toho, že každá prodejní skupina bude vyexportována odděleně. Díky tomu se však může stát, že některé položky katalogu budou uvedeny několikrát - to v případě, že zboží je zařazeno do více prodejních skupin.

Další prodejní skupina začíná vždy na nové stránce

Tato volba se uplatní pouze při exportu do Excelu. Pokud ji zapnete, bude každá prodejní skupina v Excelu tištěna na nové stránce. Excel však stránkování nepodporuje v případě, že zapnete přizpůsobení na šířku 1 stránky.

Nadpisy sloupců

Jestliže necháte volbu zapnutou, bude nad každým sloupcem uveden popis. Doporučujeme ponechat zapnuto. Hodláte-li katalog exportovaný do Excelu později opět importovat do odběratelské objednávky, jsou nadpisy sloupců vyžadovány.

Přidat list s vysvětlivkami ke skupinám zboží

Týká se pouze exportu do Excelu. Pokud volbu zapnete, bude do souboru přidán pomocný list, na kterém budou uvedeny zkratky prodejních skupin, jejich popis a doba atraktivity.

Pro velkooběratele přidat list s čísly odběratelů (marketů)

(Dostupné jen tehdy, když je nainstalovaný modul „Velkooběratelé“.) Týká se pouze exportu do Excelu. Jestliže tuto volbu zapnete, bude do souboru přidán další pomocný list, na kterém budou vypsány všechny markety daného velkooběratele i s jejich čísly odběratele. Tento seznam ulehčí marketům vyplnění čísla odběratele při vyplňování objednávky.

Uzamknout všechna pole kromě objednaného množství a poznámky, Heslo pro uzamčení

Týká se pouze exportu do Excelu. Jestliže očekáváte, že odběratel do souboru dopíše množství objednaného zboží a soubor vám zašle zpět jako podklad pro objednávku (možnost importu), velmi doporučujeme tuto volbu ponechat zapnutou. Zabráníte tak vašemu odběrateli v nežádoucích úpravách souboru a bude moci psát jen do dvou políček: objednané množství a poznámka. Všechna ostatní políčka jsou chráněna heslem.

Heslo pro uzamčení je vytvořeno z názvu firmy, který je zapsán v naštemení programu (jsou odstraněny všechny „zvláštní“ znaky a odstraněna diakritická znaménka).

Přizpůsobit na šířku 1 stránky

Týká se pouze exportu do Excelu. Pokud tuto volbu zapnete, bude soubor v Excelu vytvořen tak, aby při tisku zabral pouze jednu stránku A4 na šířku; obsahuje-li katalog mnoho položek, může to vést k dosti drobnému písmu, ve většině případů však písmo zůstává čitelné.

Jak zpracovat řádky s chybami

Zde je možné vybrat, které řádky se mají exportovat: všechny, jen řádky s chybami nebo jen bezchybné řádky. Chybné řádky jsou v tabulce označeny žlutou barvou, viz též karta „Řazení zboží, odstraňování chyb“.

Karta „Tisk“

Používá se při tisku nabídkového katalogu přímo z prostředí Plant-ISu.

Nový oddíl začíná na nové stránce

Jestliže jste katalog rozdělili do více oddílů a chcete, aby každý oddíl začínal na nové stránce, zapněte tuto volbu. V opačném případě nebudou hranice oddílů na sestavě vyznačeny.

Vypnuté řádky netisknout

Jestliže jsou některé řádky označeny jako vypnuté a nechcete je tisknout, ponechte tuto volbu zapnutou. Jestliže však chcete vytisknout úplně všechny záznamy, volbu vypněte.

Tisknout sloupec „Spec. 2“

Touto volbou můžete nastavit, zda se má či nemá tisknout sloupec s 2. specifikací.

Tisknout sloupec „Spec. 2“

Touto volbou můžete nastavit, zda se má či nemá tisknout sloupec s 2. specifikací.

Cenu tisknout tučně

Zapnutím této volby můžete dosáhnout tučného písma u prodejní ceny.

Počet des. míst u ceny

Zde je možné vybrat počet desetinných míst, které se budou tisknout u prodejní ceny. Je možné zvolit žádná desetinná místa, 2 desetinná místa nebo 2 desetinná místa s tím, že dvě koncové nuly budou nahrazovány dvěma pomlčkami (např. 25,- místo 25,00).

Místo „Spec. 1“ či „Spec. 2“ tisknout

Jestliže Vám v nabídkovém katalogu nevyhovuje nadpis sloupce „Spec. 1“ nebo „Spec. 2“, je možné zde uvést jiný text, který se pak objeví na sestavě.

Jak zpracovat řádky s chybami

Zde je možné vybrat, které řádky se mají tisknout: všechny, jen řádky s chybami nebo jen bezchybné řádky. Chybné řádky jsou v tabulce označeny žlutou barvou, viz též karta „Řazení zboží, odstraňování chyb“.

Tisk oddílů

Jestliže jste katalog rozdělili do více oddílů, zvolte, zda se mají tisknout čísla oddílů, jejich popisy apod.

Interní objednávka

Význam interní objednávky: Interní objednávkou může jedno středisko podniku objednat zboží u jiného střediska. (Pozn.: středisko, které má zboží dodat, musí mít vytvořenu pomocnou lokaci s číslem 0, jinak dojde při zápisu interní objednávky k chybě.) V okamžiku, kdy je interní objednávka zapsána, se sníží množství volného zboží v dodávajícím středisku (v jeho pomocné lokaci).

Interní objednávku je dále třeba rozdělit.

Použití interní objednávky: Na základě interní objednávky lze snadno zpracovat doklad o transformaci a přesunu zboží.

Interní objednávka se skládá z hlavičky a řádků.

Hlavička interní objednávky

Číslo

Každá interní objednávka má své jedinečné číslo. Při zápisu objednávky Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapíšete-li číslo již existující objednávky a stisknete klávesu **Enter**, program onu objednávku zobrazí a můžete ji upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené interní objednávky, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušenu objednávku vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jejím zpracování.

Datum objednávky

Datum, kdy je objednávka zpracovávána. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum.

Dodací termín

Zde by měl být uveden termín, na kdy má být zboží připraveno. Datum je možné změnit i dodatečně. Plant-IS může automaticky vložit dnešní datum plus počet dní zadaný v nastavení programu.

Rezervační

Zaškrtnutí tohoto políčka značí, že daná objednávka nemá být vyřízena hned, ale že zboží bude dodáváno teprve na základě interních výzev (např. v průběhu příští sezóny). Včasným zápisem rezervační objednávky se sníží volná zásoba v dodávajícím středisku.

Popis

Zde je možné napsat jakékoli slovní upřesnění interní objednávky. Popis je vytištěn i na sestavě.

Odebírající středisko

Zde se uvede středisko, pro které je zboží určeno. Plant-IS standardně nabídne aktuální středisko.

Dodávající středisko

Zde se uvede středisko, které má zboží dodat; jedná se o povinný údaj. Všechno zboží, které je na interní objednávce zapsáno, se odečítá z volné zásoby dodávajícího střediska z jeho pomocné lokace číslo 0. Tato pomocná lokace musí být založena!

Tvorba interní objednávky

Před zápisem prvního řádku se zobrazí dialogové okno pro výběr místa, do kterého se bude zboží přijímat. Pokud je třeba část zboží přijímat do jiné lokace, klepněte myší na panel, kde jsou středisko a lokace zobrazeny, a pak vyberte nové místo. U řádků, které jsou již zapsány, nelze místo dodatečně změnit - je třeba řádek vymazat a zapsat znovu s novým místem.

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec objednávky. Tlačítkem **Vložit** můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek.

Při výběru zboží, které se objednává, je možné vybrat buď jeden, nebo dva různé detaily o zboží. Pokud je vybrán jen **jeden** detail zboží, znamená to, že dojde pouze k přesunu - odebírající středisko převezme totéž zboží, které dodávající středisko vyexpeduje. Vyberete-li **dva různé** detaily o zboží, dojde k transformaci a přesunu - dodávající středisko vyexpeduje jeden detail o zboží, odebírající středisko jej však již přijme jako jiné zboží.

Tlačítkem **Přečíslovat** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevadí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání objednávky přerušit a dokončit někdy později; na přerušené interní objednávky jste upozorněni vždy při zápisu nové objednávky. Tlačítkem **Tisk** interní objednávku vytisknete. Tlačítkem **Zrušit doklad** můžete všechny řádky i hlavičku interní objednávky z programu vymazat. Tlačítkem **Objednávka je kompletní, zapsat** potvrdíte, že objednávka je již zapsána celá, a uložíte ji do programu.

Rozdělení interní objednávky

Význam rozdělení interní objednávky: Při rozdělení interní objednávky se stanoví, ze které lokace dodávajícího střediska bude zboží přesunuto, popř. se rozhodne, že zboží dodáno nebude. Při rozdělování interní objednávky se přesouvá množství objednaného zboží z pomocné lokace dodávajícího střediska do lokace, ze které bude zboží odebráno. Po rozdělení interní objednávky je možné vytisknout doklad pro její kompletnost. Na základě rozdělené interní objednávky je možné vytvořit doklad o transformaci a přesunu zboží.

Postup při rozdělování interní objednávky

Rozdělit je třeba všechny řádky objednávky. Řádky, které jsou již rozděleny, jsou zobrazeny zelenou barvou, zatímco řádky, které ještě kompletně rozděleny nejsou, se zobrazují červeně.

Pro rozdělení řádku je třeba klepnout na tlačítko **Rozdělit** nebo na řádek dvakrát klepnout myší nebo stisknout klávesu **Enter**. Ve všech případech by se mělo otevřít dialogové okno pro rozdělení právě označeného řádku.

Rozdělení vybraného řádku

V horní části dialogového okna se zobrazuje název zboží, jeho velikost a specifikace. Dále je vidět objednané množství zboží, kolik ještě zbývá rozdělit, kolik zbývá

vá dodat a jaké množství již bylo dodáno. Pokud při zápisu objednávky byl zadán komentář, je vidět i ten.

Existují dva způsoby, jak rozdělovat: **Nedodat** (zboží již není k dispozici nebo je odebírající středisko nechce odebrat) nebo **Ze zásoby** (pro pokrytí objednávky použijeme vlastní zásobu).

Pro rozdělení jednoho řádku je možné použít kombinaci několika způsobů, např. část zboží vzít z jedné lokace, část zboží z jiné lokace a zbytek nedodat. Použité způsoby rozdělení se zobrazují v části **Rozdělení objednaného zboží** spolu s množstvím zboží a komentářem. Políčko **Množství** zobrazuje množství zboží, které ještě zbývá dodat (tj. změní se ve chvíli, kdy je zboží připsáno na doklad o transformaci a přesunu), políčko **Původní množství** pak množství zboží, které bylo původně rozděleno.

Nedodat

Klepnutím na tlačítko **Nedodat** se zadá, že množství zboží, které ještě zbývá k rozdělení, již nebude dodáno. Zároveň se na objednávce o příslušné množství upraví položka „zbývá dodat“, uvolní se volná zásoba dodávajícího střediska a sníží se množství rezervovaného zboží v odebírajícím středisku.

Ze zásoby, Zbytek ze zásoby

Tato tlačítka použijí v případě, že dodávající středisko má zboží k dispozici a chce je dodat. Standardně je nabízena zásoba střediska, na kterém jste právě přihlášení, po klepnutí pravým tlačítkem myši do prostoru, kde se zásoba zobrazuje, se zpřístupní místní nabídka, kde můžete povolit souhrnné zobrazení zásoby z výrobních středisek či podrobné zobrazení (po lokacích) všech středisek podniku. Správně by však k pokrytí interní objednávky měla být použita pouze zásoba dodávajícího střediska.

Klepnutím na tlačítko **Zbytek ze zásoby** se vezme ze zásoby celé množství zbývajících k rozdělení, nejvýše však tolik, kolik je volná zásoba, zatímco klepnutím na tlačítko **Ze zásoby** se nejprve zobrazí dotaz na rozdělované množství zboží.

Při rozdělování ze zásoby byste se nikdy neměli dostat do situace, že volná zásoba je menší než 0, neboť pak by některé objednávky nebyly pokryty zbožím.

Nabídka pro odběratele

Význam nabídky: Nabídka je zpravidla reakcí podniku na poptávku zákazníka, prostřednictvím nabídky prezentujete zákazníkovi ceny Vašeho zboží. V nabídce můžete, ale nemusíte uvádět množství zboží.

Použití nabídky: Při psaní nabídky je možné do ní zkopírovat řádky z jiné nabídky (děláte-li více podobných nabídek, ušetříte tak čas). Pokud zákazník na základě nabídky pošle objednávku, můžete ji rychle vytvořit tak, že do ní překopírujete řádky z nabídky.

Nabídka se skládá z **hlavičky a řádků**.

Hlavička nabídky

Číslo

Každá nabídka má své jedinečné číslo. Při zápisu nabídky Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existující nabídky a stisknete klávesu **Enter**, program onu nabídku zobrazí a můžete ji upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené nabídky, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušenou nabídku vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jejím zpracování.

Datum nabídky

Datum, kdy je nabídka zpracovávána. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum.

Datum dodávky

Datum, kdy by zákazník chtěl zboží dodat, pokud jej Vaše nabídka zaujme.

Platnost nabídky

Datum, do kdy Vaše nabídka platí. Plant-IS automaticky nabídne dnešní datum plus počet dní, zadaný v nastavení programu.

Popis

Zde je možné napsat např. název akce, pro kterou zákazník poptává zboží. Popis je vytištěn i na sestavě.

Odběratel

Tlačítkem **Vybrat odběratele** se zobrazí seznam odběratelů. Po výběru odběratele se údaje o něm doplní do hlavičky nabídky (jméno firmy, adresa, jazyk a země). Adresu je možné přepsat, čehož můžete využít v případě, že zpracováváte nabídku pro zákazníka, kterého nechcete zavádět do programu - jednou vytvoříte „univerzálního“ odběratele a toho pak použijete s tím, že jméno firmy a adresu přepíšete.

Není možné vytvořit nabídku, u které není vybraný odběratel.

Jazyk

Je-li ve Vašem systému nainstalován modul „Jazyky“ a zvolíte jiný jazyk než český, nabídka se vytiskne ve vybraném jazyce (samozřejmě však musí existovat překlad nabídky do daného jazyka).

Prodejní měna

Chcete-li vytvořit nabídku v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočítání cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej pro konkrétní nabídku změnit.

Bez DPH

Políčko zapněte v případě, že víte, že byste nabízené zboží prodávali bez daně z přidané hodnoty.

Řádky nabídky

Nabídka může být tvořena čtyřmi různými typy řádků: zboží, připravený text, jiný text a jiné zboží.

Tvorba nabídky

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec nabídky. Tlačítkem **Vložit** můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek. Tlačítko **Seřadit** řádky nabídky seřadí (jestliže se v nabídce nachází prázdný řádek, řádky za ním se již řadit nebudou; texty v nabídce zůstávají zařazeny za tím zbožím, za kterým byly napsány původně).

Tlačítkem **Přečíslovat** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevádí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání nabídky přerušit a dokončit někdy později; na přerušené nabídky jste upozorněni vždy při zápisu nové nabídky. Tlačítkem **Tisk** nabídku vytisknete. Tlačítkem **Zrušit nabídku** můžete všechny řádky i hlavičku nabídky z programu vymazat. Tlačítkem **Nabídka je kompletní, zapsat** potvrdíte, že nabídka je již zapsána celá, a uložíte ji do programu.

V horní části okna je tlačítko **Přidat z nabídky...** Tímto tlačítkem můžete do nabídky přidat řádky z jiné nabídky. Kopírovat řádky můžete i z nabídky pro jiného odběratele.

Hodnota nabídky není vypočítávána průběžně (výpočty by zpomalovaly zadávání nabídky); chcete-li spočítat aktuální hodnotu nabídky, klepněte myší na toto políčko.

Dále je možné zvolit, zda se zboží do nabídky bude vybírat ze zásoby nebo z všech detailů o zboží, které máte v programu zavedeny (přestože je třeba nemáte momentálně na skladě).

Objednávka

Význam objednávky: Zápisem objednávky do programu a následným rozdělením objednávky se v evidenci zásoby sníží množství volné zásoby (předejde se tak situaci, že se stále nabízí zboží, které již není volné). Z objednávky je možné tisknout její potvrzení a po rozdělení vytvořit prodejní doklad.

Použití objednávky: Pokud jste zákazníkovi na zboží vytvářeli nabídku, můžete objednávku snadno získat převzetím řádků z této nabídky (nebo i z několika nabídek). Objednávka ovlivní zásobu teprve po jejím rozdělení!

Objednávka se skládá z **hlavičky** a **řádků**.

Hlavička objednávky

Číslo

Každá objednávka má své jedinečné číslo. Při zápisu objednávky Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existující objednávky a stisknete klávesu **Enter**, program onu objednávku zobrazí a můžete ji upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené objednávky, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušenou objednávku vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jejím zpracování.

Datum objednávky

Datum, kdy je objednávka zpracovávána nebo datum, kdy objednávku vystavil zákazník. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum.

Dodací termín, Interní dodací termín

Dodací termín je den, kdy si zákazník objednané zboží odebere. Interní dodací termín (obvykle o jeden pracovní den dříve) je den, kdy musí být zboží připraveno v

podniku. Od interního dodacího termínu se odvíjejí další termíny (přeprava, svážení ve školce, dobývání).

Termíny lze změnit klepnutím na tlačítko **Dodací termíny**.

Oba termíny je možné změnit i dodatečně příkazem **Prodej, Přidělení dodacích termínů pro objednávky**.

Plant-IS kontroluje, zda vybraný interní dodací termín je ještě možné stihnout, a nepovolí zadání nevhodného termínu.

Popis

Zde je možné napsat např. název akce, pro kterou zákazník objednává zboží. Popis je vytištěn i na sestavě.

Číslo objednávky odběratele

Do tohoto políčka je možné napsat číslo (nebo čísla) objednávky odběratele. To číslo bude vytištěno i na sestavě, což někteří odběratelé vyžadují.

Odběratel

Tlačítkem **Vybrat odběratele** se zobrazí seznam odběratelů. Po výběru odběratele se údaje o něm doplní do hlavičky objednávky (jméno firmy, adresa, jazyk a země). Adresu je možné přepsat, čehož můžete využít v případě, že zpracováváte objednávku pro zákazníka, kterého nechcete zavádět do programu - jednou vytvoříte „univerzálního“ odběratele a toho pak použijete s tím, že jméno firmy a adresu přepíšete.

Není možné vytvořit objednávku, u které není vybraný odběratel.

Vytváříte-li objednávku na základě dříve zapsané nabídky, použijte tlačítko **Vybrat nabídku**. Plant-IS automaticky vyplní všechny údaje, které jste již dříve zadávali na nabídce.

Jazyk

Je-li ve Vašem systému nainstalován modul „Jazyky“ a zvolíte jiný jazyk než český, potvrzení objednávky se vytiskne ve vybraném jazyce (samozřejmě však musí existovat překlad potvrzení objednávky do daného jazyka).

Prodejní měna

Chcete-li zapsat objednávku v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočtení cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej pro konkrétní objednávku změnit.

Bez DPH

Políčko zapněte v případě, že víte, že objednané zboží budete prodávat bez daně z přidané hodnoty.

Řádky objednávky

Objednávka může být tvořena čtyřmi různými typy řádků: zboží, připravený text, jiný text a jiné zboží.

Tvorba objednávky

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec objednávky. Tlačítkem **Vložit** můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek. Tlačítko **Seřadit** řádky objednávky seřadí (jestliže se v objednávce nachází prázdný textový řádek, řádky za ním se již řadí nebudou; texty v objednávce zůstávají zařazeny za tím zbožím, za kterým byly napsány původně).

Tlačítkem **Přečíslovat** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevádí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání objednávky přerušit a dokončit někdy později; na přerušené objednávky jste upozorněni vždy při zápisu nové objednávky. Tlačítkem **Tisk** vytisknete potvrzení objednávky pro odběratele. Tlačítkem **Zrušit doklad** můžete všechny řádky i hlavičku objednávky z programu vymazat. Tlačítkem **Objednávka je kompletní, zapsat** potvrdíte, že objednávka je již zapsána celá, a uložíte ji do programu.

V horní části okna je tlačítko **Přidat řádky z nabídky**. Tímto tlačítkem můžete do objednávky přidat řádky z nabídky.

Celková částka bez DPH je vypočítávána průběžně.

Převzetí řádků nabídky do objednávky

V samostatném okně jsou zobrazeny řádky objednávky. Přepínačem Zobrazit jen dosud neobjednané řádky si můžete vybrat, zda budou zobrazeny všechny řádky nabídky, nebo jen ty, které dosud nebyly přeneseny do žádné objednávky. Pokud potřebujete změnit stav některého řádku (zda byl nebo nebyl již objednaný), můžete k tomu použít tlačítka **Označit jako objednaný** a **Označit jako neobjednaný** ve spodní části okna.

Tlačítkem **Do objednávky** přenesete označený řádek do objednávky. Je-li zapnuta volba Ptát se na množství, zobrazí se ještě dotaz na množství objednávaného zboží.

Stavy objednávky

Objednávka se během svého zpracování nachází v různých stavech (zapsaná objednávka, probíhá rozdělení apod.). Každý stav má přiděleno určité číslo. Při standardním zpracování objednávky by se toto číslo postupně mělo zvyšovat v souvislosti s tím, jak dalece je objednávka již zpracovaná.

0 – chybně zapsaná objednávka

V tomto stavu může zůstat objednávka v případě, že během jejího zápisu (pravděpodobně během zápisu hlavičky objednávky) dojde k výpadku systému.

Do dalšího stavu ji přepne uživatel tím, že do objednávky znovu vstoupí a regulérně ji opustí.

1 – přerušená objednávka

Objednávka je rozepsaná a čeká na to, až ji někdo dopíše

Objednávku je možné zrušit

Do dalšího stavu ji přepne uživatel; není žádné omezení, kdy to smí udělat. Pokud objednávka neobsahuje žádné zboží, které by bylo třeba rozdělovat, přepne se rovnou do stavu 6.

2 – objednávka je kompletní

Objednávka má zapsané všechny řádky a čeká na to, až ji někdo rozdělí.

Do objednávky mohou znovu vstoupit jen někteří uživatelé (přístupová práva).

Do dalšího stavu se přepne v okamžiku, kdy v ní uživatel rozdělí nějaký řádek.

3 – probíhá rozdělování objednávky v prodejním středisku

Všechny řádky jsou zapsané, nyní probíhá rozdělování objednávky v prodejním středisku.

Do předešlého stavu se objednávka dostane jedině po vymazání všech řádků jejího rozdělení (ve výrobě i v prodejním středisku.)

Do dalšího stavu se přepne, jakmile jsou všechny řádky rozděleny v prodejním středisku. Pokud některé řádky má dodat výrobní středisko, dostane se objednávka do stavu 4, jinak se dostane rovnou do stavu 6.

4 – probíhá rozdělování objednávky ve výrobních střediscích

Všechny řádky jsou zapsané a rozdělené v prodejním středisku, nyní probíhá rozdělování objednávky a její dodávka ve výrobním středisku.

Do předešlého stavu se objednávka dostane jedině po vymazání všech řádků jejího rozdělení ve všech výrobních střediscích, která mají s objednávkou co do činění.

Do dalšího stavu se přepne, jakmile jsou všechny řádky ve všech výrobních střediscích, která mají s objednávkou co do činění, rozděleny. Dodávka zboží ve výrobě je možná **i během rozdělování ve výrobě**, aby se jednotlivá výrobní střediska vzájemně nebrzdila.

5 – ve výrobních střediscích je všechno rozděleno, probíhá dodávka ve výrobních střediscích

Všechny řádky jsou zapsané a rozdělené v prodejním středisku a jsou i rozdělené ve výrobních střediscích, nyní probíhá již pouze dodávka ve výrobních střediscích. (Dodávka ve výrobních střediscích může probíhat i během rozdělování v nich, ovšem v tom případě by objednávka zůstávala ve stavu 4, neboť by v ní existovaly i ve výrobě dosud nerozdělené řádky.)

Do předešlého stavu by se objednávka neměla dostat, protože k tomu může dojít jedině zrušením dodávky ve výrobě (tím, že se smaže již dodaný řádek rozdělení; nedoporučeno!).

Do dalšího stavu se přepne, jakmile jsou všechny řádky ve všech výrobních střediscích, která mají s objednávkou co do činění, rozděleny i dodány.

6 – objednávka je připravená k prodeji

Všechny řádky rozdělené v prodeji i ve výrobě, řádky z výrobního střediska jsou i dodané. Objedávka čeká na prodej.

Někteří uživatelé smí znovu vstoupit do jejího rozdělování a vrátit ji tak do předešlých stavů v případě, že se z objednávky ještě nezačalo prodávat.

Do dalšího stavu se přepne tím, že se z ní prodá první řádek.

8 – probíhá prodej

Objedávka je ve firmě kompletně připravená a na jejím základě se již připravuje prodejní doklad (neboli byl z ní prodán alespoň jeden řádek).

Do předchozího stavu by se dalo vrátit jedině tím, že by z objednávky nebylo ještě nic prodáno.

Do dalšího stavu se přepne tím, že jsou všechny řádky objednávky prodané.

9 – vyřízení objednávka

Objednávka je úplně vyřízená – všechny její řádky jsou buď prodané, nebo se u nich zadalo „Nedodat“. V tomto stavu jsou i objednávky, u kterých není co prodávat (jen texty či prázdné obj.).

Do předchozího stavu by se nemělo vracet. Pokud by to bylo nutné, pak jen úzký okruh uživatelů...

Hodnota objednávek

Plant-IS spočítá hodnotu objednávek za určité období. Výsledek se zobrazuje ve dvou řádcích: celková hodnota objednávek a hodnota zboží, které ještě zbývá dodat.

Kromě období, za které se mají objednávky do součtu zahrnout, lze zvolit, že se započítají jen objednávky zapsané do číselné řady aktuálního střediska. Rovněž je možné zvolit, zda se do přehledu zahrnou všechny objednávky, jen rezervační objednávky nebo naopak jen nerezervační objednávky.

Standardně se zobrazí součet objednávek na všech střediscích od 1. ledna letošního roku do dnešního dne.

Rozdělení objednávky

Význam rozdělení objednávky: Rozdělení objednávky je operace, při které uživatel zadá do programu, odkud se vezme zboží pro kompletaci objednávky. Teprve po rozdělení objednávky se sníží volná zásoba objednaného zboží. Po rozdělení objednávky je možné vytisknout doklad pro kompletaci objednávky. Na základě rozdělené objednávky je možné vytvořit prodejní doklad nebo připravit etikety.

Postup při rozdělování objednávky

Rozdělit je třeba všechny řádky objednávky, které obsahují zboží. Ostatní řádky (text, jiné zboží) se nerozdělují. Řádky, které jsou již rozděleny, jsou zobrazeny zelenou barvou, zatímco řádky, které ještě kompletně rozděleny nejsou, se zobrazují červeně.

Pro rozdělení řádku je třeba klepnout na tlačítko **Rozdělit** nebo na řádek dvakrát klepnout myší nebo stisknout klávesu **Enter**. Ve všech případech by se mělo otevřít dialogové okno pro rozdělení právě označeného řádku.

Rozdělení vybraného řádku

V horní části dialogového okna se zobrazuje název zboží, jeho velikost a specifikace. Dále je vidět objednané množství zboží, kolik ještě zbývá rozdělit, kolik zbývá dodat a jaké množství již bylo dodáno. Pokud při zápisu objednávky byl zadán komentář, je vidět i ten.

Existují čtyři způsoby, jak rozdělovat: **Nedodat** (zboží již není k dispozici nebo je zákazník nechce odebrat), **Ze zásoby** (pro pokrytí objednávky použijeme vlastní zásobu), **Z výzvy** (pro pokrytí objednávky použijeme zboží, které je rezervováno u dodavatele) a **Přiobjednat** (zboží není v naší zásobě ani není rezervováno u dodavatele, ale můžeme je u dodavatele objednat).

Pro rozdělení jednoho řádku můžete použít kombinaci několika způsobů, např. část zboží použít z vlastní zásoby, část přiobjednat a zbytek nedodat. Použité způsoby rozdělení se zobrazují v části **Rozdělení objednaného zboží** spolu s množstvím zboží a komentářem.

Nedodat

Klepnutím na tlačítko **Nedodat** se zadá, že množství zboží, které ještě zbývá k rozdělení, již nebude dodáno. Zároveň se na objednávce o příslušné množství upraví položka „zbývá dodat“.

Ze zásoby, Zbytek ze zásoby

Tato tlačítka se dají použít v případě, že ve vašem podniku je dané zboží v zásobě. Standardně je nabízena zásoba střediska, na kterém jste právě přihlášení, po klepnutí pravým tlačítkem myši do prostoru, kde se zásoba zobrazuje, se zpřístupní místní nabídka, kde můžete povolit souhrnné zobrazení zásoby z výrobních středisek či podrobné zobrazení (po lokacích) všech středisek podniku.

Klepnutím na tlačítko **Zbytek ze zásoby** se vezme ze zásoby celé množství zbývající k rozdělení, nejvýše však tolik, kolik je volná zásoba, zatímco klepnutím na tlačítko **Ze zásoby** se nejprve zobrazí dotaz na rozdělované množství zboží.

Při rozdělování ze zásoby byste se nikdy neměli dostat do situace, že volná zásoba je menší než 0.

Přiobjednat (modul „Dodavatelé I.“)

Pokud se rozhodnete zboží přiobjednat, je poprvé třeba zadat, kam (středisko a lokace) se přiobjednané zboží přijme. Poprvé se vás Plant-IS na cílové středisko a lokaci sám zeptá, chcete-li je změnit, klepnete do políčka **Přiobjednávat pro místo**.

Dále je třeba vybrat dodavatele zboží a nákupní cenu. Po výběru dodavatele program hledá otevřené nerezervační objednávky u dodavatele; pokud nějakou objednávku najde, zboží je na ni připsáno, pokud dosud žádná neexistuje, založí se nová a zboží se zapíše do této nové objednávky. Při prohledávání otevřených objednávek jsou brány v potaz jen objednávky, které vytvořilo středisko, ve kterém jste momentálně přihlášení.

Výzva z rezervace (modul „Dodavatelé II.“)

V případě, že zboží, které právě rozdělujete, máte rezervováno u dodavatelů, jsou v okénku zobrazena množství volného zboží, které u jednotlivých dodavatelů máte k dispozici, spolu se střediskem a lokací, pro které jste zboží objednali. Klepnutím na tlačítko **Výzva z rezervace** zboží vyzvete. Program nejprve hledá otevřené výzvy pro daného dodavatele; pokud nějakou výzvu najde, zboží je na ni připsáno, pokud dosud žádná neexistuje, založí se nová a zboží se zapíše do této nové výzvy. Zároveň se sníží množství volného rezervovaného zboží na vybrané rezervační objednávce.

Zpracování výsledků rozdělování objednávek

Během rozdělování objednávek si můžete vytisknout přehled o rozdělení objednávky, který dále slouží v obchodním středisku pro kompletaci objednávky.

Kromě toho však mohou být potřeba další doklady - jestliže se část zboží bere z výrobního střediska, potřebuje i výrobní středisko mít přehled, které zboží má dodat. Přiobjednané zboží se objevuje na objednávkách pro dodavatele a vyzvané zboží na výzvách pro dodavatele. Obojí je třeba vytisknout a odeslat.

Při zpracování výsledků rozdělování objednávek jsou všechny potřebné doklady automaticky vytištěny a mohou být uzavřeny (aby do nich již nebylo připsováno další zboží).

Prodej

Význam prodeje: Příkaz Prodej se používá k zápisu hotovostního i bezhotovostního prodeje, jeho výsledkem je tedy buď doklad o prodeji za hotové, nebo dodací list. Při prodeji se jednotlivé řádky dají zapisovat ručně nebo převzít z objednávky, která však již musí být rozdělena.

Další použití prodeje: Vytvoříte-li dodací list, můžete jej přenést do řádky.

Prodejní doklad se skládá z **hlavičky** a **řádků**.

Hlavička prodejního dokladu

Číslo

Každý prodejní doklad má své jedinečné číslo (pozor - toto v podstatě interní číslo je jiné než číslo hotovostního dokladu nebo dodacího listu, který se tiskne!). Při zápisu prodeje Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existujícího prodeje a stisknete klávesu **Enter**, program daný prodejní doklad zobrazí a můžete jej upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené prodejní doklady, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušovaný prodej vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jeho zpracování.

Datum vystavení

Datum, kdy prodejní doklad vystavujete. Plant-IS standardně nabídne aktuální datum.

Datum uskutečnění zdanitelného plnění

Datum, kdy zákazník odebral zboží nebo kdy zboží zaplatil. Toto datum je rozhodující při odvodu DPH. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum.

Doporučené datum splatnosti

Má význam pouze v případě, že z prodeje vytvoříte dodací list. Při následné fakturaci bude namísto standardní lhůty splatnosti zohledněno datum, které zadáte zde.

Typ transakce

Je třeba zvolit, zda se jedná o prodej v tuzemsku, v rámci EU (plátcí či neplátcí DPH) nebo mimo EU.

Popis

Zde je možné napsat např. název akce, pro kterou zákazník objednává zboží. Popis je vtištěn i na sestavě.

Zúčtovat zálohu

Využijte, pokud zákazník již dříve složil zálohu na zboží a nyní ji chcete zúčtovat.

Sleva, Důvod slevy

V současné době se dá zadat jen u velkoobchodního prodeje. Tato sleva je vztažena na všechno zboží, které se v dokladu vyskytuje (neovlivní cenu „jiného zboží“).

Číslo objednávky odběratele

Do tohoto políčka je možné napsat číslo (nebo čísla) objednávky odběratele. To to číslo bude vytištěno i na sestavě, což někteří odběratelé vyžadují.

Odběratel

Tlačítkem **Vybrat odběratele** se zobrazí seznam odběratelů. Po výběru odběratele se údaje o něm doplní do hlavičky prodejního dokladu (jméno firmy, adresa, jazyk a země, IČO, DIČ). Adresu je možné přepsat, čehož můžete využít v případě, že prodáváte zákazníkovi, kterého nechcete zavádět do programu - jednou vytvoříte „univerzálního“ odběratele a toho pak použijete s tím, že jméno firmy a adresu přepíšete.

Tlačítkem **Kontrola DIČ** můžete využít webových stránek EU a zkontrolovat, zda zadané DIČ je platné a patří plátcí DPH. V současné době pokud DIČ je platné, ale jeho držitel není plátcem DPH, vypíše systém chybu.

Není možné vytvořit prodejní doklad, u kterého není vybraný odběratel.

Vytváříte-li prodejní doklad na základě dříve zapsané (a rozdělené) objednávky, použijte tlačítko **Vybrat objednávku**. Plant-IS automaticky vyplní všechny údaje, které jste již dříve zadávali na objednávce. Obdobně tlačítkem **Vybrat výzvu** můžete do prodejního dokladu převzít řádky z odběratelem zasláné výzvy.

Jazyk

Je-li ve Vašem systému nainstalován modul „Jazyky“ a zvolíte jiný jazyk než český, prodejní doklad se vytiskne ve vybraném jazyce (samozřejmě však musí existovat překlad hotovostního dokladu nebo dodacího listu do daného jazyka).

Prodejní měna

Chcete-li zapsat prodejní doklad v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočítání cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej pro konkrétní prodejní doklad změnit.

Řádky prodejního dokladu

Na prodejním dokladu se mohou objevit (stejně jako na nabídkce nebo objednávce) čtyři druhy řádků: zboží, připravený text, jiný text a jiné zboží.

Tvorba prodejního dokladu

Tlačítkem **Přidat** (klávesa **Insert**) se přidává nový řádek na konec prodejního dokladu. Tlačítkem **Vložit** (**Ctrl+Insert**) můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** (**Delete**) odstraní označený řádek. Tlačítko **Seřadit** řádky prodejního dokladu seřadí (jestliže se v prodejním dokladu nachází prázdný textový řádek, řádky za ním se již řadit nebudou; texty zůstávají zařazeny za tím zbožím, za kterým byly napsány původně).

Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání prodeje přerušit a dokončit někdy později; na přerušené prodejní doklady jste upozorněni vždy při zápisu nového prodeje. Přerušené prodejní doklady nejsou exportovány do účetnictví. Tlačítkem **Zrušit celý prodej** můžete všechny řádky i hlavičku prodejního dokladu z programu vymazat – zboží se vrátí zpět do zásoby.

Před tiskem dokladu je třeba zvolit, jaký druh dokladu se má vytvořit - tento výběr se provede klepnutím na tlačítko **Prodej za hotové, Dodací list** nebo **Doklad pro zaplacení zálohy**. V titulkovém pruhu okna se zobrazí zvolený druh dokladu a jeho číslo.

Je třeba pamatovat na to, že se používají čtyři samostatné číselné řady: jednu číselnou řadu mají prodeje jako takové; tato čísla jsou pouze interní a neobjevují se na dokladech, které dostává odběratel. Druhou číselnou řadu mají daňové doklady o prodeji za hotové, jejich čísla se na dokladech vytisknou (toto číslo je vidět v titulkovém pruhu okna); třetí číselnou řadu mají dodací listy, jejich čísla se také tisknou na dokladech (a rovněž jsou vidět v titulkovém pruhu okna); čtvrtou číselnou řadu mají doklady pro zaplacení zálohy, jejich čísla se tisknou na dokladech (a také jsou vidět v titulkovém pruhu okna).

Před tím, než program vytvoří dodací list, kontroluje, zda odběratel, pro nějž se prodej vytváří, má povolen prodej na fakturu a zkontroluje výši kredit-limitu, tj. částky, za kterou je možné bezhotovostně odebrat zboží. Pokud má odběratel kredit-limit nastaven na 0, program ohlásí, že odběratel má povolen pouze odběr za hotové, a zeptá se, zda se má raději vytvořit hotovostní doklad. Pokud je kredit-limit větší než 0, ale je nižší než je hodnota zadávaného prodeje, je zobrazen podobný dotaz. V obou případech může uživatel zvolit, zda trvá na dodacím listu, nebo zda opravdu raději vystaví hotovostní doklad.

Doklad pro zaplacení zálohy smí obsahovat pouze jiné zboží, u něhož je nastaveno, že se jedná o zálohu, a případně texty. Pokud jsou v dokladu obsaženy jiné položky (např. zboží), program vytvoření dokladu pro zaplacení zálohy neumožní.

Doklad pro zaplacení zálohy se vystavuje jen v případě, že odběratel chce zálohu uhradit např. převodním příkazem; tento doklad není daňovým dokladem, teprve po úhradě zálohy se vystavuje zálohová faktura, která již daňovým dokladem je.

Pokud zákazník skládá zálohu v hotovosti, doporučujeme vystavit doklad o prodeji za hotové a v něm použít jiné zboží – zálohu.

Tlačítkem **Zrušit doklad** se dá již vytvořený hotovostní doklad, dodací list ebo doklad pro zaplacení zálohy zrušit, následně je možné vytvořit jiný doklad. Vhodné v případě, že je dodatečně potřeba změnit druh dokladu, nebo pokud administrátor zakázal změny dokladů (doporučeno). V okamžiku, kdy uživatel nechá doklad zrušit, je uložena kopie do samostatné tabulky s historií.

Tlačítkem **Tisk** vytisknete daňový doklad o prodeji za hotové, dodací list nebo doklad pro zaplacení zálohy.

Tlačítkem **Prodej je kompletní** potvrdíte, že prodej je již zapsán celý, a uložíte jej do programu. Při nejbližším exportu do účetnictví jsou takto potvrzené doklady vyexportovány a pak již není možné do nich v Plant-ISu znovu vstoupit.

Tlačítko **Z objednávky** zobrazí seznam nerezervačních objednávek. Po výběru jedné z nich je možné přidávat do prodejního dokladu jednotlivé řádky z objednávek, objednávka však musí již být rozdělená. Obdobně tlačítko **Z výzvy** umožňuje převzít řádky z odběratelem zasláné výzvy.

Tlačítkem **Prodej lokace...** je možné do prodejního dokladu umístit zásobu celé zvolené lokace; použití je spíše výjimečné.

Tlačítkem **Z terminálu** můžete načíst položky, které byly zadány pomocí přenosného terminálu, např. mobilní čtečky čárových kódů.

Celková částka včetně DPH je vypočítávána průběžně a při tvorbě dodacího listu je použita ke kontrole, zda má odběratel dostatečně vysoký kredit-limit.

Maloobchodní prodej

Maloobchodní prodej funguje stejně jako prodej velkoobchodní, s následujícími rozdíly: jsou používány maloobchodní prodejní ceny; nezadává se odběratel; zatím nelze použít slevu na celý doklad; nelze z něj vytvořit dodací list nebo doklad pro zaplacení zálohy.

Maloobchodní prodej je využíván především na počítačích, které nahrazují pokladnu, zpravidla jsou vybaveny čtečkou čárových kódů.

Po spuštění maloobchodního prodeje se zobrazí malé žluté okno, informující o probíhajícím maloobchodním prodeji, a otevře se rovnou druhé okno, ve kterém se zadávají řádky prodejního dokladu. Hlavička se v tomto případě nevyplňuje, maloobchodní prodej nebývá vázán na konkrétního odběratele.

Zboží lze do dokladu přidávat ručně nebo pomocí čtečky čárových kódů. Funkci čtečky lze napodobit stiskem klávesy **F2** nebo stiskem * a poté zadáním příslušného kódu, zadání se ukončí stiskem klávesy Enter.

Zejména při používání čtečky lze pro rychlé zadání množství zboží nejprve sejmout jeho kód a ihned poté začít na klávesnici psát množství zboží, klávesou Enter se množství potvrdí.

Označený řádek lze smazat stiskem klávesy **Delete**.

Tlačítkem **Vytisknout paragon** nebo stiskem klávesy **F8** lze vytisknout paragon.

Běžně se doklad ukončuje tlačítkem **Prodej je kompletní** (klávesa **F9**). Zobrazí se velké okno s částkou k úhradě a polem, do kterého obsluha může zadat, jakou částkou zákazník platí. Po jejím zadání se zobrazí, jaký obnos je třeba vrátit, a označí se tlačítko **Tisk**, takže dalším stiskem klávesy Enter dojde k vytištění paragonu a případnému otevření pokladního šuplíku. Po dalším stisku klávesy Enter se doklad uloží a otevře nový, prázdný.

Pro ukončení maloobchodního prodeje: nejprve dokončete aktuální doklad. V prázdném dokladu poté použijte tlačítko **Zrušit celý prodej** a v žlutém okénku tlačítko **Ukončit maloobchodní prodej**.

Pokud jste maloobchodní prodej přerušili, použijte pro návrat do něj příkaz **Prodej, Prodej** (tj. nikoliv **Prodej, Maloobchodní prodej**, neboť tam by se vám nezobrazily přerušené doklady).

Faktura

Význam faktury: Faktury se zpravidla vystavují na všechno zboží, které bylo prodáno na dodací list. Fakturovat je však možné i jiné zboží, což může být např. doprava.

Použití faktur: Do faktur lze přidávat celé dodací listy.

Faktura se skládá z **hlavičky a řádků**.

Hlavička faktury

Číslo

Každá faktura má své jedinečné číslo. Při zápisu nové faktury Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existující faktury a stisknete klávesu **Enter**, program danou fakturu zobrazí a můžete ji upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené faktury, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušenou fakturu vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jejím zpracování. Všechny přerušené faktury se dají uzavřít příkazem Zpracování otevřených faktur.

Datum vystavení

Datum, kdy fakturu vystavujete. Plant-IS standardně nabídne aktuální datum.

Datum uskutečnění zdanitelného plnění

Datum, kdy zákazník odebral zboží nebo kdy zboží zaplatil. Toto datum je rozhodující při odvodu DPH. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum. Při přidávání dodacích listů do faktury se vždy porovnává datum uskutečnění zdanitelného plnění na faktuře s datem uskutečnění zdanitelného plnění na prodejním dokladu a automaticky se použije starší z nich.

Datum splatnosti, Lhůta splatnosti

Datum, kdy má odběratel fakturu zaplatit, resp. počet dní, které má na zaplacení ode dne vystavení faktury. V nastavení programu je předvolen standardní počet dní splatnosti faktury. Na faktuře lze změnit přímo datum splatnosti nebo počet dní; druhá z hodnot se vždy automaticky dopočítá.

Forma úhrady

Lze vybrat jednu z forem úhrady faktury; forma úhrady se vytiskne i na sestavě.

Zúčtovat zálohu

Částka, kterou má již odběratel zaplacenou a o kterou se tedy sníží celková suma na faktuře. Pokud políčko není prázdné, je na konci sestavy vytištěno zúčtování zálohy. Při přidávání dodacích listů do faktury se výše zúčtované zálohy z jednotlivých dodacích listů automaticky sčítají, není tedy třeba je zadávat ručně.

Popis

Zde je možné napsat jakýkoliv komentář, který se pak vytiskne v hlavičce faktury.

Zálohová faktura

Je-li zatržena volba **Zálohová faktura**, vytiskne se na sestavě místo textu „Faktura“ text „Zálohová faktura“.

Prodej bez DPH

Volba je standardně vypnuta, zapněte ji v případě, že na dokladu nechcete použít DPH (např. prodej do zahraničí).

Číslo objednávky odběratele

Do tohoto políčka je možné napsat číslo (nebo čísla) objednávky odběratele. Toto číslo bude vytištěno i na sestavě, což někteří odběratelé vyžadují.

Odběratel

Tlačítkem **Vybrat odběratele** se zobrazí seznam odběratelů. Po výběru odběratele se údaje o něm doplní do hlavičky prodejního dokladu (jméno firmy, adresa, jazyk a země, IČO, DIČ). Adresu je možné přepsat, čehož můžete využít v případě, že fakturujete zákazníkovi, kterého nechcete zavádět do programu - jednou vytvoříte „univerzálního“ odběratele a toho pak použijete s tím, že jméno firmy a adresu přepíšete.

Není možné vytvořit fakturu, u které není vybrán odběratel.

Vytváříte-li prodejní doklad na základě dříve zapsaného dodacího listu, použijte tlačítko **Vybrat dodací list**. Plant-IS automaticky vyplní všechny údaje, které jste již dříve zadávali při zápisu prodeje. Další dodací listy je možné přidat při zápisu řádků faktury.

Jazyk

Je-li ve Vašem systému nainstalován modul „Jazyky“ a zvolíte jiný jazyk než český, faktura se vytiskne ve vybraném jazyce (samozřejmě však musí existovat překlad faktury do daného jazyka).

Prodejní měna

Chcete-li fakturu vystavit v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočtení cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej pro konkrétní fakturu změnit.

Řádky faktury

Na prodejním dokladu se mohou objevit (podobně jako na nabídce, objednávce nebo prodejním dokladu) čtyři druhy řádků: zboží, připravený text, jiný text a jiné zboží. Do faktury však není možné přidávat zboží jinak než z dodacího listu - ručně lze zapsat jen připravený text, jiný text a jiné zboží. Na všechno zboží, které se má objevit na faktuře, musí tedy existovat dodací list.

Tvorba faktury

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec faktury. Tlačítkem **Vložit** můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek.

Tlačítkem **Přečíslovat řádky** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevádí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání faktury přerušit a dokončit někdy později; na přerušené faktury jste upozorněni vždy při zápisu nové faktury. Přerušené prodejní doklady nejsou exportovány do účetnictví. Tlačítkem **Zrušit tuto fakturu** můžete všechny řádky i hlavičku faktury z programu vymazat.

Tlačítkem **Tisk** fakturu vytisknete.

Tlačítkem **Faktura je kompletní, zapsat** potvrdíte, že faktura je již zapsána celá, a uložíte ji. Při nejbližším exportu do účetnictví jsou takto potvrzené faktury vyexportovány a pak již není možné do nich v Plant-ISu znovu vstoupit.

Tlačítko **Přidat dodací list** zobrazí seznam dodacích listů, u každého je poznamenáno, zda již byl fakturován. Po výběru jednoho z nich se všechny jeho řádky překopírují do faktury.

Celková částka včetně DPH je vypočítávána průběžně.

Automatická tvorba faktur z dodacích listů

Plant-IS zobrazí všechny dodací listy, které ještě nebyly vyfakturovány. Standardně nabízí pouze dodací listy vytvořené v aktuálním středisku, je však možné zvolit, že mají být zobrazeny dodací listy ze všech středisek podniku.

Při slučování se vytváří co nejmenší množství faktur - jestliže jeden odběratel má několik dodacích listů, které dosud nebyly vyfakturovány, jsou takové dodací listy sepsány na jednu fakturu. Je možné nastavit, aby při tomto slučování program

rozdílel dodací listy s datem uskutečnění zdanitelného plnění v různých měsících (neboť by se neměly fakturovat společně kvůli DPH).

Při vytváření nové faktury se Plant-IS může ptát na údaje v záhlaví faktury (splatnost, forma úhrady apod.), zapnete-li příslušnou volbu. V opačném případě se ve všech polích použijí standardní hodnoty.

Standardně je rovněž zapnuto, že se na fakturě před každým dodacím listem tiskne text informující odběratele o čísle dodacího listu, jehož zboží následuje.

Pro vytvoření faktury pro jeden dodací list stačí na příslušný řádek dvakrát klepnout myší.

Chcete-li vytvořit faktury pro více dodacích listů najednou, označte je (při označování myší si můžete pomoci klávesou **Ctrl**, pro označení všech dodacích listů použijte tlačítko **Vybrat vše**) a pak klepněte na tlačítko **Sloučit**.

Zpracování otevřených faktur

Plant-IS zobrazí všechny faktury, které ještě nebyly uzavřeny. Standardně jsou vidět pouze faktury, které vystavilo aktuální středisko, vypnutím příslušné volby lze zobrazit i faktury vystavené ostatními středisky podniku.

Uzavření faktury předchází její tisk. Dá se nastavit, zda se faktura rovnou odešle na tiskárnu, nebo se nejprve zobrazí náhled.

Jednu fakturu uzavřete tak, že dvakrát klepnete na příslušný řádek, nebo ji označíte a z místní nabídky (pravé tlačítko myši) vyberete příkaz **Uzavřít vybranou fakturu**.

Všechny otevřené faktury se dají uzavřít tlačítkem **Uzavřít vše**.

Tlačítko **Obnovit seznam** znovu načte seznam otevřených faktur - v síťovém prostředí se může stát, že od chvíle, kdy se zobrazil přehled otevřených faktur na Vašem počítači, ještě někdo z uživatelů další fakturu vytvořil.

Texty na prodejní doklady

Na dokladech zasílaných odběratelům (nabídka, objednávka, daňový doklad o prodeji za hotové, dodací list a faktura) se některé texty objevují tak často, že by bylo zbytečné a zdržující, kdyby je bylo třeba pokaždé znovu ručně psát. Navíc u ručně psaných textů je omezena délka na 45 znaků.

V obou případech je výhodnější použít předem připravené texty pro tyto doklady. Jejich délka nesmí přesáhnout 80 znaků. Texty na prodejní doklady je možné měnit jen na centrále.

Prosím mějte na paměti, že změníte-li některý z těchto textů, změní se zpětně na všech dokladech, na kterých jste jej kdy použili!

Zkratka

V současné době se zkratka k ničemu nevyužívá, v budoucnu bude použita pro rychlé nalezení určitého textu podobně jako třeba hledací kód u zboží.

Text

Text, který se má tisknout na dokladu. Jeho délka může být až 80 znaků.

Odběratelé

Význam databanky odběratelů: Odběratel se objevuje na některých dokladech (nabídka, objednávka, prodej a faktura).

Použití databanky odběratelů: Databanku odběratelů je možné vyexportovat do formátu DBF; takto získaný soubor se využije např. pro hromadnou korespondenci v programu Microsoft Word. Pro jednotlivé odběratele se dá sledovat obrat.

Protože údaje o odběratelích jsou v podniku velice cenné informace, je databanka odběratelů šifrovaná. Běžný uživatel tak má možnost s odběrateli pracovat pouze v prostředí programu Plant-IS, při pokusu o zobrazení souboru nebo jeho otevření v jiném programu se bez znalosti hesla zobrazí jen nesmyslné znaky.

Popis některých polí v databance odběratelů

Číslo

Každý odběratel má v rámci střediska své jedinečné číslo. Při zápisu nového odběratele Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat.

Exportní kód

Tento kód se použije při exportu odběratele do účetnictví. Standardně je exportní kód vytvořen z čísla střediska a pořadového čísla odběratele, je však možné jej ručně přepsat.

Kód jména

Tento kód je určen pro rychlé vyhledávání odběratele v databance. Kód tvoří nejvýše 8 znaků nebo číslic, všechna písmena jsou převedena na velkou abecedu. Pro vytváření kódů je třeba v podniku stanovit pevná pravidla, např. první písmeno z křestního jména, první písmeno z příjmení a zbytek dopsat názvem města.

Akce

V Plant-ISu toto pole žádný význam nemá, dá se však využít při hromadné korespondenci - v Plant-ISu se nejprve zapne u všech odběratelů, kterým se má něco rozeslat, a po exportu se při hromadné korespondenci nastaví filtr tak, aby tisk proběhl jen pro takto označené odběratele.

Zákazník

Nastavuje, zda zapsaný odběratel skutečně odebírá zboží, či zda je spíše zákazníkem potenciálním. V databance je možné nastavit filtr tak, aby se zobrazovaly jen adresy skutečných zákazníků. Rovněž se dá využít při hromadné korespondenci.

Kredit-limit

Zde se píše částka, za kterou je odběrateli povolen bezhotovostní odběr. Při zápisu prodejního dokladu se ve chvíli, kdy uživatel zvolí, že chce vytvořit dodací list, zkontroluje, zda hodnota prodeje včetně DPH nepřesahuje zde nastavenou hranici. Pokud má odběratel povolen jen odběr za hotové, zadává se 0.

Otevřeno

Otevřené položky - dosud otevřené pohledávky za odběratelem. Toto políčko se nedá ručně zadat, naplní se při importu dat z účetnictví. Tato hodnota vlastně snižuje kredit-limit.

Poštovní adresa

Poštovní adresu je nutné vyplnit pouze v případě, že sídlo odběratele se liší od adresy, na kterou je mu zasílána korespondence. V případě, že poštovní adresu vyplníte a liší se od sídla, bude na dokladech tištěna tato adresa a teprve pod ní bude uvedeno sídlo firmy. (Tak je možné doklady použít jak pro zasílání poštou - v průhledném okénku poštovní obálky je vidět adresa, na kterou má být zásilka doručena - tak pro účetnictví, protože doklad obsahuje sídlo firmy.)

Dodavatelé

Význam databanky dodavatelů: Dodavatel se objevuje na některých dokladech (příjem na sklad, dodavatelská objednávka a výzva pro dodavatele).

Použití databanky dodavatelů: Databanku dodavatelů je možné vyexportovat do formátu DBF; takto získaný soubor se využije např. pro hromadnou korespondenci v programu Microsoft Word.

Protože údaje o dodavatelích jsou v podniku velice cenné informace, je jejich databanka šifrovaná. Běžný uživatel tak má možnost s dodavatelem pracovat pouze v prostředí programu Plant-IS, při pokusu o zobrazení souboru nebo jeho otevření v jiném programu se bez znalosti hesla zobrazí jen nesmyslné znaky.

Popis některých polí v databance dodavatelů

Číslo

Každý dodavatel má v rámci střediska své jedinečné číslo. Při zápisu nového dodavatele Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat.

Kód jména

Tento kód je určen pro rychlé vyhledávání dodavatele v databance. Kód tvoří nejvýše 8 znaků nebo číslic, všechna písmena jsou převedena na velkou abecedu. Pro vytváření kódů je třeba v podniku stanovit pevná pravidla, např. první písmeno z křestního jména, první písmeno z příjmení a zbytek dopsat názvem města.

Objednávka pro dodavatele

Význam dodavatelské objednávky: Zápisem dodavatelské objednávky do programu se v evidenci zásoby zvýší množství rezervovaného zboží. Z rezervační dodavatelské objednávky lze zboží průběžně vyzývat. Na základě objednávky lze provést příjem na sklad.

Dodavatelská objednávka se skládá z **hlavičky** a **řádků**.

Hlavička objednávky

Číslo

Každá objednávka má své jedinečné číslo. Při zápisu objednávky Plant-IS číslo automaticky přidělí, je však možné je přepsat. Zapišete-li číslo již existující objed-

návky a stisknete klávesu **Enter**, program onu objednávku zobrazí a můžete ji upravit.

Jestliže jsou v aktuálním středisku přerušené objednávky, zobrazí se jejich seznam, ze kterého můžete přerušenou objednávku vybrat a dvojitým klepnutím pokračovat v jejím zpracování.

Datum objednávky

Datum, kdy je objednávka zpracovávána. Plant-IS automaticky nabídne aktuální datum.

Dodací termín

Zde by měl být uveden termín, na kdy má být zboží připraveno. Datum je možné změnit i dodatečně. Plant-IS může automaticky vložit dnešní datum plus počet dní zadaný v nastavení programu.

Popis

Zde je možné napsat např. název akce, pro kterou je zboží objednáváno. Popis je vtištěn i na sestavě.

Rezervační objednávka

Pokud tuto volbu zapnete, bude se objednané zboží postupně vyzývat (modul „Dodavatelé II.“), v opačném případě se jedná o jednorázovou objednávku.

Dodavatel

Tlačítkem **Vybrat dodavatele** se zobrazí databanka, z níž je možné dodavatele vybrat. Adresu dodavatele není možné na objednávce přepsat, stejně tak i jazyk a země se použijí podle toho, jak jsou nastaveny u vybraného dodavatele.

Není možné vytvořit objednávku, u které není vybraný dodavatel.

Nákupní měna

Chcete-li zapsat objednávku v jiné měně, můžete ji zde vybrat.

Kurz

Kurz pro přepočtení cen. Plant-IS standardně použije kurz uložený v programu u vybrané měny, ale můžete jej pro konkrétní objednávku změnit.

Řádky objednávky

Objedávka může být tvořena čtyřmi různými typy řádků: zboží, připravený text, jiný text a jiné zboží.

Tvorba objednávky

Tlačítkem **Přidat** se přidává nový řádek na konec objednávky. Tlačítkem **Vložit** můžete vložit nový řádek před ten řádek, na kterém je právě umístěn kurzor. Tlačítko **Odstranit** odstraní označený řádek. Tlačítko **Seřadit** řádky objednávky seřadí (jestliže se v objednávce nachází prázdný textový řádek, řádky za ním se již řadit nebudou; texty v objednávce zůstávají zařazeny za tím zbožím, za kterým byly napsány původně).

Tlačítkem **Přečíslovat** je možné řádky přečíslovat v případě, že jste některý řádek mazali a čísla tak již netvoří souvislou řadu (což však nevadí). Tlačítkem **Přerušit zadávání** můžete zadávání objednávky přerušit a dokončit někdy později; na přerušené objednávky jste upozorněni vždy při zápisu nové objednávky. Tlačítkem **Tisk** objednávku či rezervační objednávku vytisknete. Tlačítkem **Zrušit doklad** můžete všechny řádky i hlavičku objednávky z programu vymazat. Tlačítkem **Objednávka je kompletní, zapsat** potvrdíte, že objednávka je již zapsána celá, a uložíte ji do programu.

V horní části okna je panel, na kterém je zobrazeno, pro které středisko a lokaci je zboží objednáno. Při objednávce první položky se Plant-IS na cílové místo zeptá, chcete-li část objednávky přijmout do jiné lokace, vyberte ji po klepnutí na tento panel.

Celková částka bez DPH je vypočítávána průběžně.

Výzva

Tato kapitola zatím bohužel není dopsána... ***

Úprava sestavy

Vzhled tiskových výstupů - sestav - je uložen přímo v programu a nemůžete jej změnit. Některé parametry sestav však změnit můžete a ve většině případů je způsobení sestav Vašim podmínkám dokonce nutné, má-li tisk vypadat dobře.

Pro každý typ sestavy (nabídka, potvrzení objednávky apod.) se zadávají parametry samostatně. Pro každý typ sestavy můžete připravit více různých variant, které se budou lišit podle jazyka a podle střediska, které sestavu vytvořilo.

V okně vidíte seznam již připravených nastavení sestav. V každém řádku je uvedeno, pro jaký jazyk a jaké středisko se tato varianta používá. Není možné vytvořit dvě varianty, které by se shodovaly v jazyce i ve středisku.

Při tisku sestavy program vždy hledá takové nastavení, které se nejvíce podobá právě tištěné sestavě. Ideální je, když najde nastavení, které se shoduje v jazyce i ve středisku. Pokud takové nastavení neexistuje, hledá nastavení, které se shoduje alespoň v jazyce. Když ani teď neuspěje, hledá jakékoliv nastavení této sestavy. Teprve v případě, že neuspěje ani nyní, neboť žádné nastavení nebylo uloženo, použije standardní hodnoty. Jestliže je v některé fázi vyhledávání k dispozici několik rovnocenných možností, program vezme tu, která je v seznamu uvedena dříve.

Manipulace s nastaveními sestavy

V seznamu připravených nastavení můžete klepnutím pravým tlačítkem myši vyvolat místní nabídku. V ní najdete příkazy:

Upravit (Enter) pro upravení toho nastavení, které je právě označeno;

Přidat (Ins) přidá nové nastavení; při vytváření nového nastavení je možné zkopírovat všechny parametry z již existujícího nastavení, stačí je mít označené;

Odstranit (Del) odstraní právě označené nastavení sestavy.

Nastavení sestavy

Přehled parametrů, které můžete na sestavě nastavit:

Délka stránky

Délka stránky v milimetrech. Tisknete-li na formát A4 na výšku, nastavte délku 297 mm, při tisku na formát A4 na šířku bude délka 210 mm. Většina tiskáren podporuje různé délky papíru, je však možné, že při zadání jiné délky, než Vaše tiskárna považuje za standardní, budete muset na tiskárně potvrdit stiskem tlačítka, že papír je již vložený. Když délku stránky nevyplníte nebo zadáte 0, program použije standardní délku.

Horní a dolní okraj

Tyto hodnoty vymezují, jak blízko k okraji papíru může program tisknout. Tisknete-li na hlavičkový papír, zadejte hodnoty tak, aby se tisk nepřekrýval s potiskem na papíře. Horní i dolní okraj by měly být větší, než jsou minimální velikosti okrajů u Vaší tiskárny, jinak se může stát, že se část sestavy nevytiskne.

Tisknout naši adresu

Na většině dokladů vystupují dvě strany - firma, která doklad vystavuje, a firma, pro kterou se doklad vystavuje (dodavatel, odběratel). Pokud se doklad tiskne na hlavičkový papír, bývá často zbytečné uvádět adresu firmy, která doklad vystavuje („naši“ adresu), protože ta je již předtištěna na papíře, proto je možné její tisk pomocí této volby potlačit.

Počet kopií

Některé doklady se zpravidla tisknou ve více kopiích. Na jehličkových tiskárnách můžete používat kopírovací papíry a tisknout tak několik kopií najednou, na inkoustových a laserových tiskárnách je třeba větší množství kopií řešit programově pomocí této volby.

Tiskárna

Program by standardně pro tisk dokladu použil tiskárnu, kterou máte ve Windows nastavenou jako výchozí. Chcete-li, aby se určitý doklad automaticky tiskl na jiné tiskárně, napište do tohoto políčka její název. Název není třeba psát celý, stačí jeho začátek (např. „HP Laser“). Napsaný název nebo část názvu však musí přesně odpovídat názvu tiskárny, nesmí se lišit ani ve velikosti písmen.

Prvky první a dalších stránek sestavy

Většina sestav se skládá z několika oblastí, které se mohou, ale nemusí vytisknout. Plant-IS umožňuje samostatné nastavení pro první stránku a pro všechny další stránky.

V horní části stránky bývají umístěny adresy. Změnou hodnot v políčkách **Místo nad adresou** a **Místo pod adresou** se dá adresa posouvat ve svislém směru (třeba proto, aby se vytištěné doklady po přeložení daly posílat v obálkách s průhledným okénkem na adresu).

Adresa je adresa dodavatele či odběratele, pro kterého je doklad vystaven. **IČO a DIČ** ovlivňuje tisk těchto údajů těsně pod adresou; jejich nastavení ovlivňuje i tisk těchto údajů u „naší“ firmy.

Název dokladu je např. „Nabídka“, „Objednávka“ apod. Na dalších stránkách se navíc ještě vpravo od názvu dokladu tiskne text např. „(Pokračování nabídky 9901000562)“. **Hlavička dokladu** se u různých dokladů liší, obvykle obsahuje číslo dokladu, datum vystavení, číslo odběratele apod. Volbou **Nadepsat sloupce s údaji** můžete povolit či zakázat nadepsání sloupců na sestavě (obvykle jsou to texty typu „Množství“, „Popis“ apod.).

Další volby ovlivňují tisk zápatí. Políčkem **Název firmy** nastavíte, zda se má v levé části zápatí vytisknout název firmy, která doklad vystavuje. **Číslo stránky** se tiskne v pravé části zápatí. Při zapnutí volby **Zápatí oddělit čarou** bude nad názvem firmy a číslem stránky vytištěna vodorovná čára.

Text na poslední stránce sestavy

Do spodní části poslední stránky sestavy se často dává nějaký text - upozornění na penále při pozdním uhrazení faktury apod. Nastavíte **výšku pásu**, který má být pro tento text rezervován, a do políčka **Text** napište cokoliv, co se má na sestavě objevit.

Při psaní textu můžete používat klávesu Enter pro ukončení odstavce, zalamování řádků se provádí automaticky. V textu můžete použít několik speciálních výrazů („pole“), místo kterých se při tisku dosadí nějaké hodnoty. Program poznává pole podle toho, že jsou napsána velkými písmeny ve složených závorkách. Význam jednotlivých polí:

{DATE}	vloží aktuální datum
{TIME}	vloží aktuální čas
{FIRM}	vloží název firmy
{LOGINNAME}	vloží <u>přihlašovací jméno</u> uživatele, který vytvořil daný doklad
{FIRSTNAME}	vloží křestní jméno uživatele, který vytvořil daný doklad
{LASTNAME}	vloží příjmení uživatele, který vytvořil daný doklad
{FULLNAME}	vloží jméno a příjmení uživatele, který vytvořil daný doklad
{SHORTNAME}	vloží zkratku jména uživatele, který vytvořil daný doklad
{?MALE:text}	vloží „text“ pouze v případě, že doklad vystavil muž
{?FEMALE:text}	vloží „text“ pouze v případě, že doklad vystavila žena
{ALOGINNAME}	vloží <u>přihlašovací jméno</u> uživatele, který doklad tiskne
{AFIRSTNAME}	vloží křestní jméno uživatele, který doklad tiskne
{ALASTNAME}	vloží příjmení uživatele, který doklad tiskne
{AFULLNAME}	vloží jméno a příjmení uživatele, který doklad tiskne
{ASHORTNAME}	vloží zkratku jména uživatele, který doklad tiskne
{?AMALE:text}	vloží „text“ pouze v případě, že doklad tiskne muž
{?AFEMALE:text}	vloží „text“ pouze v případě, že doklad tiskne žena

O programu

V horní části okna najdete kontakt na firmu Arbosoft, s. r. o., na kterou se můžete obrátit v případě jakýchkoli dotazů, námětů a připomínek k programu Plant-IS.

Ve spodní části je uvedena cesta k **datovému prostředí**, což je složka, ve které jsou uložena data, se kterými právě pracujete. Datových prostředí můžete mít vytvořeno několik, často bývá jedno datové prostředí určeno jen ke zkoušení si různých funkcí programu.

Verze programu: program Plant-IS je průběžně zdokonalován a obohacován o nové funkce. Aby bylo možné snadno zjistit, které „vývojové stadium“ programu je na počítači právě spuštěno, jsou jednotlivé verze číslovány. V závorce je navíc uvedeno i datum, kdy tato verze vznikla, takže můžete snadno posoudit, nakolik je zastaralá.

Tlačítkem **Přehled nainstalovaných modulů** se zobrazí samostatné okno s informací o nainstalovaných programových modulech.

Podrobný přehled zásoby

Podrobný přehled zásoby slouží především administrátorovi programu k odhalování chyb v zásobě a má mu pomoci při jejich objasňování.

Základem přehledu je aktuální zásoba v jednotlivých lokacích. Pro každou položku zásoby jsou zobrazeny následující údaje:

- **Středisko, lokace:** středisko a lokace, na kterých se zboží vyskytuje
- **Název zboží, velikost, specifikace:** přesný popis zboží
- **Fyzická z.:** aktuální fyzická zásoba zboží, tj. množství zboží, které se v podniku skutečně nachází
- **Objednávky:** množství zboží, které je objednáno odběrateli (rezervační i nerezervační objednávky) a nebylo dosud dodáno.
- **Rezervace:** množství zboží, které je objednáno u dodavatelů (rezervační i nerezervační objednávky) a nebylo dosud dodáno.
- **Prodejná z.:** pouze ve výrobních střediscích - množství zboží, které bylo vyhrazeno jako prodejné. Tato hodnota by měla být nižší než fyzická zásoba.

- **Původní fyz.:** původní fyzická zásoba. Jedná se o fyzickou zásobu, která byla zjištěna poslední inventurou.
- **Původní prod.:** pouze ve výrobních střediscích - původní prodejná zásoba. Jedná se o prodejnou zásobu, která byla zjištěna poslední inventurou.
- **Datum inventory:** datum poslední inventory, při které byla zapsána původní fyzická a prodejná zásoba. Toto datum je nastaveno při uzavírání inventory popř. při přičtení inventory k zásobě. Jestliže údaj není vyplněn, je možné, že toto zboží při inventuře nebylo zapsáno a v zásobě se objevilo až později např. příjmem na sklad.
- **Příjem na sklad:** součet množství daného zboží na všech dokladech o příjmu na sklad, které byly zapsány po poslední inventuře (je-li datum poslední inventory známo) nebo po vámi zvoleném datu (jestliže datum poslední inventory známo není). Tato hodnota **zvýšuje fyzickou** (případně i **prodejnou**) zásobu.
- **Před transf.** (zboží před transformací): součet množství daného zboží na všech dokladech o transformaci a přesunu, kde toto zboží bylo použito jakožto „původní“ (před transformací a přesunem) a které byly zapsány po poslední inventuře (je-li datum poslední inventory známo) nebo po vámi zvoleném datu (jestliže datum poslední inventory známo není). Tato hodnota **snižuje fyzickou** (případně i **prodejnou**) zásobu.
- **Po transf.** (zboží po transformaci): součet množství daného zboží na všech dokladech o transformaci a přesunu, kde toto zboží bylo použito jakožto „nové“ (po transformaci a přesunu) a které byly zapsány po poslední inventuře (je-li datum poslední inventory známo) nebo po vámi zvoleném datu (jestliže datum poslední inventory známo není). Tato hodnota **zvýšuje fyzickou** (případně i **prodejnou**) zásobu.
- **Likvidace:** součet množství daného zboží na všech dokladech o likvidaci, které byly zapsány po poslední inventuře (je-li datum poslední inventory známo) nebo po vámi zvoleném datu (jestliže datum poslední inventory známo není). Tato hodnota **snižuje fyzickou** (případně i **prodejnou**) zásobu.
- **Prodej:** součet množství daného zboží na všech prodejních dokladech, které byly zapsány (datum vystavení) po poslední inventuře (je-li datum poslední inventory znám) nebo po vámi zvoleném datu (jestliže datum poslední inventory znám není). Tato hodnota **snižuje fyzickou** (případně i **prodejnou**) zásobu.

Nápověda

Tento příkaz zobrazí obsah nápovědy. Pokud potřebujete nápovědu v nějaké konkrétní situaci, stiskněte raději klávesu **F1**, neboť ta zobrazí nápovědu pro situaci, v níž se právě nacházíte.

Přenosné terminály Psion

Přenosné terminály mohou být s výhodou využity v provozech, kde se manipuluje se zbožím a je třeba tyto úkony zaznamenat, není však možné je ihned zapisovat do počítače. Přenosné terminály mohou evidenci takových úkonů výrazně zrychlit, zejména pak při současném využívání čárových kódů pro označení zboží.

V současné době mohou být přenosné terminály použity k následujícím operacím:

- Nabídka
- Objednávka
- Prodej
- Interní objednávka
- Inventura

Spuštění Plant-ISu na Psionu

Na Psionu obvykle bývá nainstalováno několik aplikací. K jejich spuštění slouží ikony - chcete-li na Psionu spustit Plant-IS, najedte pomocí kurzorových šipek na jeho ikonu a stiskněte klávesu **Enter**.

Během načítání programu je zobrazen úvodní obrázek, po několika sekundách se objeví hlavní okno Plant-ISu.

Plant-IS může být spuštěn pouze jednou - pokud již spuštěn je a vy se pokoušíte jej přes ikonu znovu otevřít, systém vás vrátí do předešlé kopie programu.

Hlavní okno Plant-ISu

Po spuštění se zobrazí hlavní okno programu. V jeho titulkovém pruhu je kromě názvu aplikace uvedeno **číslo** terminálu - je důležité v případě, že v podniku používáte terminálů několik a potřebujete např. pokračovat v rozepsaném dokladu, který máte na „vašem“ terminálu.

Program se může nacházet ve dvou základních režimech - **komunikace** s počítačem nebo **uživatelské rozhraní**.

Po spuštění Plant-ISu se program přepne do uživatelského rozhraní, ve kterém můžete vytvářet různé doklady. Teprve po zasunutí terminálu do stojánku se automaticky přepne do režimu komunikace, ovšem pouze v případě, že právě nepracujete na nějakém dokladu - jinými slovy, pokud má terminál přejít do režimu komunikace, musíte ukončit zadávání dokladů a nacházet se v hlavním okně Plant-ISu.

Mezi režimy se dá přepínat pomocí příkazů v menu - v nabídce **Komunikace** pomocí příkazů **Otevřít port** (otevře komunikační port a přejde do režimu komunikace) a **Zavřít port** (zavře komunikační port a vrátí se do uživatelského rozhraní).

Hlavní okno Plant-ISu - uživatelské rozhraní

Protože nejčastějším úkonem, pro který jsou terminály používány, je prodej zboží, najdete v hlavním okně tlačítko **Prodej** s klávesovou zkratkou **P**.

Dále je uvedeno výchozí středisko a lokace. Tyto údaje jsou používány např. při prodeji - pokud zboží nevyberete ze zásoby (tím by bylo středisko i lokace zadáno), předpokládá se, že zboží je prodáváno právě z tohoto střediska a lokace a odtud bude tedy při prodeji odečteno.

Na spodním řádku najdete především údaj o tom, jaká verze programu je na terminálu spuštěna. Na všech terminálech by měla být nainstalována stejná verze Plant-ISu a vždy byste měli používat verzi co možná nejnovější.

Kromě prodeje, který je dostupný pouhým stiskem klávesy **P**, všechny ostatní možnosti programu se vybírají z jeho hlavní nabídky. Ta se zobrazí stiskem klávesy **Menu**, pro pohyb v nabídce se používají kurzorové klávesy. Příkaz se potvrdí stiskem klávesy **Enter**.

Hlavní okno Plant-ISu - režim komunikace

V tomto režimu není možné vytvářet žádné nové doklady - terminál je připraven na komunikaci s počítačem. Většina příkazů v nabídce není dostupná, je ale možné nastavovat vlastnosti komunikačního portu - k tomu slouží v nabídce **Komunikace** příkaz **Nastavení**.

Doklady na Psionu

Vše, co na Psionu zapisujete, se ukládá do **dokladů**. Můžete tak vytvářet doklady o prodeji, doklady o inventuře apod. Ačkoliv v danou chvíli můžete zapisovat jen jeden doklad, můžete mít na Psionu další doklady již uzavřené (připravené na přetažení do počítače) a ještě další doklady přerušené a čekající na to, až se k nim znovu vrátíte. Toho se dá využít v celé řadě situací - např. obsluhujete-li dva zá-

kazníky současně, můžete vždy mít jeden doklad otevřený a přidávat do něj další položky, zatímco druhý ponecháte přerušovaný, protože onen zákazník si dosud vybírá další zboží. Poté první doklad uzavřete (nebo přerušíte) a vrátíte se k přerušnému druhému dokladu...

Doklady, které jsou přerušované, se nepřenášejí do počítače. Přesněji řečeno, při výměně dat s terminálem se zobrazí informace o tom, že na terminálu jsou přerušované doklady, ovšem tato informace se zobrazí pouze v případě, že na terminálu byly nalezeny i nějaké uzavřené doklady (takže počítači „stálo za to prohlížet doklady podrobněji“) nebo pokud při komunikaci s terminálem na počítači vypnete volbu **Rychlá kontrola dokladů**. K tomu, aby se jakýkoli doklad mohl dále zpracovat na počítači, musíte jej na terminálu nejprve **uzavřít**.

Každý druh dokladu má svoji vlastní číselnou řadu (tj. nabídky jsou číslovány samostatně, prodejní doklady také samostatně apod.).

Prodej

Prodej zboží je zřejmě nejčastějším použitím přenosného terminálu, popíšeme tedy postup vytváření prodejních dokladů podrobněji.

Před zahájením prodeje je třeba, aby se terminál nacházel v hlavním okně v režimu **uživatelské rozhraní**. Zpravidla je proto třeba terminál vyjmout ze stojánku.

Stiskem klávesy **P** nebo v menu příkazem **Doklady -> Nový prodej** vytvoříte nový prodejní doklad. Terminál zobrazí okno s **hlavičkou dokladu** - je zde zobrazeno číslo dokladu a datum jeho vytvoření. Doporučujeme vyplnit **Popis**, abyste dokázali jednotlivé doklady po načtení do počítače snadno rozlišit. Jako popis můžete uvádět např. jméno zákazníka nebo název jeho firmy. Vyplňování hlavičky prodejního dokladu ukončete stiskem klávesy **Enter**, popř. klávesou **ESC** lze prodej zrušit.

Terminál nyní zobrazí druhé okno, ve kterém se zapisují jednotlivé řádky prodejního dokladu. V záhlaví okna je zobrazen název aktuálního střediska a lokace.

Kód: do tohoto políčka je možné napsat nebo naskenovat (u terminálů Psion WorkAbout Scanner) EAN-kód zboží, které chcete prodat. Pokud nepoužíváte kódy EAN nebo pokud chcete najít zboží podle jeho názvu, napište sem hledací kód zboží (nebo začátek tohoto kódu). Jestliže zadáváte kód, můžete jako první znak vložit hvězdičku (*); pro výběr zboží pak bude namísto všech detailů o zboží použita zásoba (nebo naopak - podle toho, jak je terminál nastaven v nabídce **Soubor -> Nastavení parametrů**.)

Během psaní kódu můžete kromě běžných kláves pro editaci použít tyto klávesové zkratky: lomítko (/) vymaže celý kód; tečka (.) napíše začátek kódu EAN (ob-

vykle 859xxxx - tedy část kódu společnou pro všechno zboží označené kódy vašeho podniku).

Po zadání kódu stiskněte klávesu **Enter**.

Jestliže jste ručně zadali kód EAN, terminál se jej pokusí vyhledat v databance. Pokud zboží najde, zobrazí je ve spodní části okna a kurzor se přesune na následující políčko. Pokud zboží nenajde, zobrazí se chybové hlášení a je třeba zadat nový kód.

Jestliže jste zadali hledací kód zboží (není nutné psát jej velkými písmeny), zobrazí se okno pro výběr zboží. Terminál najde zboží, které nejlépe odpovídá části kódu, kterou jste již napsali, a toto zboží zobrazí spolu s jeho celým hledacím kódem. Kurzor je umístěn ve vstupním poli, kde můžete upravovat kód, který hledáte. Pomocí šipek **nahoru** či **dolů** můžete v databance listovat. Ve spodní části je zobrazeno, odkud budete provádět **Výběr** - buď ze všech **detailů** daného zboží, nebo ze **zásoby**. Pro přepnutí použijte hvězdičku (*).

Klávesou **ESC** můžete vybírání zboží zrušit a vrátit se zpět do předešlého okna. Klávesou **Enter** potvrdíte výběr zboží a terminál zobrazí buď seznam všech detailů daného zboží, nebo jeho zásobu na jednotlivých místech podniku - podle toho, jak jste měli nastaveno políčko **Výběr**.

Ze zásoby i z detailů vyberte požadovanou položku pomocí šipek **nahoru** nebo **dolů**, potvrďte klávesou **Enter**.

Množství. Jakmile jste úspěšně vybrali zboží (je zobrazeno ve spodní části okna), vyplňte jeho množství. Terminál standardně nabízí množství 1 kus. Pokud se zboží, které jste zadali, již na dokladu vyskytuje, terminál na tuto skutečnost upozorní pípnutím a zobrazí minule zadané množství zvýšené o 1 kus (vhodné zejména při snímání čárových kódů). Stiskem lomítka (/) můžete obsah políčka vymazat - tato metoda bývá rychlejší než použití šipek a klávesy **Del**.

Po zadání množství stiskněte klávesu **Enter**.

Cena. Terminál v tomto políčku nabídne standardní prodejní cenu, kterou můžete přepsat. Stiskem lomítka (/) můžete obsah políčka vymazat - tato metoda bývá rychlejší než použití šipek a klávesy **Del**.

Teprve stiskem klávesy **Enter** v políčku cena se záznam uloží. Pokud však zjistíte, že potřebujete opravit množství, můžete se k němu vrátit klávesou šipka **nahoru**.

Celý postup se opakuje pro všechny řádky prodejního dokladu. Jestliže potřebujete některou položku z dokladu odstranit, je v současné době možné pouze zadat množství tohoto zboží 0 kusů.

Pro kontrolu položek v dokladu můžete použít listování - podržíte-li stisknutou klávesu **Ctrl** a tisknete šipku **nahoru** nebo **dolů**, terminál zobrazí předchozí resp. následující řádek dokladu. Během listování můžete přepisovat množství či ceny zboží. Pokud již nechcete listovat ve stávajících řádcích a potřebujete přidat řádek nový, zadejte kód zboží nebo naskenujte kód EAN.

V menu je několik příkazů pro práci s prodejním dokladem. V nabídce **Způsob snímání** můžete vybrat, zda se při zadání zboží, které se již na dokladu vyskytuje, automaticky přičte 1 kus (volba **Automatické přičítání**) nebo zda se pouze zobrazí naposledy zadané množství (volba **Ruční zadávání množství**). Zejména při práci s terminály vybavenými lčtečkou čárových kódů doporučujeme zapnout volnu Automatické přičítání.

V nabídce **Prodej** najdete příkaz pro zjištění hodnoty prodejního dokladu (**Součet cen**). Příkazem **Tisk** můžete vytisknout paragon na připojené jehličkové tiskárně (šířka tisku 42 znaků). Příkaz **Zrušit tento prodej** zruší celý prodejní doklad (odstraní všechny řádky prodejního dokladu a poté smaže i jeho hlavičku). Příkaz **Přerušit zadávání** (taktéž klávesa **ESC**) přeruší práci na dokladu a vrátí vás zpět do hlavního okna; k dokladu se můžete vrátit kdykoli později z hlavní nabídky příkazem **Doklady, Přerušeny prodej**. Konečně příkaz **Prodej je kompletní** uloží prodejní doklad a připraví jej k přenosu do počítače.